

Te Kaetieti ae Boou ibukin te Bootaki n te Tabati n te Nakoanibonga ae te Merekitereka ao te Bootaki n Aine

Te karikiram ae boou e uoti bitaki aika kakaongora nakon ara bootaki n te Tabati are e boboto iaon Reirei n ana Kawai te Tia kamaiu. Ara moan bootaki n te Tabati e na riki bwa te tai ni marooro ni ikotaki ibukin katabeara, tibwangara, ao kangaanga ngkai ti karaoa ana mwakuri te Uea. N taian Tabati ake tabeua, n onean mwiina ae boou te manuo ibukin Aia Reirei Beretitenti n te Ekaretia, ti na boboto iaon rongorongo n reirei man te maungatabu ni kabuta ae tibwa nako ao atuun marooro ake a rineaki irouia ara mataniwi ni kabuta n te Ekaretia. Ma bitaki aikai tiaki tii atuun maroro ake ti kamatebwai—te karikiram ae boou e roota naba arora ni katauraoi, n anga reirei, reireinaki ao n reirei n ikotaki, ao ni karekei ao ni mwakuri iaon te kairi ma ieta. Kaain te aro ao mataniwi i Mexico ao i Utah, California, ao Georgia n te United States a ira te kakatai n te bwai n reirei ae boou. Aikai tabeua aia iango ao aia namakin:

“Tera ae N na karaoria n akean te manuo?” e iango Nancy Feragen, te tia reirei n te Bootaki n Aine, ngke e moan rinanon te katooto n *Nakomai, Iriirai—Ibukin te Nakoanibonga ae te Merekiteraka ao te Bootaki n Aine*. “N te moan, I nakonnano,” e bon kaotia. “Imwiina e roko te iango nakoiu: Te Uea e tangiria bwa ti na tabeakina riki oin reiakinara ao rikirakera n te maiu n tamnei ngkai taari aine ao mwaane n te euangkerio.”

“E kakamaaku teutana n onimakina te Uea ao n roko n tauraoi ni kaira te marooro n akea bwaai n reirei,” e taku Linda Harmon, te Beretitenti n te Bootaki n Aine, “ma n te tai are ko karaoria—ngkana ko a tia ni katauraoiko rinanon te tataro, te kamatebwai, te nako n te tembora, ao bwaai riki tabeua ake ko kairaki bwa ko na karaoi—**e bon kamimi.**”

Reirei n Ana Kawai te Tia Kamaiu

“Teuana te kakaewenako ma te karikiram ae boou bon tuangakiia aomata bwa a na aki reirei n ‘te kawai are mai imwaaina,’” e taku Bitiobi Boyd Roberts. “Ti riai n toki man tibwatibwaan rongorongo, karekea te kawai, ao angan te Tamnei bwa e na angareirei.”

“Bon te kawai ae boou n angareirei are e kona ni kangaanga irouia tabeman aomata,” e taku Lisa Smith, te Beretitenti n te Bootaki n Aine, ni kaineti nakon *Teaching in the Savior’s Way*. “Anne bukina ae rang kakaawaki bwa ti na katotonga te kawai ae tamaroa n te angareirei ao ni kaungaia mataniwi bwa a na teimatoa n irii boowi ni Kauntira n tia reirei ma taan tia reirei,” e taku.

Katauraoi ao Angareirei

David Mickelson, te tia reirei n aia kurubu ibonga aika rietata, e taku bwa te kibuntaeka ae “botumwaaka n reiakinii” n Reirei ao Berita aika Tabu 88:78 “iai

rekerekena ma ara katauraoi imwaain te tai ao ara konabwai ni botumwaaka n ira te Tamnei inanon ara angareirei. Ngkana ti botumwaaka n reiakini, ana akoi te Tia Kamaiu e na mena iroura ao ti na reiakinaki riki n ae kororaoi. I taku bwa anne raoi ana kawai te Uea ae kororaoi n angareirei. Te tia reirei—te aomata are e kaira te marooro—e na riai n tauraoi n reireinaki ioun te **Tamnei.**

Adam Bushman, te tia reirei n aia kooram unimwaane, e katauraoa te reirei ibukin rinanoan te marooro n te Maungatabu ni kabuta, imwiina e tataro n iangoia bwa tera te koaua **are e rang kakaawaki** ibukin te kooram. “**Ni buokiiā riki mwaane ni karekea riki aia tai n iango,**” e kabwarabwara, “te emeeri e kanakoaki inanon te wiiki **are e kangai**, ‘Aio te marooro are ti na maroroakina ao ti tangiria bwa kam na iangoi titiraki aikai.’”

Marooro ao te Ikotaki n Reirei

“**Ni katoa Tabati n te Bootaki n Aine ai tiaki tii tabeia taan kairiiri,**” e taku Brooke Jensen, te kauntira n te beretitentii n te Bootaki n Aine. “**Kaain te aro ni kabane iai tabeia ni kakamwakuri.**”

Te Tari Bushman e namakinna bwa te tekateka ni kamronron e karika te bitaki. “**I rang n tangiria,**” e taku. “**E bita tein te maroro. E bita aia kantaninga** aomata. Ngkai e a mwaiti riki aika marooro. N onean mwiin are uoman ke teniman ake a kaekai titiraki, aomata aika boou a anga aia marooro.”

Ngke e moan ongo Rebecca Siebach, te titita n te Bootaki n Aine, taekan te taratara ae boou n te Kauntira, e waekoa n iangoia raoraona ake a moanna n **aki roroko.** “**I atai tabeaiangaia,**” e taku. “**A tia n rang marooro** nakoiu taekan aki mweengaraoia ao aia kangaanga n roko n te taromauri, ao I iango, aio raoi

te tai n nakoia ao ni kangai, ‘Ti kainnanoi ngkami n ara kauntira! Taiaoka n roko ao n tibwatibwa!’”

“N tokin te tai ao I a taetae n tain te marooro ni Kauntira,” e taku LonaMarie Cook, te Kauntira n te Beretitentii n te Bootaki n Aine, “e rang tamara aroia aomata ni kabongana te bwai are I iangoia ao n riki bwa kaain te kaawa anne.”

Karekean ao Mwakurian te Kairi ma leta

“Ti a katea te otawhanin ibukin te Tamnei bwa e na reirei ibukira bwa ti na ongora ao ni kakauongo,” e taku Bitiobi Roberts. “Te Tamnei ngkanne e riki bwa te tia reirei, ni kaota nakoira te bwai are ti riai ni karoia inanon maiura, ara utu ao tibwangara n te aro. Tera are ti karoia imwiin wirikiriki akanne bon bwaai aika a kairaki nakon te rairaki ni koaua ao te mwakuri n ibuobuoki.”

Susan Farr, te Beretitenti n te Bootaki n Aine, e taku, “Te kawai aei e butiira bwa ti na teirake ao ni karoia, tiaki n tii otinako man te reirei n iangoia ‘anne e riinga te nano’ ma imwiina ti waekoa ni mwaninga. Te marooro n ikotaki e buokiira n noria bwa te reirei ao te mwakuri bon ibukira ni kabane—tiaki tii te tia reirei.”

“Ngkai ti taui mwiin ara namakin ao imwiina ti karoai, ti karoa te bitaki n nano ao n riki bwa ana tabonibai te Uea ae e tamara riki,” e taku Susan Mitchell, te kauntira n te beretitentii n te Bootaki n Aine.

“Ataakin are ko nang bukintaeka n te bwai teuana ao iai temanna ae e na titirakiniko bwa tera am namakin n te tai anne,” e taku Titita Smith, “e karikiko bwa te tia ira te marooro ni karekean am koaua.”

Landen Roundy, te mataniwi n aia kurubu ibonga aika rietaata, e taku bwa meerinakin bwaai aika a na taraaki n te bwai are e na maroroakinaki ao are e a tia ni baireaki “e buokiia membwa n ataa te namakin are a na karekea inanon te wiiki are a na kona n tibwaia n te Tabati are e na roko.”

“Man bwaai akanne,” e reitia Bitiobi Roberts, “I a tia n noora te tamnei ae reitinako n te tibwatibwa ao n reiakinna rinanon te wiiki ngkai a maroro taari rinanon rakan immeeri ao namakin, ni kakorakora aia kooram.”

“Te Uea e tangiriira bwa ti na biti nanora i bon imarenara ao anne e kona ni karoaki ngkana ti ikotaki ibukin te kantaninga,” n ana taeka ni kainiin Titita Siebach. “Te karikiram ae boou aei e buokiira n ataa atuun te maroro are ti nano iai, ni katei kouru, n noori reirei ibukin kaekaan titiraki, karekei kaotioti aika onoti ibukira, ao ni ibuobuoki ni kaungaira imarenara ngkai ti rairaki nakoia burabeti aika a maiu ibukin kaeka ake ti kainnanoi n ara bong.”

Ti na Kanga ni Katauraoi?

Nakomai, Iriirai te bwai n angareirei ae boou ibukin boowin te Nakoanibonga ae te Merekiteraka ao te Bootaki n Aine e na kabonganaka rinanon te Ekaretia ni kabuta ni moanaki man Tianuare 2018. Ngaia are tera ae e kona te iunite n te Ekaretia ni katauraoi ibukin te bitaki aei?

- Kabanea tabeua te tai ni Kauntira n te uoote n tarai bwaai n reirei n ikotaki ni maroroakinan te bwai ae e kona ni bitaki. Tera raoiroina ae e na kona n reke?
- Kaoa te Kauntira n te uoote bwa e na kaotiango iaon atuun maroro ibukin te moan Tabati are e na kona n ibuobuoki ibukin kainnanoia kaain te uoote

ke te mwaanga. Taan kairiiri n te Nakoanibonga ao te Bootaki n Aine a kona ni baireia bwa nningai ao e na kanga aia Bootaki ni maroroakin kainnano akanne.

- Kabwarabwara ao maroroakin bwaai n reirei aika boou n tain te kooram ae e na roko, kurubu, ke bootaki n te Bootaki n Aine.
- Kaungaia taan tia reirei n te nakoanibonga ao te Bootaki n Aine ao taan kairiiri bwa a na ira te boowi ni Kauntira ibukiia taan tia reirei n tibwai ao ni maroroakin aia namakin, kangaanga, ao titiraki ibukin te bwai n angareirei ae boou.

Iango Tabeua Nakon Karaaoan te Bowi ni Kauntira

Bon moaningabongin te Tabati, ao 45 ainen te Bugambilias Uoote i Guadalajara, Mexico, a tekateka inanon te kauntira. Imwiin te anene ni kaukuuki, te beretitenti n te Bootaki n Aine Yara Ramirez e kaoia tabeman mai ibuakoia bwa ana tibwaua aia atatai man aia reirei n te wiiki are mai imwaina.

Imwiin are a tia n tibwaua aia atatai aine inanon tabeua te miniti, Titita Ramirez e korea te taeka ae ti teuana iaon te burakibooti imwain are e oki rikaaki n tekateka n te kamronron.

“Te Katiteuanaki,” e taku.

Man ana kaetieti Titita Ramirez, a rairaki nakon [Motiae 18:21](#) ao ni warekia, “... a na bootaki nanoia n te nano ae **ti teuana inanon te tangira imarenaia.**”

“Tera ae ti kona ngaira kaain te Bootaki n Aine ni karaoia nnanon te kibu aei?” e titiraki.

A iango aine teutana te tai. “Eng, aki kona kairake n nakon te tembora,” e tibwauaia temanna te aine. “Aki tau kairake n aine aika a ikawai n nako ma ngaiia.”

“Akea ataakin anne irou,” e taku temanna, n taraa ni miimi. “Ngkana ko aki ataia ae iai kainnanoana,” e titiraki, “ko na kanga n ibuobuoki?”

“Anne bukina ngkai ti mena ikai,” e kaeka Titita Ramirez. “Iai kainnano n aekan aikai ake I reiakin taekaia n tain te kauntira n te uoote ake ti bane ni kona n ibuobuoki iai.”

“Eaera ti aki karaoa te karenta?” e titiraki temanna. A moanna ngkai ni korakora nanoia kaain te kurubu. “I taku bwa iai aia tai kairake are e a tia ni baireaki n te tembora teuana te Kaabong n te namwakaina.”

“Iai au kangaanga bon ngai n nakon te tembora,” e kaotia te kairake n tina n te kurubu. “I tuai man roko ikekei n te tai ae maan, ao I a tia n namakina te tabeaianga ae korakora. I tangiria n nako ao ni beku,” e taku.

Tabeman naba a katoutoua atuia ni kariaia. A kunea naba bwa e kangaanga irouia bwa a na nako n tainako n aron ae a tangiria.

Temanna te kairake n tina e iangoia bwa a na kabuta aron tararuakiaia ataei imarenaia ao ni karekea aia tai n nakon te tembora.

Ngkanne a moanna n titirakinia bon irouia aine bwa a maeka ia ao antai ae kaan maeka ma kairake. A maroroakinna bwa a na kanga ni buokila ni karekea aia tai kairake ni kaei aia bobotaki ni kakukurei.

“Eng, ti riai ni kinaira bon iroura naba,” e taku temanna. “Ti riai ni karaoa ara waaki ni kakukurei!”

A reitinako tititati n anga aia taeka, n anga aia iango ao ni kanakoi aia titiraki.

N tokin te kauntira, Titita Ramirez e titirakina ana tia koroboki bwa e na taekinna ni kakimototoa te miniti. “E kanga aron ami namakin ni kabane n tain te kauntira?” e titiraki.

A kaeka bwa a namakinna ae a atai riki kainnanoia ni kabane, bwa e kainnanoaki aia mwakuri n ibuobuoki, ao a mena ibuakoia raoraoia.

“Ni kaineti n aron ae ti a tia n rinanona n te bong aei, tera te mwakuri ae onoti ae **ti tangiria ni iangoia n te namwakaina aei n te Bootaki n Aine?”** e titiraki.

N te kurubu, a iangoia bwa a na waa boora n amwarake n te Tabati anne imwiin te taromauri, ni moana te takakaro n te nete n tairikin te Kaabong anne, karaoa te karenta ibukin te nakon te tembora, ao ni baireia bwa ana kanga ni buokiiia kairake bwa ana irii waaki ni kakukurei.

“**Ti a tia n** namakina **te katiteuanaaki n te bong aei,**” e motikia **Titita Ramirez**, ni kaoia aine ni kabane n iangoi kawai ae a na kona n ibuobuoki iai n te wiiki anne. “**Te Tamnei ae Raoiroi** e na reitinako n anganiira wirikiriki ngkai ti karaoi mwakuri iroura ao n te Bootaki n Aine. I kaoi ngkami bwa kam na tauraoi n tibwauai ami **atatai n te Tabati ae na roko.**”

Iango ni katautau ibukin Bowi ni Kauntira

- Bwaina te taotaonaki n nano ao kariaia te Uea bwa e na reireiniko nanon te kaai n reirei ni bootaki.
- Iai reirei aika ti kona ni kawakin n ara iango: Ira te Tamnei, tibwauai am iango, ao mwakuri iaon taian namakin.
- Kauka nanom ao am iango nakon iango aika boou, kantninga, ao kanakoraoakiia.
- Imwain tokin bowi n tatabeua nako, iangoa te bwai ae e a tia te Tamnei n reireiniko; ngkanne iangoia bwa ko na kanga ni karaoi Ana wirikiriki.

Te Bowi ni Kauntira n te Moan Tabati

N te moan Tabati ni katoa namwakaina, bowi n te kooram, kurubu, ao te Bootaki n Aine a na aki karina te reirei are e reiakinaki iroun te tia reirei. N onean mwiina, beretitentii ke taan kairiiri n te kurubu a na kaira te bowi ni kauntira. A riai kooram, kurubu, ke Bootaki n Aine ni maroroakina taekan tabeia, tibwangaia, ao kangaanga ake a riki; n reireniiia bon man aia atatai ao are a rinanona; ao ni bairei kawai bwa ana karaoi iaon namakin aika karekei mairoun te Tamnei.

"E tibwauaki te kaotioti imarenara."[\[1\]](#)

Unimwaane [Neil L. Andersen](#)

Imwain te Bowi ni Kauntira

- Taan kairiiri a kakaai taian tabe, tibwanga, ao kangaanga ake a riki n te tabo ao n tataro ibukin rineakin atuun te reirei are a na marooro iaona.
- Ni kabane a ukoukora ana kairi te Tamnei ae Raoiroi.
- Ni kabane a na tauraoi n tibwauai aia iango ao aia atatai.

N tain te Bowi ni Kauntira

- Taan kairiiri a kaoia membwa bwa ana tibwauai aia atatai ao ni mwakuri iaon namakin ake a tia ni karekei man bowi ake ma imwaina.

- Ni kabane a marooro iaon atuun te reirei, n ongora imarenaia, ao ni ukoukora ana wirikiriki te Tamnei.
- Taan kairiiri a kakimototoi iango aika kakawaki ao ni kanakoa te kakao bwa ana mwakuriia.

Imwiin te Bowi Ni Kauntira

- Ni kabane a mwakuri iaon namakin ao taian kakao, ni bootaki ao n tatabemania nako.
- Ni kabane a katauraoi n tibwauai aia atatai ni bowi ake imwiina.
  - “*Ngaira Ana tabonibai.*”²
  - *Beretitenti Dieter F. Uchtdorf*

Reirei n te Bootaki ni Kauntira

A aki tara n titebo bowi ni Kauntira ni kabane. Kariaia te Uea bwa E na reireiniko. Aikai tabeua reirei aika a na kaira am moan waaki:

Te kantaninga n te bowi ni kauntira bon te bootaki n reirei iaon taeken taabe, tibwanga, ao kangaanga aika riki; ao n reirei bon imarenaia man aia atatai ao are a rinanona; ao ni bairei kawai bwa ana karaoi iaon namakin aika karekei mairoun te Tamnei

E riai te boowi ni kauntira ni waaki nakon te mwakuri—babaire irouia n tatabemaniia ao n te kurubu, ni kairaki iroun te Tamnei, ni mwakuriia itinanikun te boowi ni kakoroa nanon ana mwakuri te Uea (taraa [R&B 43:8–9](#)).

A riai kauntira ni kabonganai booki aika tabu ao aia taeka burabeti ao abotoro ni boong aika kaitira, ma Mataniwi ni kabuta ake tabeman, ao Aobitia ni Kabuta ni kaira ao ni boutoka te marooro. N te kawai aei, aia taeka taan kairiiri n te Ekaretia aika kairaki mai ieta a kona ni buokiia kooram, kurubu, ao te Bootaki n Aine ni maroroakin kainnano aika kakawaki.

A riai marooro n aki maroroakin bwaai aika a kainaki taekaia ke n aki raraoi ibukiia membwa ke kaain te utu.

E ngae ngke e kairaki te boowi ni kauntira iroun te membwa man te beretitentii ke te tia kairiiri n te kurubu, teuanne ke neienne e na aki taua angiin te marooro. Te tia kairiiri e kabwarabwara te bwai ae na maroroakinaki ao ni kaoia ni kabane bwa ana tibwauai aia iango ao are a rinanona, n aron are e kairaki iroun te Tamnei.

Ao akea temanna ae na maaku n tibwatibwa, a riai ni kabane n namakina te kamanoaki n tibwauai otaia ao aia iango n aki maaka te kabuakakaaki.

Ngkana e kona, te tekateka n te mronron e kona ni buokiia ni karekea tamnein te tibwatibwa ao te marooro.

Atuun Reirei Aika Kona n Anaaki ibukin te Bowi ni Kauntira n te Moan Tabati

Iango ibukin atuun reirei aika ana maroroakinaki ni bowiin kauntira a kona n roko man te kauntira n te uoote, aia bowi kaain te beretitentii, ana kainibaire te aono, aia namakin taan kairiiri man aia ibuobuoki nakoia membwa, ao namakin aika roko mairoun te Tamnei ae Raoiroi. Atuun reirei aika oti inano

bon ti taian iango. A kona taan kairiiri n atai kainnano riki tabeua ake a namakinna bwa ana taekin.

- Ti na kanga ni karinani raoi tabera ni kabane aika kakaokoro?
- Ti na kanga ni kaniaki riki nakon te Atua ao ni karekei riki kairi mairoun te tamnei inanon maiura ao mweengara?
  - Ti na kanga n tibwaua te euangkerio ma raoraora ao kaain rarikira? (taraa [Aramwa 17](#)).
- Ti na kanga ni kawakiniira ma ara utu man kaongora aika aki riai ao tamnei aika bubuaka? (taraa [R&B 42:22–23](#)).
- Tera ae ti na karaoia ni buokiia n reireiniia ao ni kakorakoraia ara ataei ao kairake n ara uoote?
- Ti na kanga ni kakorakora te katiteuanaaki n ara kooram, kurubu, ke te Bootaki n Aine? (taraa [Motiaeaa 18:19–22](#)).
- Ti na kanga n irekereke riki ma te mwakuri n rongorongan te utu ao te nebonebo n te tembora?
- Ti na kanga ni kaoa ana ibuobuoki te Uea ngkana ti ukoukori kaeka nakon ara titiraki ao te atatai riki n te euangkerio?
- A na kanga kaaro n riki bwa taan kairiiri aika nakoraoi n te mweenga?
- Ti na kanga ni kona ni kakorakora ara koaua iroun te Uea ao Ana euangkerio ao ni buokiia ara utu bwa ana toronibwai n tamneia?
- Tera ae nanonaki n ibuobuoki? Ti na kanga n ibuobuoki nakoia kaain rarikira? (taraa [1 Betero 4:11](#)).

Ngkana e kona, taan kairiiri a na bae n tangiria ni kariaia membwa bwa ana ataa atuun te reirei imwain taina bwa aonga n roko ao n tauraoi ni maroroakinna.

Te Bootaki n Te Kauoua-ao Te Kateniua n Tabati

N te Kauoua ao te Kateniua n Tabati n te namwakaina, te kooram n te Nakoanibonga ae te Merekitereka ao te Bootaki n Aine ana kamatebwai reirei mai irouia taan Kairiiri n te Ekaretia man te maungatabu ni kabuta aika tibwa nako. Oin reirei a riai ni kanakoaki man aia rongorongo te Moan Beretitentii ao man te Kooram n Abotoro n te tengaun ma Uoman; e ngae n anne, ni kaineti ma kainano n te tabo ao te kairaki ma ioun te Tamnei, taian rongorongo man te maungatabu aika ngkai ana riai ni maroroakinaki.

Ma angiin te tai, beretitentii n te kooram, te tia kairiiri n kurubu, ke te Beretitentii n te Bootaki n Aine, a na rinei rongorongo man te maungatabu ao ni kamatebwaii ni kaineti ma kainanoia membwa, e ngae n anne te bitiobi ke te beretitenti n te titeiki e na kona n anga ana iango naba iai. Taan kairiiri a kona n rinea te rongorongo are e kaineti ma atun reirei ake a maroroakinaki n te bowi n te moan-Tabati ke n rinea te rongorongo riki teuana ni kaineti nakon ana kairiiri te Tamnei. Taan Kairiiri ao taan reirei a riai ni kakaai aanga ni kaungaia membwa bwa a na kaman wareka te rongorongo ake a moantai n rineaki ao n roko n tauraoi n tibwai otaia iaona. Iango aika ana reiakinaki a rineaki inano, a boboto iaon taian reirei n *Reirei n Ana Kawai te Uea*, e na kona ni katabeia membwa n reiakin rongorongo man te mwaungatabu ni kabuta.

Sharon Eubank, “Kaoti Ami Ota”

Tuanglia membwa n am kooram ke am Bootaki n Aine a na iangoia bwa a kanga n namakina te bitaki nakon te Tamaroa ioun te aine ae kororaoi man kakaonimaki. Iangoia ni kaoia tabeman membwa ni maroroakinna bwa e kanga

te aine aei ni kaota teuana ke e mwaiti riki anuan te aine ae kororaoi n aron are e kaotia Titita Eubank n ana rongorongo. Tera ae ti reiakinna mai ioun Titita Eubank ni kona n **riki bwa “te korakora ae kakawaki** iaon waare ma te rikirake n tamnei n te Ekaretia n te kabanea ni bong”?

Neill F. Marriott, “Mena inanon te Atua ao E na kanua Tamneim”

Te rongorongo aei e na buokia membwa ake a namakina te raurenako ma Tamaia are I Karawa ke te koraki ake a mena irarikiia. Tera ae ko na kona ni buokia iai naake ko reiakinia bwa a na matata bwa tera nanon *urua*? Tao ko kona naba ni uoti tamnei aika a kakaokoro iaon te uruaki. E kanga Titita Marriot ni kabwarabwara nanon *urua*? Tera ae kona n *urua* ara reitaki ma te Atua ao raora tabeman? Kaoia membwa bwa a na kakaei iango ake e anga Titita Marriot n ana rongorongo are e na kona ni katoka te maenako ni maiura. Angania membwa aia tai ni korei bwaai ake e kairia te Tamnei iai bwa a na karaoia bwa a na kaniaki ma te Atua ao raoia.

Joy D. Jones, “Kakawakina ae Riao Baireana”

Tera kakabwaia ake ana reke ni maiura ngkana ti ataia raoi bwa antai ngaira? Ni kaekaan te titiraki aei, membwa n am kooram ao n te Bootaki n Aine ana wareka riki rongorongan Mariama, Renu, ao Taiana man ana rongorongo Titita Jones. Tera te reirei ae anganiira Titita Jones bwa **buokara “n uringa ao n taua raoi** bwa antai ngaira? Kaoia membwa bwa a na kakaea ao ni maroroakina te rongorongo man booki aika tabu ke kuoute (quote) n ana rongorongo Titita Jones are e buokia ni kaotaia aron kakawakiia ioun te Atua. Kaoia bwa a na tibwaua teuana te kibu man booki aika a tabu ke te kuoute ma temanna are kainanoa kauringaana iaon kakawakin teuanne ke neienne.

Dieter F. Uchtdorf, “Teniman Tari Aika Aine”

Teuana te kawai ni kauringa ana rongorongo Beretitenti Uchtdorf e na tibwaaki te kooram ke te Bootaki n Aine nakon kurubu aika uarereke. Ko riai n rinea temanna bwa e na wareka rongorongan temanna te aine man ana rongorongo Beretitenti Uchtdorf. Te kurubu teuana ma teuana a na korea aia reta nakon te aine anne ni kabwarabwara ana reirei ao n tibwa are a koreia nakon kurubu ake tabeua. Tera ae ti kona ni karaoia n riki n ai aron te kateniman n titita? Ti na kanga ni karika ara kooram ke te **Bootaki n Aine bwa “te mweenga ae mano” ibukia naake a rootaki?**

Dieter F. Uchtdorf, “Tangiran te Mweenga”

Ko na kanga ni buokia naake ko reiakinia ni kina bwa e kanga te Atua ni kamanenaia ni kakabwaiaia tabemwaang? Ko kona ni kaoia bwa a na reiakina **mwakoron ana rongorongo Beretitenti Uchtdorf are e atunaki “Te Atua e na Kamanenako”** ao man kakaei berita ake a karaoaki nakoia ake a kataia ni beku n aban uean te Atua ribuakon mamaraia. Warekan te rongorongo aei e kauringia naba membwa bwaai ake a tia n rinanona aika a kona n tibwauai ni kaineti ma aron kamanenakiia ioun te Atua ni kakabwaiaia tabemwaang—ke E kamanenaia tabeman ni kakabwaiaia. Angania membwa aia tai ni iangoia bwa tera te namakin ae kairia ni karaoa te marooro aei.

Bonnie L. Oscarson, “Te Kainano ae Mena i Matara”

Teuana te kawai ni wakina te marooro iaon ana rongorongo Titita Oscarson bon anganakiia n tatabemania te beba ae koreaki iai **“Antai ae kainanoai n te bong aei?” are e koreaki** i eta. Membwa n Bootaki n Aine ke te kooram a kona n anaa te tai ae uarereke n iangoia ao ni korei reke nakon te titiraki aei. Imwina a kona ni kakaea ana rongorongo Titita Oscarson bwa a na kanga ni buokiia aomata ake

iaon aia riiti—man ni ikoti riki aara ake anganaki n aia namakin. A kona tabeman n tibwa te bwai are a reiakinna.

Dallin H. Oaks, “Te Baire ao te Katanoata”

A kanga membwa n am kooram, kurubu, ke te Bootaki n Aine ni mwakuria ana kakao Unimwaane Oaks **n “reirei [ao] ni maiuakina” te katanoata n te utu n te mweenga n te komiuniti, ao te ekaretia?** Kaoia bwa a na tibwauai aia iango i marenaia. E na kona naba ni buokia ni kakaei taian reirei aika a kakawaki man te katanoata nakon te utu. A kanga mwakoro n taeka aikai ni buokira ni kaeka **nakon “kaangaanga ngkai nakon te utu”?** Ni mwakoro IV n ana rongorongo Unimwaane Oaks e kaoti iai tabeua katooto n te mwakoro anne.

D. Todd Christofferson, “Te Berena are Kamaiu ae Ruo Mai Karawa”

Aikai tabeua titiraki are a na kona te Bootaki n Aine ao membwa n te kooram ni karekea aia iango mai iai man ana rongorongo Unimwaane Christofferson: Tera nanon te taeka ae tabu? Ti na kanga ni karekea te katabuaki? E kanga kanakin te toa ni buokira ni kakorakoraira? Membwa a kona n tibwatibwa iaon ana rongorongo Unimwaane Chirstofferson are e kona ni kaekai titiraki aikai. Ti na **kanga ni buokira iroura ngaira “taari aika itiaki” ni korakorara bwa** ti na kona n riki bwa aomata aika a tabu riki?

Jeffrey R. Holland, “Mangaia ae Kam na Moanibaan te Raorio N Tokin te Tai.”

Tabeman mai buakoia ake ko reiakinia a namakinna bwa aki kona ni bairea n neia ni maiuakinan ana reirei te tia Kamaiu. Tera ana reirei Unimwaane Holland are e kona ni karaua ao ni kaungaia naake a reke irouia te namakin aei? Ko kona

ni kaoa te Bootaki n Aine ke te membwa man te kooram n tarai bwai tabeua n te rongorongo aei are a kona n tibwaia ma temanna are rotaki n te namakin are a “**Tamaroa tau.**” **Ke a kona ni kakaei n te rongorongo are e angania namakinan te tangira ae tamaroa ao neboan [Kristo] ao te kantaninga korakora n riki n ai Arona.”**

Gary E. Stevenson, “Buan Otan te Tamnei”

Iai man am kooram ke membwa man te Bootaki n Aine ae e a tia n rinanon maten otan taai? Ngkana iai, ko kona ni kaoa temanna mai buakoia bwa e na kabwarabwara te kabotau are e taekinna Unimwaane Stevenson iaon “roon te ota n te maiu n tamnei”. Tera otanga ake a “**toto**ko a mwaitin te korakora, ao kabuebuen te ota mai iroun lesu Kristo ao **Ana euangkerio**”? E na kanga te karao rongorongo n totokoira man “**te tamaroa, te** nano ni iraorao, ao otan te euangkerio mai eta? Ti na kanga ni karina “ara kiraati n taratara n te euangkerio” are na kamanoira man te mataki n tamnei? Tera ana reirei ni kaikonaki Unimwaane Stevenson are e reireiniira iaon kateimatoan te taratara n te euangkerio?

Quentin L. Cook, “Akea tokina ni Maiura ni Katoabong”

Ana reirei Unimwaane Cook e kauringiira kakaawakin kateimatoaan te nanorinano ni kawai aika a mwaiti. Teuana te kawai ni marooro iaon te bwai are e reirei iaona bon tibwaan te kurubu nakon uoua. Tuanga te kurubu teuana bwa e na tarai iango man ana rongorongo Unimwaane Cook are e na buoka karikirakean te nanorinano, ao te kurubu are teuana e na tarai kawai are kaota te kainikatonga. Kaoa te kurubu teuana bwa e na tibwaua aia kabwarabwara ma kurubu ake **tabeua**. Membwa a kona naba n tibwai kawai ake e na kaota riki “te

nanorinano ni katoabong” ni maeuia ao ni iangoia bwa e kanga te nanorinano ni buokia ni katauraoia ni kaitibo ma te Atua.

Ronald A. Rasband, “Man te Babaire mai Karawa”

Ni kaunga te maroro iaon ana reirei Unimwaane Rasband, e na nang ni ibuobuoki ngkana ko kaoia membwa tabeman ike a na uoti baeten n te itutu, te kaetieti, ke te rengarenga ao ni maroroakin bwa bukin tera ngkai a rang ni ibuobuoki. Tera taian katoto ke reirei mai iroun Unimwaane Rasband are e kaungaia membwa bwa ana kina ana kanikina te Atua inanon maeuia? A kona membwa n tibwaua aia namakin n te aro are a nora iai te Uea bwa e kaira maeuia. Tera te bwai ae a karaoia ni kaotia nakon te Atua bwa a “**kawakin**” Ana kawai. Bukin tera e kakawaki bwa ana kina ana kainibaire **te Atua** “ae akea tokina”?

Russell M. Nelson, “Ana Boki Momoon: Tera Aron Maium Ngkana Akea?”

Beretitenti Nelson e kaoia membwa bwa a na iangoi titiraki aika **teniuia**: (1) “Tera aron maium ngkana **akea ana Boki Momoon?**” (2) “Tera arom ngkana ko **aki ataia?**” (3) **Tera arom ngkana akea?**” Kaoia membwa n am kooram, am kurubu ke te Bootaki n Aine ni iangoi titiraki aikai ao n tibwala bwa a na kanga ni kaekai. Tera ae a kunea n te reirei aei ae angania te kaungaaki bwa a na ataia bwa e kakawaki **riki ana Boki Momoon nakon taiman ke taian rubi?**”

Dale G. Renlund, “Te Nakoanibonga ao Mwaakan Maten te Tia Kamaiu”

Ko na kanga ni buokia membwa n am kooram ke te Bootaki n Aine n ataia bwa e kanga te nakoanibonga ni buoki ni kakoroi kakabwaia n ana mwakuri ni Kamaiu

te tia Kamaiu nakoia? Ko riai ni korei uoua atun iango aikai iaon te burakibooti: “**Bukin tera ti kainanoa ana mwakuri ni Kamaiu Iesu Kristo**” ao “E kanga te nakoanibonga n ‘anga’ **ana kakabwaia te mwakuri ni Kamaiu nakoira**”? Kaoia membwa bwa a na kakaea ana rongorongo Unimwaane Renlund ao n nori mwakoro ao man korei iaan atun iango aikai. E kanga te nakoanibonga ao ana otenanti ni buoka kakoroan ana kataninga te Atua ibukia natina?

Dieter F. Uchtdorf, “Taan Bwaibwai n te Oota mai Karawa

Kaoia membwa bwa a na kakae iaon ana rongorongo Beretitenti Uchtdorf ao n anga bwaai ake e na kaotia bwa e kanga n rootaki maiura ngkana iai ke akea te ota ae akea tokina. Kaoia membwa bwa a na kamatebwai tabeua kiibu man booki aika tabu man are e taekin Beretitenti Uchtdorf ao n anga koaua ake a kaineti nakon ota n tamnei. Tera ae ti reiakinna n te kaikonaki iaon maten te ota ao te inaomata are ti karekea ni kakaean te ota n tamnei? Tera ae ti kona ni karaoia n tibwaua ana ota Iesu Kristo ma tabemwang, ai moara riki ma ara utu ao ma “**ara kairake, ake a kakaea te ota**”?

Henry B. Eyring, “Te Uea E Kaira ana Ekaretia”

Kaoia membwa n am kooram ke te Bootaki n Aine n tibwauai bwaai ake a tia n rinanona are e kainanoa iai karikirakean aia onimaki ni weteaia n aia mwakuri ao weteaia riki teuana mai iroun te Atua. A kanga ni kamwakura aia onimaki? A kanga n reiakinna bwa weteaia arei bon mai iroun te Atua? Kaoia membwa bwa a na kakaea ana rongorongo Beretitenti Eyring ao n anga koaua are e reiakinna irouna ake a kona ni buokiira n onimakin ao n taotaona n nano iroura ma tabeman ake a tia ni weteaki iroun te Uea.

Jean B. Bingham, “E na Kororaoi Kakatongami”

Ana rongorongo Titita Bingham e kona ni buokiia membwa n am Bootaki n Aine ke te kooram n ota bwa ti kanga ni kakaea te kukurei, e ngae ngke e kaangaanga n te maiu, ngkai ti nakon Kristo. Teuana te kawai ni maroroakina ana rongorongo tao korean te kawai iaon te burakibooti are kairira te taeka *kimwareirei*. Kaoia membwa tabeman bwa a na korea iaon te kawai iango mairoun Titita Bingham are kairiia nakon te kukurei ni koaua. Kaungaia membwa bwa ana iangoi kawai ake a kona ni mwakuri iaon ana reirei Titita Bingham. Kaoia membwa tabeman bwa a na tibwaua aia iango.

David A. Bednar, “Taeka n Akoi Ake a Kakawaki Ma Ni Moa ni Kakanato”

Ni buokiia am membwa n te Bootaki n Aine ke te kooram, maroroakina ana rongorongo Unimwaane Bednar, ko kona ni katekei tamnei i aon te burakibooti bwa e na tei ibukin te Tabati, te tembora, ao mweengara. Kaoia membwa bwa a na wareka te reitaki ni mwakoron ana rongorongo Unimwaane Bednar ao ni korei i aon te burakibooti bwa e kanga te bong ae te Tabati, te tembora, ao mweengara ni buokira ni katuua ara taratara n ana berita te Atua nakoira. Baikara bwaai ni maiura aika a kona n anai nanora man berita aikai? Kawai raa aika ti kona ni karaoi ni kakoaua bwa ti uringii ni kabane?

Henry B. Eyring, “Tai Maaku ni Karaoa ae Raapiro”

Ana rongorongo Beretitenti Eyring e kona ni buokia te koraki ake ko reireinia bwa a na kunea te kaungaaki ao te onimaki ni karaoan ae raapiro n te aonaaba. Ko kona ni kaoia tabeman membwa bwa a na anga katooto iaoia aomata aika a kakaonimaki are e tibwauaia Beretitenti Eyring. Baikara katooto aika a reiakiniira bwa ti na kanga ni buokiia tabemwaang? Katooto raa aika ko iangoi ibukin kawai ake a na kona ni buoka te kooram ke te Bootaki n Aine?

Te anga teuana ni maroroakina te rongorongo bon reiakinan kakabwaia are e noori Beretitenti Eyring man ana reirei Beretitenti [Thomas S. Monson](#) ni kamatebwaian ana Boki Momoon. Tera kakabwaia are ti a tia n noori man kamatebwaian ana Boki Momoon?

M. Russell Ballard, “Te Mwananga ae Kangaanga ae Reitinako!”

Ni moanan am maroro iaon ana rongorongo Unimwaane Ballard, ko kona ni kaoa temanna bwa e na tibwaua te bwai ae e reke iouna ngke a roko n tokin kawaia ao a kunea bwa e bure kawaia ae a toua. E kanga aron katooto aikai n irekereke ma oin “mwanangara” n oki rikaaki nakon Tamara are i Karawa? Membwa a kona ngkanne ni kakaei reirei ao kauring ake e anga Unimwaane Ballard are e na buokira n ataia bwa ti kaea raoi te kawai ae eti n oin maiura. Angania membwa aia tai ni iangoa oin kawaia ao ni maroroakin kawai ake ti kona ni buokia ao ni kaungaia tabemwaang ni “mwanangaia” n oki rikaaki nakon te Tama are i Karawa.

Neil L. Andersen, “Bwanaan te Uea”

Tao membwa man am Bootaki n Aine ke te kooram a kona n tibwaa te bwai are a tia ni karekea man te rongorongo man te maungatabu ni kabuta ae e rangi n kakaawaki nakoia. Bukin tera rongorongo aikai a rangi n kakaawaki? Tera ae e reireiniira Unimwaane Anderson iaon kakaawakin te maungatabu ni kabuta ao te korakora ma te waaki are e karaoaki ni katauraoana? E na kanga te atatai aei n roota korakoran are ti kamatebwaia ao man atai taeka aikai? Iangoia ni katauraoa mwaitin kakao man taian maungatabu aika ngkai. Tera ae ko a tia ni karaoia nakon kakao aikai?

Bowi n te Kaaua n Tabati

N te kaaua n Tabati ni katoa namwakaina, kooram, kurubu, ao Bootaki n Aine a maroroakina atuun te reirei ae rineaki man te Moan Beretitentii ao te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman. Atuun reirei aikai ana kabobongaaki raoi. Atu n reirei ni karokoa te maungatabu are imwiina bon te bong ae te Tabati. Taan kairiiri ao taan reirei a na rineia man reirei ao waaki ni kakukurei aika reiakinaki iaon kaotango aika inano, ikotia tabeua mai ibuakoia, ke karaoi oin ake a kaineti ma kainnanoia membwa.

Te Tabati bon te bong n uringii bwaai ake e a tia ni karaoi te Atua ibukira.

Rinanon te rongorongo, Te Atua E kairekerekei mwakuri aika koaua ao a korakora ma te Tabati. Mwakuri aika korakora aikai e raonaki ma te Karikibwai (taraa [Karikan B'ai 2:1-3](#)), otinakoia tibun Iteraera mai Aikubita (taraa [Te Tua Kaua 5:15](#)), ao Mangautin te Tia Kamaiu (taraa [Ioane 20:1-19](#); [Mwakuri 20:7](#)). Kaoia membwa bwa a na rinanon rongorongo aikai ao ni maroroakinna e kanga uringakin taai aika riki ni kona ni buokiira ni karinea te bong ae te Tabati. Tera tabeua mwakuri aika korakora ake e a tia ni karaoi te Atua ibukira? Ti na kanga n uring bwaai aikai n te bong ae te Tabati? N aron raina, kaoia membwa bwa a na maroroakin titiraki n aron aikai inanon aia utu.

Iesu Kristo bon Uean te Tabati.

Te Tabati e aranaki naba bwa ana bong te Uea (taraa [Te Kaotioti 1:10](#)).

Bukin tera ko iangoia bwa Iesu Kristo e aranaki bwa Uean te Tabati?

(taraa [Mataio 12:8](#)). Kam na kaai n rinanon tabeua kiibu ake a na ibuobuoki ni kaungai nanoia membwa bwa a na iangoi kawai ake a na kabanei nanoia ni bwaai ake a rinanona iaon lesu Kristo (n aron te katoto, [Ereman 5:12](#); [Ita 12:41](#); [Moronaai 10:32](#); ao [R&B 6:36–37](#)). Tera kiibu riki tabeua ake a na kona membwa n tibwauai ake a na buokiia ni karaoa te Tabati bwa e boboto iai Kristo? Tera kouru ake ti kona ni katei ni kabanei nanora iaon te Tia Kamaiu rinanon te bong ae te Tabati?

lesu Kristo bon ara katoto ni karinean te Tabati.

Rinanon Ana mwakuri n te maiu n rabwata, e kabonganai taai te Tia Kamaiu n reirei taikan te bong ae te Tabati. Tuangia membwa bwa a na wareki rongorongo akana imwiina ao ni karinani bwaai ake e karaoi lesu n te Tabati ao reirei ake e reirei iaona: [Ruka 6:1–11](#); [13:11–17](#); [Ioane 5:1–20](#); [9:1–16](#). Tera tabeua riki reirei ibukin te Tabati ake ti reiakin man kiibu aika imwiina? [Te Otinako 20:8–11](#); [31:12–18](#); [Itaia 58:13–14](#); ao [R&B 59:9–19](#). Kaoia membwa bwa a na tibwauai bwaai ake a kona ni karaoi n ira ana katoto te Tia Kamaiu.

Taraa naba [Russell M. Nelson](#), “[The Sabbath Is a Delight](#),” Riaona, Meei 2015, 129–32.

Te Tabati bon te bong n taromauri.

Korea te taeka ae taromauri iaon te burakibooti ao tuangiia kaain te kiraati bwa a na korei taeka tabeua ake a irekereke mai irarikina. Ngkanne karaoi teniua kaorom ma taian taeka, ***imwaaina, n tain***, ao ***imwiina*** mai ieta ni katoa kaorom. Tera ae ti kona ni karoia imwaain, n tain, ao imwiin te taromauri n taromauria te Uea n Ana bong ae tabu? Kaain te kiraati a kona ni kaai ni wareka [Motiaeae 18:17–29](#) ao [Moronaai 6](#) ibukin taian iango. Kaoia membwa bwa a na kanga anuaia ma aia mwakuri n te bong ae te Tabati ni buokiia n taromauriia te Uea n te bong anne (taraa Te [Otinako 31:16–17](#)). Tera ae ti kona ni karoia ni buoka ni karikirakei aia namakin ara utu ao kaain te uuote are a karekea ni bootakin te Ekaretia?

Anakin te toa e karekea nakoirra raonakira iroun te Tamnei n tainako.

Korea te titiraki ane imwiina iaon te burakibooti: E kanga te toa n roota maium? Ni kaekaan te titiraki aei, kaoia membwa bwa a na mwakuri ni kakauoman n rinea ao ni maroroakina teuana te kibuntaeka man tataron te toa inanon [Reirei ao Berita 20:77, 79](#) ao te reirei inanon [Reirei ao Berita aika tabu 59:9](#). Anganiia aia tai ni kauoman bwa a na kakaei booki aika tabu ake a na buokiia n mataata raoi n aia kibuntaeka ao ni maroroakinna bwa a na kanga ni kaeka te titiraki are iaon te burakibooti. Ko kona naba ni kaoia kaain te kiraati n rinea anenen te toa ae mamaten nanoia ao ni kaai n aneneia.

Taraa naba Cheryl **A. Esplin**, “[The Sacrament—a Renewal for the Soul](#),” **Riaona**, Nobembwa 2014, 12–14.

Te Tabati bon te bong ni beku ibukiia tabeman.

Tera ae ti kona n reiakina ni beku ibukiia tabeman n te Tabati man kawai ake e beku iai te Tia Kamaiu ao ni kakabwaiaia te koraki ake a mena Irarikina?

Kaungaia membwa bwa a na rinanon ao ni maroroakina Mataio 9:10-
13; Ruka 19:1-9; Ioane 11:32-46; 13:1-5, 12-17; ao 3 Nibwaai 17:5-10.

Tuangiiia membwa bwa a na iangoi booki aika tabu aikai ngkai a iangoia bwa
a na kanga ni beku n te Tabati. N aron te katoto, a kona ni beku ibukiia kaain
aia utu, ni karoko iroun temanna ao utu ake a buoklia ngkai ngalia taan reirei
n te mweenga ao n te kakawari, ni mwakuri iaon ana riki te utu, kawariia
aoraki, ke n tibwaua te euangkerio. Tao a kona membwa ni karaoa aia
kauntira ni utu ni bairei kawai ake a kona ni beku iai ibukiia tabeman n te
Tabati.

Nakon: Te Itingaun n Aono; Titeiki, Mition ao Beretitenti n Aono; Bitiobi
ao Beretitenti ni Mwaanga; Taan Kairiiri n Ibonga aika Rietaata;
Beretitentii n aia Kooram Unimwaane; Titeiki ao Beretitentii n
Bootaki n Aine i **Kiribati, the Marshall Islands ao Vanuatu**

Mairoun: Te Beretitentii n Aono n Te Betebike

Re: *Nakomai, Iriirai – ibukin aia Bootaki te Nakoanibonga ae te
Merekitereka ao te Bootaki n Aine*

Ti kukurei ni katanoatai bwaai n reirei aika boou iaon bootaki n Tabati ibukiia Ibonga aika rietaata,
aia kooram unimwaane, ao bootaki n aine. *Nakomai, Iriirai—ibukin aia Bootaki te Nakoanibonga ae te
Merekitereka ao te Bootaki n Aine* are e na boboto iaon reiakinan rongorongo man te Maungatabu aika ngkai
ao atuun reirei aika a riai ni kamoanibwaiaki; marooro n taian kooram, kurubu, ao Bootaki n Aine; ao
katauraoakiia bwa ana kona kaitarai baika a kainnanoaki n te tabo.

Iai Onoua bwaai ake a katauraoaki bwa ko na kanga ni kamanena te karikuram ae boou aei; a na
tibwatibwaki nakon iunite nako, rinanon titeiki ao beretitenti n aono, n raonaki ma katooton taetae ake a
kateaki n te iteraniba aei:

1. Te Kawai ae Boou ibukin te Bootaki n te Nakoanibonga ae te Merekitereka ao Bootaki n
Aine
2. Taratara iaon te boowi ni Kauntira
3. *Nakomai, Iriirai—ibukin aia Bootaki n te Nakoanibonga ae te Merekitereka ao te Bootaki n
Aine* (Titiraki ma Kaekaaia)
4. Te Moan-Tabati te Boowi ni Kauntira
5. Boowi n Te Kauoua-ao Kateniua n Tabati
6. Boowi n te Kaua-n Tabati

Bwaai n reirei aikai a riai ni kabonganaaki ni moan Tianuare 2018, imwiin are e a tia te
kainibaire 2018 n te Aono ni waakinaki inanon iunite n tatabeua nako.

Taiaoka rinei reirei ibukin am kauoua ao kateniua n Tabati inanon Tianuare ao Beberuare, n
aron are e kaotaki n ana kaetieti te karikuram ae boou inanon onoua bwaai ake kaotaki ieta, atuun reirei man
taetae aikai ake a kanakoaki n te Maungatabu ni Kabuta Okitobwa 2017.

- Taari Aine aika Teniman—Beretitenti Dieter F. Uchtdorf
- Kaota Ami Ota—Titita Sharon Eubank
- Tangiran te Mweenga—Beretitenti Dieter F. Uchtdorf
- Ma Ngaia ae Kam na Moanibaan te Raoiroi N Tokin te Tai—Unimwaane Jeffrey R. Holland
- Taan Bwaibwai n te Oota mai Karawa—Beretitenti Dieter F. Uchtdorf
- E Kaira Ana Ekaretia te Uea—Beretitenti Henry B. Eyring
- Taeka n Akoi Ake a Kakawaki Ma ni Moa ni Kakanato—Unimwaane David A. Bednar
- Te Mananga ae Kaangaanga e Reitinako —Unimwaane M. Russell Ballard

Atuun te reirei n te kaua n Tabati e na maroroakinaki man are e katauraoia Mataniwi: Te Bong ae te
Tabati.

Ngkana iai am titiraki, taiaoka reitaki ma te Itingaun n te Aono.

Nakomai, Iriirai—Ibukin Bootaki n te Nakoanibonga Ae te Merekitereka ao te Bootaki n Aine

Aokati 25, 2017

THE CHURCH OF
JESUS CHRIST
OF LATTER-DAY SAINTS

Titiraki ma Kaekaaia

Tera ae ti na kabanea ara iango iaona n tain boowi n te Tabati?

Reirei are a karekei reireiara man te rongorongo n te boowi ni maungatabu ae ngkai ao tabeua riki atu n reirei ake a kakaawaki a rineaki irouia taan kairiiri ni kabuta ao bitiobi n taabo a karaoi reirei aika a boou ibukiia Nakoanibonga n te Merekitereka ao Bootaki n Aine n te bootaki n Tabati. Ni moa man Tianuare 2018, bootaki n Tabati a na ira te tietura ni katoa namwakaina aei.

Wiiki	Atu n reirei	Kairaki Iroun
Moan Tabati	Marooro n ikotaki ibukin taikan baika a kainnanoaki	Beretitentii ke te bootaki ni kairiiri
Kauoua ao kateniua n Tabati	Rongorongo man te maungatabu ae tibwa toki	Beretitentii ke te bootaki ni kairiiri ke te tia reirei ae weteaki
Kaua n Tabati	Reirei aika a onoti ake a rineaki mai irouia taan kairiiri ni kabuta n te Ekaretia	Beretitentii ke te bootaki ni kairiiri ke te tia reirei ae weteaki
Kanimaua n Tabati	Reirei ake a rineaki irouia kaain te bitiobiriki	Bitiobiriki ke temanna ae a mwiokoaki

Tera ae nanonaki n te maroro n ikotaki ibukin baika a kainnanoaki? Te kooram n te Nakoanibonga ae te Merekitereka ao Bootaki n Aine “tekateka inanon te kauntira” (R&B 107:89) n te moan Tabati ni katoa namwakaina. I aan aia kaetieti taan kairiiri n te nakoanibonga ke Bootaki n aine; bootaki n te moan-Tabati a kabonganaaki ni katerei baika a kainnanoaki ao ni kaai ni maroroakinna bwa a na kanga ni kakoroi bukin baika a kainnanoaki. Atuun reirei ibukin kauntira n te moan Tabati a kona n ae a kanakoraoa te reitaki ma kaain te utu, ibuobuoki n te kaomiuniti, ao reiakinaia roronrikirake n te uoote ke te mwaanga. Inanon boowi ake imwiina, te kooram, kurubu, ke Bootaki n Aine a rimwiin iaon namakin ao mwakuri.

Iai titeboon te reirei aei ma are Nakomai, Iriirai ibukiia kairake? E ngae ngke atuun reirei ao bwaai n reirei n Nakomai, Iriirai – Ibukin bootakin te Nakoanibonga ae te Merekitereka ao te Bootaki n Aine a kaokoro ma are Nakomai, Iriirai ibukiia kairake, te aro n anga reirei ao ni kamatebwai bon ti tebo.

Tiaki ngai te tia reirei. I kainnanoia bwa N na wareka te Riaona? Am atatai e na kabatiaki riki ngkana ko warewarekii marooro man taian maungatabu ni kabuta ao n uotii nakon am bootaki n Tabati. Ko kona ni karekei rongorongo man warekan taetae n te maungatabu ni kabuta ake a tia n rineaki ao n rairaki ao ni katauraoaki nakoim man am uoote ke ioun te beretitenti n te mwaanga. Tabeua taetae a na manga rineaki ao ni booretiaki i nuukan-Beberuare.

N ningai ae ti na waaki n kamatebwaii rongorongo aika a boou man te maungatabu ni kabuta? Ko na ni moana kamatebwaii rongorongo n te maungatabu ni kabuta n Okitobwa 2017 i nanon Tianuare 2018. Imwiin anne, am tia kairiiri n am tabo a na iangoia bwa n ningai manga kabonganaan taian rongorongo man maungatabu ake imwiina – tao i nanon Meei ao Nobembwa ni katoa ririki.

Antai ae rineia bwa te rongorongo raa man te maungatabu ni kabuta ae ti na kamatebwai? Am taan kairiiri n am tabo a ikotaki ni marooroakinna bwa te rongorongo raa man te maungatabu ae na kona ni kaitarai kainanoia kaain am kooram, kurubu, ke Bootaki n Aine. Aia kurubu ibonga aika rietaata, kaain te kooram n unimwaane, ao Bootaki n aine n te uoote ke mwaanga aika ti tebo a kona ni kamatebwai rongorongo aika a kakaokoro bwa e aonga ni kona ni kaitarai kainano n aekaia nako.

Kaoti Ami Ota

Iroun Sharon Eubank

Te Moan Kauntira n te Beretitentii ni Kabuta n te Botaki n Aine.

Burabeti a weweteira, tariu. Kam raoiroi? Kam matata n ami onimaki? Kam na kona ni kaoti ami ota?

Kam bae n aki ataa aio, ma ngai ao Beretitenti Monson bon bwebweuta. N te bong are I bungiaki iai—n te aoa raoi anne—i Meangin California, Thomas Monson are 36 ana ririki e kamatoaki bwa te Abotoro ae boou. I tangira reitakiu, ae onoti ma ana burabeti te Atua, Beretitenti Monson.

Taian burabeti a taetae iaoia aine.¹ Kam na ongo tabeua aia maroro n te boowi aei. Ibukin au koroboki N na oki rikaaki nakon 40 te ririki nakon ana taetae ni burabeti Beretitenti Spencer W. Kimball. Tebetembwa 1979 ai bon tibwa te kauatai are a ikotaki iai aine n te aonaaba n te Ekaretia n oin aia boowi ni kabuta. Beretitenti Kimball e a tia ni katauraoa ana maroro, ma n te bong are e roko iai te maungatabu, e a rin n te onaoraki. Ngaia are n onean mwiina, e butiia kainnabana, Camilla Eyring Kimball, bwa e na wareka ana maroro ibukina.²

Titita Camilla Kimball e taetae n te tabo n taetae.

Titita Kimball e wareki ana taeka te burabeti, are e kabwarabwara aia anainano aine n te LDS iaon tamaroia aine imwain Manga Okin te Tia Kamaiu. Ni uakaan ma te toki, iai te iti ae mwaaka nakoia ainen n te Ekaretia are e a taekinaki imwiin anne.

N na taekina ana taeka teutana Beretitenti Kimball are e taku:

“N tokina, mwaneu aika kam tangiraki, I kona ni kaotiangi n te bwai ae tuai taetaekinaki mai imwaina ke tao ni karaurau ni kangai. Mwaitin te rikirake ae korakora are e roko nakon te Ekaretia n te kabanea ni bong e na roko ibukin mwaitia aine aika raraoi n te aonaaba … a na katikaki nakon te Ekaretia n te mwaiti ae korakora. E riki aei bwa kaotana bwa ainen te Ekaretia a kakaraoa te raoiroi ao kaotakiia inanon maiuia ao noorakiia nakon te karinan are a riki bwa ainen te Ekaretia aika a onoti ao a kaokoro—ni kawai aika kakukurei—mairouia ainen te aonaaba.

“Ibuakoia aine aika kinaaki n te aonaaba ake a na roko n te Ekaretia bon aine ake a tabeaianga ma aroia aika a raoiroi nakon te tiorobeke. Aine aikai iai irouwia te nanorinano ni koaua, are e karietata kakaawakin te etieti bwa e na nonoraki. …

“… A na riki … aine bwa banna ni katoto n te Ekaretia [ake] a na riki iai bwa te korakora ae tamaroa inanon te ware ao te rikirake n tamnei n te Ekaretia n te kabanea ni bong.”³

Ai tamaroara te taetae ni burabeti aei. Tii ni kauarerekeana:

- E na riki bwa te reitaki ae tamaroa irouwia aine are a na karika mwaitin te rikirake nakon te Ekaretia n ririki aika imwaira.

- Aia iraorao te Bootaki n Aine, kairake, ao ataeinnaine n te Moanrinan are e kateaki ma te karinerine, te kakaonimaki, te aro n atua irouia aine ao n ataeinnaine irouia kain aro ake tabeua ao koaua a na riki bwa te *korakora ae tamaroa* n aron rikiraken te Ekaretia n te kabanea ni bong.
- Beretitenti Kimball e aranii aine aikai man rongorongoia “aika kinaaki” ake a na tabeaianga riki ma aroia aika a raraoi nakon te tiorobeke, ake a na kaotia nakoira bwa te etieti e kakaawaki riki nakon noorakiia.

I a tia ni kaitibo ma angiia aine aika a raraoi aikai ngkai I karaoi au mwakuri ni katobibia te aonaaba. Aroia n iraorao a rang kakaawaki irou. Ko kinaia ibuakoia raraom ao kain rarikim. A kona ni kaina ke tiaki kain te Ekaretia n te tai aei, ma ti reitaki ma ngaiia n te iraorao ao anne ae rang kakaawaki. Eng, ti na kanga ni karaoa tibwangara? Tera ae ti riai ni karaoia? Beretitenti Kimball e kananoni bwai aika nimaua:

Te moan bon karaoan te raoiroi. Karaoan ae raoiroi e aki nanonaki bwa te kororaoi ke aki kakaraoan ae bure. E nanonaki ni karikirakean te reitaki ae korakora ma te Atua, n rairi nanoia man te bure ao te kairua, ao ni buokia tabeman n aki kabooaki.

Aine aika a tia n rairi nanoia a bita birin te rongorongo ni kawai. Iai raoraou ae kabuanibwai n te kaa ngke e kairake ao e a reke n te anua ae kareke ni kabongananaan bwainaoraki ibukin te maraki. Imwiina riki, a raure ana karo. E a bikoukou n ana iraorao ae aki teimaan, ao te anua are e kareke irouna e reitinako. Ma te tairiki teuana, e taraa maiuna ae mangaongao n aki barongaaki man iango, “E a batu n tau.” Ao e

tataro nakon te Tia Kamaiu Jesu Kristo bwa e na buokia. E taku bwa e reiakinna bwa Jesu Kristo e korakora riki nakon arona ae kakamaaku are e mena inanona ao e kona ni katan ni Korakorana ngkai e toua kawain te rairannano.

Man okina rikaaki nakon te Uea ao Ana kawai, e bita birin maiuna rimoa ao aron naba natina ao buuna ae boou. E a riki n tamaroa; ao e a uki-nanona nakoia tabeman ake a tia ni karaoa te kairua ao a tangiria ni bitaki. N ai arora ni kabane, maiuna e aki kororaoi, ma e ataia bwa e na kanga n raira nanona ao n teimatoa ni kataia.

Te kauoua bwa kona rang matata raoi.

Arom ae matata nanona ko kamatata raoi n am namakin ibukin te bwai teuana ao bukin tera. Ni moan te ririki aei, iai ae katokaa te rongorongo iaon au Facebook are e kabuakakaia Kiritian. I warekia ao kaanga e maraki nanou iai ma I aki mutiakinna. Ma, au ikikina ma ae tiaki kain ara ekaretia e kaeka nakon ana tamnei are e katokaa. E koreia: “[Aio bon] kaitaraan raoi are e tei ibukina Jesu bwa—e karaoa te bitaki ae korakora … n ana iango [n] ana tai ibukina bwa e … katitebooa te aonaaba. … E [taetae nakoia] [aika] kabekaa, [e amwarake] ma taan rikoi roon rabwata … , e iraorao ma aine aika akea korakoraia ao ataei … , [ao] e anganiira rongorongan te Itamaria ae Raoiroi. … N rimwiiana bwa … Kiritian ni koaua a na kataia n riki bwa aomata aika RANG tatangira n te aonaaba.” Ngke I wareka anne, I iango inanou, “Bukin tera I aki korea anne?”

Ngaira n tatabemaniira nako ti riai n nakoraoi riki ni matata n ara onimaki. Tera am namakin ibukin Jesu Kristo? Bukin tera ko tiku n te Ekaretia? Bukin tera ko kakoaua Ana Boki Moomon bwa te boki ae tabu? Ko karekea mai iaa te rau? Bukin tera e kakaawaki bwa te burabeti iai te bwai ae e

na taekinna n 2017? Ko kanga n ataia bwa bon te burabeti ni koaua? Kabongana bwanaam ao mwaakam ni kamatata te bwai are ko namakinna ao ae ko ataia—iaon bwaai ni kanakobwana, n te maroro ae rau ma raoraom, ngkana ko maroro ma tibum. Tuangiia bwa bukin tera, ko kanga n ataia, tera aron namakinana, ngkana ko nanououa, ko kanga n rinanona, tera nanon Iesu Kristo irouum. N aron are e taku te Abotoro are Betero, “Kam na tai maaku … ; ma kam na tabua Kristo i nanomi bwa te Uea: ao e na tae nangimi n te bong ae koraki bwa kam aonga ni kona ni kaeka te aomata ae titirakini ngkami bukin te kantaninga ae mena i nanomi.”⁴

Te kateniua bon te riki n okoro. N na kaongoi ngkami rongorongan te bwai ae riki n te Turai aei iaon Panama n te aba ae Florida.⁵ N te bwakantaai, Roberta Ursrey e nooria natina mwaane n takarua buokaia man te raroa ae 100 te iaati (90 te miita) inanon marawa. A reke n te aira ae korakora ao a uotaki nako marawa. Taanga aika a uakaan a kataia ni buokiiia ataeinimwaane, ao a manga katikakinako naba n te aira. Kain te utu ae Ursrey a tebo n nako ni kamaiuia taan uaua, ao n te tai ae waekoa ruaman aomata ake a reke n te nimwamwano.

Akea te roobu. Akea taan kamaiu. Bureitiman a kawaekoai booti ni kamaiu, ma aomata ake i taari a inimaki inanon 20 te miniti ao a kua ao a tebonako atuia ni mooi n taari. Ibuokoia taan matakua iaon te bike bon Jessica Mae Simmons. Neienne ma kainnabana a reke aia iango bwa a na karaoa te tien n taubai. A takaruia aomata ake iaon te bike bwa a na buokiiia, ao tengaun tabun aomata ake a reiti baia ni mwaati nako taari. Jessica e tuanga te nutibeebwa: “N tarakiia aomata man reeti aika a kakaokoro ao aroia ni mwaane ke n aine ni kaai ni buoka te iruwa [bon] moanibaan te kamimi

noorakina!”⁶ Ai 80-aomata n te tiein are e tiki nakoia taan uaua. Noora te tamnei aei n te tai ae kamimi anne.

Taan uaua a karaoa te tiein n taubai.

Ni kabane ake iaon te bike a iangoi kawai ake a kakaraoaki, ao a bane n aki mwakuri. Ma te taangana, n te tai ae tawe, a iangoa te kawai ae kaokoro. Kukune ao kakauiango bon bwaintangira n tamnei. Ngkana ti kawakin ara berita, e kona ni kaokoroira n ara katei ma te botannaomata, ma e anganiira te kona ni kaungaaki bwa ti na kona n iango n ae kaokoro, te tetere ae kaokoro, anga aika kaokoro. Ti aki kona ni bootau raoi ma te aonaaba, ma arora ni kakaokoro n te aro ae tamaroa e kona n riki bwa te rain ni kamaiu nakoia tabeman ake a ininimaki.

Te kaaua bon te tei n onoti. N tei n onoti nanona ni kona ni kinaaki ao ni matata. N na oki rikaaki nakon rongorongan Jessica Mae Simmons iaon te bike. N te tai are e a tei iai te tein n aomata ni kainetia nakoia taan uaua, e a ataia neiei bwa e a kona n ibuobuoki. E taku Jessica Mae, “I kona n taua ikeu … ao n ririaki n akea au kaangaanga n te ran n te Orimbiki! [I ataa arou n otinako man te nimwamwano.] I ataa ae I kona n anaia [taan uaua] nakon te tiein n aomata.”⁷ Neiei ma kainnabana a anai taian baba n uaua ao a uaua rikaaki n te tiein ni karokoa a roko irouia taan uaua ao imwiina a katokaa iaona temanna imwiin temanna n oki nakon te tiein, are a nikiraki ni kamanoaki iaon te bike. Jessica iai ana konabwai ae onoti: e ataa arona n uaua ni kaitara te nimwamwano.

Te euangkerio are e kaokaki e kinaaki ao e matata. Ma ti riai n onoti n arora n iriria. N aron Jessica, ti riai ni kataneiai ni maiuakina te euangkerio imwain te tai ae karina bwa ti aonga, n aki maaku, e na tau korakorara ni

buokiia tabeman ake a katikaki nako n te aira.

Ao te kabane, te kanimaua bon karaoaan teuana nakon aua kawai aika a kakukurei. Arom ni kukurei tiaki nanona bwa ko na katoka te moangare ae bibitaki iaon ubum n aki tabe bwa tera are e riki. Ma e aki nanonaki ni kawakinan ana tua te Atua ao katean aroia ao n tabekakirake tabeman.⁸ Ngkana ti katea aroia, ngkana ti tabeki rawawataia tabeman, e kakabwaiai maiura ni kawai ake aki kona n anaaki nako man kataakira. Iai ana taeka Beretitenti Hinckley are I katikua n te tabo are I kona n nooria ni katoabong. E taku: “Ko aki kona … ni katea arom man te aki onimaki ke n tii iaiangoiko i bon iroum. Ko taratara ma te onimaki, mwakuri ma te onimaki, ao a na iai bwaai aika a na riki.”⁹

Te katooto n te kukurei anne, tamnein te anua ni bwaai aika a kona ni karaoaki, I ataa te ataeinnaine ae 13 ana ririki ae arana Elsa are a mwaing ana utu nako Baton Rouge, Louisiana, 1,800 te maire (2,900 te kiromiita) raroana mairouia raoraona. E aki bebete ngkana ai 13 ao ko na mwaing nakon te tabo ae boou. Elsa e aki ota ao e aki koaua ibukin te mwaing ngaia are tamana e anganna te kakabwaia. N te tai are e kakabwaiaki iai, e tang ana tareboon tinana ni kaotia ae iai te rongorongo ae roko. Ataeinnaine aika a maeka n te uoote i Louisiana a kanakoa te tamnei aei ma taekana iaona “Taiaoka mwaing nakon ara uoote”¹⁰

Ataeinnaine a taua te baana ni butimwaai.

Ataeinnaine aikai a taratara n ae tamaroa a tauraoi n tangira Elsa ae a tuai ni kaitibo ma ngaia. Nanoia ae tamaroa e karika te kukurei iroun Elsa ibukin te mwaing ao e kaekaaki ana tataro ibukin ataakina bwa a na nakoraoi bwaai.

Iai te korakora ae e roko man te kukurei ao te nano ae tamaroa are e aki tii kakabwaiaira ma—e katea aroia aomata nako ake a katobibiira. Bwaai nako aika uarereke ake ko karaoi a kaura otan te kukurei irouwia tabeman ni kaotia bwa koa kaman uota te tooti are e kaura Beretitenti Kimball.

Ai 15 au ririki n te tai are e anga iai ana maroro Beretitenti Kimball. Ngaira ake ti a ikawai riki nakon 40 ti a tia n uouota te kairi mairoun Beretitenti Kimball man te bong anne. Ngkai, I taraia ake 8-aia ririki, 14-te ririki, ao 20-te ririki, ao 35-te ririki, ao N na bwaatina te tooti aei nakoimi. Ngkami taan kairiiri n taaia aika a na roko n te Ekaretia aei, ao e na nakoimi aron uotakin te ota aei ni waakinako ao ni kakoroa bukin te taetae ni burabeti aei. Ngaira ake ti a ikawai riki nakon 40 ti tomai baira nakoimi ao ti namakina aintoami ao korakorami. Ti kainnanoi ngkami.

Ongora n te kibu aei are e reke n [Reirei ao Berita aika Tabu 49:26–28](#). E kona ni koreaki iaan aro aika kakaokoro, ma n te tairiki aei man te Tamnei ae Tabu, au kantaninga bwa kam na butimwaia bwa weteakimi nakon te mwakuri ae tabu aei.

“Nooria, I tuangkami, waaki nako n aron ae I a tia n tuangkami; raira nanomi man ami bure ni kabane; bubuti ao kam na anganaki; karebwerebwe ao e na kaukaki nakoimi.

“Nooria, N na ri moami ao n riki bwa te tia tararuua akumi; ao N na bon mena i buakomi, ao kam na bon aki kamangaoaki.

“Nooria, Ngai Iesu Kristo, ao e tawe rokou.”¹¹

I kaotai ngkami n tatabemani ngkami bwa kam na tiku n te tabo are kam na kona n namakina iai ana tangira te Atua nakoimi. Kam aki kona ni kararoai ngkami man te

tangira anne. Ngkana kam namakina Ana tangira, ngkana kam tangiria, kam na rairi nanomi ao ni kawakin Ana tua. Ngkana kam kawakin Ana tua, E na kona ni kabonganai ngkami n Ana mwakuri. Ana mwakuri ao mimitongina bon te karietataki ao te maiu are akea tokina irouia aine ao mwaane.

Burabeti a weweteira, tariu. Kam raoiroi? Kam matata n ami onimaki? Kam kona n tei n onoti ao n okoro? E kona kukureimi n aki tarai kataakimi ni katikiia tabeman aika raoiroi ao ni karineaki ao naake a kainnanoa ami iraorao? Kam na kona ni kaoti ami ota? I kakoaua bwa te Uea Iesu Kristo e na rimoara ao e na mena ibuakora.

I kainna ma ana taeka ara burabeti ae tangiraki, Thomas S. Monson: “Tariu aika tangiraki, aio ami bong, aio ami tai.”¹² N aran Iesu Kristo, amen.

Bwaai aika a na taraaki

1. Beretitenti Brigham Young: “Anganiia [aine] bwa a na katea te Bootaki n Aine ni uoote nako. A mwaiti aine ibuakora aika a tarena, ao ti tangira aia ibuobuoki n te waaki aei. Tabeman a iangoia bwa aio te bwai ae aki kakaawaki, ma bon tiaki, ao kona kunea bwa aine a na riki bwa boton te kakamwakuri” (in *Daughters in My Kingdom: The History and Work of Relief Society* [2011], 41).

Beretitenti Lorenzo Snow: “Ko a tia ni karekeaa nnem irarikin te Nakoanibonga, tauraoi … ni karaoi ami itera ni buoka karakaan tangiran abanuean te Atua; ao ngkai ko tibwatibwa ni mwakuri aikai, ko na kona naba n tibwatibwa n tokabetin te mwakuri ao inanon te karietataki ao te mimitong are e na anga te uea nakoia natina aika a Kakaonimaki” (in *Daughters in My Kingdom*, 7).

Beretienti W. Kimball: “Iai te mwaaka n te bootaki aei [n te Bootaki n Aine] are e tuai ni kabonganaka n ae bwanin ni kakorakorai mweengan Tion ao ni katea Abanuean te Atua—ae a na kona ni karokoa aine ao te

nakoanibonga [taari] n noora aia taratara te Bootaki n Aine” (in *Daughters in My Kingdom*, 142).

Beretitenti Howard W. Hunter: “Iai kainnanoan bobotaia aine ae korakora n te Ekaretia bwa a na tei n raoniia Taari ni katoka butin te buakaka are e katobibira ao ni kabirimwaka ana mwakuri te Tia Kamaiu. … Ngaia are ti kaungai ngkami bwa kam na reirei ma mwaakami ni kakorakoraia ara utu, ara ekaretia, ao ara komiunitii” (in *Daughters in My Kingdom*, 157).

Beretitenti Gordon B. Hinckley: “Iai korakoraia ao aia konabwai aine n te Ekaretia aei. Iai te aro ni kairiiri ao te kaetieti, aekakin tamnei n inaomata nako, ao riki te karaunano ae korakora ni kainakin aei, abanuean te Uea, ao te mwakuri n ikarekebai ma te nakoanibonga ni waakinna nako” (in *Daughters in My Kingdom*, 143).

Beretitenti Thomas S. Monson, e tibwa ana taeka Belle Smith Spafford, Te Beretitenti ni Kabuta n te Bootaki n Aine, are e koreia: ““E tuai man reke te bitaki mairouia aine nakon te aonaaba n te bong aei nakon are mai imwaina. E tuai man kauki mataroan tibwanga n tangaina riki ibukiia. Aio ae kakao, ae kaingainga, ae kakaewenako, ao te tai ae kairoro ibukiia aine. Bon te tai ae mwaiti iai te kanuanga ngkana ti kawakina ara baeranti, reiakin anua ni maiu aika kakaawaki, ao ni iangoraoi ni bairei baika a moanibwaiaki’ [A Woman’s Reach (1974), 21]. Mwaaneu aika kam tangiraki, aio ami bong, aio ami tai” (“The Mighty Strength of the Relief Society,” *Ensign*, Nobembwa, 1997, 95).

Beretitenti Russell M. Nelson: “Ngaia ae n te bong aei, I bubutia mwaaneu n Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukiia Aika Itiaki ni Boong Aika Kaitira bwa a na keerake! Taus am tabo ae eti ao ae kainnanoaki, n oin mweengam, n am kaawa, ao n abanuean te Atua—ae raka riki nakon ae ko tuai kakarekea mai imwaina. I bubutiko bwa ti na kakoraa nanon ana taeka ni burabeti Beretitenti Kimball. Ao I berita nakoimi n aran Iesu Kristo, ae ngkana ko karaopia, ao e na kakorakorai ami anainano te Tamnei ae Raoiroi n te kawai ae akea kabotauana!” ([A](#)

- Plea to My Sisters,” *Ensign ke Riaona*, Nobembwa 2015, 97).
2. Taraa tamnein Titita Camilla Kimball n te witeo ni wareka ana maroro Beretitenti Spencer W. Kimball’s n [lds.org/general-conference/1979/10/the-role-of-righteous-women](https://www.lds.org/general-conference/1979/10/the-role-of-righteous-women) taraa naba Spencer W. Kimball, “The Role of Righteous Women *Ensign*, Nobembwa 1979, 102–4.
  3. Spencer W. Kimball, “The Role of Righteous Women,” 103–4; e kairaki katuruturuana.
  4. 1 Betero 3:14–15.
  5. Taraa McKinley Corbley, “80 Beachgoers Form Human Chain to Save Family Being Dragged Out to Sea by Riptide,” *Turai* 12, 2017, goodnewsnetwork.org.
  6. Jessica Mae Simmons, in Corbley, “80 Beachgoers Form Human Chain.”
  7. Simmons, in Corbley, “80 Beachgoers Form Human Chain.”
  8. Taraa Aramwa 41:10; 34:28; Reirei ao Berita aika Tabu 38:27; Ruka 16:19–25.
  9. Teachings of Presidents of the Church: Gordon B. Hinckley (2016), 71.
  10. Bwai aika a na taraaki man ana utu Virginia Pearce.
  11. Reirei ao Berita aika Tabu 49:26–28.
  12. Thomas S. Monson, “The Mighty Strength of the Relief Society,” 95.

Taari Aine Aika Teniman

Iroun Beretitenti Dieter F. Uchtdorf

Kauoman ni Kauntira n te Moan Beretitentii

Ti bukintaeka ibukin arora n riki bwa Ana reirei, ao e uarereke—ngkana iai rekerekena—ma karoaoan ae a karoaoia tabeman nakoira.

Mwaaneu, ao raoraou aika tangiraki, ni moana te maungatabu ni kabuta n aia tetere aine ni kabutaa te aonaaba e kakaawaki ao e kamiimi. Ti iangoia: aine n aia ririki ni kabane, aia utu, abaia, ao aia taetae a katiteuanaki n te onimaki ao te tangira ibukin te Uea Iesu Kristo.

Ngkai ti a tibwa kaitibo ma ara burabeti ae tangiraki, Beretitenti Thomas S. Monson, e kaota nakoira mwaitin ana tangira nakon te Uea. Ao I ataia ae Beretitenti Monson e rangin ni kakaitau ibukin ami tangira, ami tataro, ao ami anganano nakon te Uea.

Te tai ae maan n nako ao a maeka aine aika teniman n te aba ae raroa nako.

Te moan n aine e ***nanokawaki***. Bwai ni kabane ibukina a taraa n aki eti nakoina. Ngkana e taetae, n tabetai ana taeka a otinako n aki raoiroi, ao aomata a ngare. Ngkana iai ae kaenaenaa ke ni “mwaninga” ni kaoa nakon te bwai teuana, e na mamaa, e nako ni kararoa, ao ni kakaea te tabo ae raba ae na kanakoa te kanikina n nanokawaki ao n titiraki bwa bukin tera e riki te maiu ni kananokawaki ao n aki kakukurei.

Te kauoman n aine e ***un***. E taku n ana iango bwa e rangin ni wanawana, ma iai n tainako temanna ae karekea ana bui ae rietaata riki n te reirei. N ana iango e taku bwa e kamanga, e tikiraoi, e kakatikiraoia, ao ni katika te mata. Ma n tainako, ao e na iai temanna ae

kamanga riki, e tikiraoi riki, kakatikiraoia riki, ke ni katika te mata riki.

E aki kona ni moanna n te bwai teuana, ao aio ae aki kona ni kakoroa bukina. E aki riai n riki te maiu n aron aei!

N tabetai e tatakarua n un nakoia tabeman, ao n taekin taeka aika a kaun ao e taraa n ae na tauraoi n un n tainako n te bwai teuana ma teuana.

E koaua, te bwai aei e aki karikia te aomata bwa e na tatangiraki ke ni kinaaki iai. N tabetai, e kangkangtii wina, koon ana timoi, ao n iango, “E aki baeranti te maiu!”

Ngkanne iai te kateniman n aine. Ti aki n aekakin tarina ae nanokawaki ao n un, e bon—marurung, **kukurei**. Ao tiaki bukina bwa e rangin ni wanawana riki ke n tikiraoi riki ke ni konabwai riki nakoia tarina. Tiaki, n tabetai tabeman aomata aki tabeakinna ke ni kubaria naba. N tabetai a kaenaenaa ni kunnikaina ke ni bwaai aika e taekin. N tabetai a taekin bwaai aika aki raraoi ibukina. Ma e aki kariaiai bwaai aikanne bwa e na rang katabea iai nanona.

Te aine aei e taatangiria n anene. E aki rangin n raoiroi bwanaana, ao aomata a ngareakinna, ma anne e aki katokia. E na kangai, “N na aki kariaia tabeman aomata ao aia iango bwa a na katoka au anene!”

Te koaua raoi are e kateimatoa ana anene e karika tarina are te moan n nanokawaki ao tarina are te kauoman n un.

A mwaiti ririki n nako, ao n tokina tarina ni kabane a roko n tokin aia tai iaon te aonaaba.

Tarina are te moan, are e kunea n taai aika mwaiti bwa a mwaiti bwaai aika aki

kakukurei n te maiu, ao n tokina e mate n *nanokawaki*.

Te kauoman, are ni katoa bong e kunea te bwai ae boou n ribaia, ni mate n *un* iai.

Ao tarina te kateniman, are e kabanea maiuna n anenei kunana ma nanona ni kabane ma moangarena ae oti n ubuna, e mate ni *kukurei*.

Ngaia anne, e aki kona ni bebete te maiu, ao aomata aki kona ni katiteboaki n aroia aine ake teniman n te karaki aei. Ma e ngae ngke katooto aika a rianako n aron aikai a kona n reireiniira te bwai teuana. Ngkanaangiina mai iroura, kona kina mwakoron anuam inanon are temanna, ni kauoman, ke tao ni kabane aine aika teniman aikai. Ti a kaniia riki tarakiia ngaiia n tatabemaniia.

Te Aomata ae Akea Uaana

Te moan n aine e taku n ana iango bwa akea uaana—n riki bwa temanna ae tutuangaki bwaai bwa e na karaoi.¹ E taraa n ae e teimatoa n riki te bwai teuana imwiin teuana nakoina ae e aki kakukurei. Ma te aekaki n taratara aei ni kaineti ma te maiu, e anganii tabeman bwa ana bairea aron ana namakin ao kateina. Ngkana ti karaoa aei, ti na kakamwaieaki nako n ang ao reirei nako—ao n te bong aei n te kanakobwana ae kaotaki aei, ang akanne a kare matoa n aron angibuaka.

Mwaneu aika tangiraki, bukin tera ko na anga kukureim nakon temanna, ke aomata, aika aki rang n tabeakiniko ke ni kakukureiko?

Ngkana ko tabeaianga n te bwai ae a taekinna tabeman ibukim, N na anganiko katokana: uringnga bwa antai ngkoe. Uringnga bwa ngkoe kaain ana auti uean te

Atua, aia nati aine Kaaro i Karawa, aika a uea ni kabuta te aonaaba.

Iai iroum te kona n riki n aron te Atua. Iai am bwaintangira aika onoti aika a riki n rikim n tamnei ao a rikirake n te tai ae abwabwaki ni maium imwain te maiu aei. Ngkoe bon natin te Atua ae onrake n te tangira ao te Tama i Karawa ae akea tokina, Iehova Tabaota, are e karika te aonaaba, e kamaenakoi itoi aika minomino ni kabuta te tabo ae rang abwabwaki, ao ni katikui buraneti n aia tabo ake a tia n rineaki.

E tararuako ao E Tabekiniko.

Baina n (tararua) a rangin n raoiroi.

E tangiriko.

E tabekiniko.

Akea te bawai ae na taekinna temanna ibukim ae e na kona ni bita anne. Aia taeka bon akea nanoia ni kabotauaki ma are e taekinna te Atua ibukim.

Ngkami bon Natina aika kakawaki.

E tangiri ngkami

E ngae ngke ko karaoa te bure, e ngae ngke ko tannako mai Irouna, te Atua e tangiriko. Ngkana ko namakina te bua, kakeaaki, ke te mwaniokinaki—tai maaku. Te Tia Kawakin Tiibu Ae Raoiroi e na kuneko. E na tabekiko n Aonangaiko. E na uotiko nakon mweengam.²

Mwaneu aika tangiraki, taiaoka kariai koaua mai karawa bwa ana tiku inanomi. Ao ko na kunea bwa a mwaiti bukin ae ko na aki nanokawaki iai, ngkai iai kawaiim ae akea tokina ae kona kakoroa nanona.

Te Tia Kamaiuia te aonaaba ae tangiraki e anga Maiuna bwa ko aonga n rineia bwa bon anne tokin kawaiim ni koaua. Ko a tia ni katoka iaom Arana: ngkoe bon Ana reirei. Ao Ibukina, ko kona ni kamimitongko ma roobu aika akea tokina.

Te Tia Riribai

Te kauoman n aine e un ni bwain te aonaaba. N aron tarina, e namakinna bwa kaangaanga ni maiuna a bane ni karikaki mairoun temanna. E bukinia ana utu, raoraona, ana bwaoti ao taani mwakuri, bureitiman, kaain rarikina, taan kairiiri n te Ekaretia, kunnikai n taai aikai, riki korakoran bwaai aika maiu man taai, ao ai bon katekebuaka. Ao e bukania ni kabane n te taetae.

E aki iangoia bwa te aomata ngaia ae kii unuun. Ni kaitarana, e namakinna bwa e ti tei ni kamanoa. E kakoaua bwa, aomata ni kabane, a anaaki nanoia n te tinanikubeka, kabwarabwaraan te bawai ae aki kakawaki, ao n ribaaki. Ngaia, n te iterare are teuana, e anaaki nanona man iango aika tamaroa—te motiraoi, te kokoaua, ao te tangira.

Ma te kananokawaki, ana kawai n iango te aine are e un a bane n ririki nakoia aomata ni kabane. E noraaki aei n te kamatebwai ae tiba karaoaki are e kunea te kauntaeka imarenaia kurubu ni kakaitara. Ngkai bon iteran te kamatebwai, taan kakaae a intawiuniia Bwaretain ao kaain Iteraera n te Middle East ao tenaan Republicans ao Democrats n te United States. A kunea bwa “itera nako a namakinia kaain aia kurubu bwa [a] kaungaaki riki n te tangira nakon te kairibai, ma ngke a tuangaki bwa bukin tera kaitarakiia [a] irekereke ma te itabaraara, [a] koteia bwa ana ribaia n aron aia anainano kaain te kurubu are [teuana].”³

N taekana teuana, kurubu nako a taku n aia iango bwa “aomata aika tamaroa”—boraoi, akoi, ao a kokoaua. Ni katairana, a taraia kaitarakiia bwa “aomata aika buakaka”—aki kaongoaki, aki kokoaua, ao riki a riaboro.

N te ririki are i bungiaki iai, te aonaaba e taonaki n te buaka ae moan te kakamaaku are e na uota te nakonnano ao te nanokawaki ae bat. E riki te buaka aei irouia kaain abau—mairouia kurubu n aomata aika a kunei kurubu riki tabeua bwa a buakaka ao ni kaungaa te kairiribai imarenaia.

A kainiwia naake aki tangirria. A nanorinano ao ni kaungaia tabeman bwa a buakaka (ao aki tau). A taku n aia ango bwa a rarikin—ae kanga aki boraoi ma aomata. N te tai are ko kamangoriia iaia aomata, ko na bae ni kona ni kamanoi taeka ao mwakuri ni kakeru ni kaitaraiia.

Ti aki tangirria n iangoa te bwai ae riki 20 te tienture n nako i Tiaman.

Ngkana iai ae totoko ke e aki boraoi n iango ma ngaira, ko kona ni katautaua n am iango bwa e na riai n iai te bwai ae na riki nakoia. Ao mai ikanne are e a bebete iai karinan taeka ni kaunganano nakon aia taeka ao aia mwakuri.

Ni koauana, ti riai n tainako ni kamanoa te bwai ae eti, ao iai taai aika ti riai iai ni karietatai bwanaara ibukin te bwai anne. E ngae n anne, ngkana ti karaoia ma te un ao te kairiribai inanora—ngkana ti oroa tabeman ni kamarakiia, kainikatonga, ke ni katoka karongoaia—n etina raoi tiaki karaoia n te etieti.

Tera ae reirei te Tia Kamaiu?

“I taku nakoimi, Kam na tangirria ami kairiribai, ao tataro ibukiia akana bainikiriningkami, karaoa ae raoiroi nakoia

akana ribai ngkami, ao tataro ibukiia akana a kakea bonganami, ao ni kabureko iaan te tua.

“Ba kam aonga n riki ba natin Tamami are i karawa.”⁴

Aio ana Kawai te Tia Kamaiu. Bon te moan ni kawai n urua te marena are e karika te un ae bat, te kairiribai, te kakaokoroaki, ao te kakeru n te aonaaba.

“Eng,” ko kona ni kangai, “N na rangin n tauraoi n tangirria au kairiribai—ngkana a tauraoi naba ni karaoa aekan aei.”

Ma anne e aki rangin ni kakawaki, e koaua anne? Ti na bukintaeka ibukin arora n riki bwa Ana reirei, ao e uarereke—ngkana iai rekerekena—ma karaoan ae a karaoia tabeman nakoira. Ti kantaninga raoi bwa e na iai te oota ao te tangira irouia imwiina, ma ara tangira *ibukiia* e kaokoro ma aia namakin *nakoira*.

Tao ara kekeiaki n tangirria ara kairiribai e na kamaraui nanoia ao n anai nanoia ibukin ae raoiroi. Tao a na bon aki. Ma anne e aki bita ara motinnano n ira Iesu Kristo.

Ngaia are, ngkai ngaira kaain Ana Ekaretia Iesu Krito, ti na tangirria ara kairiribai.

Ti na tokanikai iaon te un ke te kairiribai.

Ti na kaon nanora ma te tangira ibukiia natin te Atua ni kabane.

Ti na nako ni kakabwaiaia tabeman ao n tararuua—riki naake “ana [kamwakuriira] n aki akaka, ao ni [bwainikiniira].”⁵

Ana Reirei Iesu ae Onimakinaki

Te kateniman n aine e tei ibukin ana Reirei Iesu Kristo ae Onimakinaki. E karaoa te

bwai ae na kona ni kaangaanga karaaoakina: e onimakina te Atua e ngae ngke e a tia n rinanon te bwainikiriinaki. E ngae n anne e kateimatoa ana onimaki ao ana kaantaninga, n aki tabe ma kairirbai ao bwainingare aika e katobibia. E kimwareirei ni maeka tiaki bukina bwa a kakukurei arona ma bukina bwa e kimwareirei.

Akea mai ibuakora ae rinanon te mwananga n te maiu n akea totokoana. Ma taian katikitiki aika mwaiti ni kataia ni karenakoira, ti na kanga ni kawakin ara kouru ni kabanea ara tai iaon kakukurein te berita nakoia aika onimaki?

I kakoaua bwa e kona ni karekea te kaeka n te mii are e karekea te burabeti ngaa ririki n nako. Aran te burabeti bon Riaai, ao miina a koreaki inanon Ana Boki Moomon ae kakawaki ao ni kamimi.

Inanon miina, Riaai e noora te tawanaa ae moan te bubura ao, inanona, te kai ae kamiimi ae akea aron kabotauan tikiraoina. E nooria naba aomata aika mwaiti ni karaoa kawaia nakon te kai. A tangiria ni katoonga kangkangin uaana ae kakimwareirei. A namakinna ao a kakoaua ae na anganlia te kukurei ae batia te rau ae teimatoa.

Iai te kawai ae irariki are e kaineta te kai, ao irarikina bon te kai te biti are e buokii ni kateimatoaia iaon te kawai. Ma iai naba nuukan te roo are e tuka aia taratara nakon te kawai ao te kai. Ao tao ae kakamaku riki bon karongoaan te ngarengare ao te bwainingareaki ae roko man te auti ae bubura man mwawaawa irarikiia. Ae kakubanako riki, te kaenaena ae a kakoaua aomata aika a tia n roko n te kai ao ni katonga te uaa ae kamiimi ni moanna n namakina te mama ao n tiotio nako.⁶

Tao a moanna n raraoma bwa te kai e tikiraoi kanga ai aron ae a tia n iangoia. Tao

a moanna n titiraki ibukin koauan te bwai ae a tia n rinanona.

Tao a iangoia bwa ngkana a tannako man te kai, te maiu e na bebete riki. Tao a nang aki manga kaenaenaaki ke ni manga ngareakinaki riki.

Ao ni koauana, aomata ake a kaenaenaia a taraa n ae aomata aika a kukurei ao n akeia aia kaangaanga. Ngaia, ae tao ngkana a kitana te kai, a na butimwaeaki nakon te taromauri n te auti ae bubura man mwawawa ao ni kamoamoakaibukin aia moti, wanawanaia, ao aia onimaki.

Tiiku iaon te Kawai

Mwaneu ao raoraou aika tangiraki, ngkana e kaangaanga iroum bwa ko na taua te kai te biti ao ni kamatoako ni waaki nakon te kamaiuaki; ngkana taan ngarengare ao taan kaenaenaia tabeman a taraa n rangin ni koaua ae a na karikiko bwa ko na bita am iango; ngkana e riki am kaangaanga man titiraki aika aki kaekaki ke reirei aika ko aki oota iai, ngkana ko namakina te nanokawaki ibukin unim, I kaungako bwa ko na uringa miin Riaai.

Tiiku iaon te Kawai!

Tai kariaia nakom man te kai te biti—ana taeka te Atua!

Ao ngkana iai ae kataia ni kamamaeko ibukin tauakin ana taeka te Atua, tai tabeakinia.

Tai mwaninga ngkoe natin te Atua; kakabwaia a kawakinaki; ngkana ko kona ni karaoa Nanona, ko na maeka ma Ngaia teuana riki te tai!⁷

Berita n te kamoamoaki ao te kariaiakaki man te aonaaba aki onimakinaki, aki koaua,

ao n aki karaunano. Ana berita te Atua ni koauana, a koaua, ma ni kakimwareirei—ngkai ao n aki toki.

I kaoi ngkami bwa kam na iangoa te aro ao te onimaki man te taratara ae rietaata riki. Akea te bwai ae anga n te kateitei ae moan te bubura ma ni mwawaawa ae kona ni kabotauaki ma uaan maiuakinan ana euangkerio Iesu Kristo.

Ni koauana, “baika e tua n nori te mata, ao e tuai ongo te taninga, ao a tuai n rin inanon te aomata, boni baika E katauraoi te Atua i bukiia ake a tangiria.”⁸

I a tia n reiakinna bon irou bwa te kawai n riki bwa Ana reirei n ana euangkerio Iesu Kristo bon te kawai nakon te kimwareirei. Bon te kawai nakon te kamaiuaki ao te rau. Bon te kawai ni (karekea) te koaua.

I kakoaua bwa man ana bwaintituroi ao mwaakan te Tamnei ae Raoiroi, ko kona n reiakina aei bon iroum.

N te tai aei, ngkana e moanna ni kaangaanga te kawai iroum, au kantaninga bwa ko na kunea te tabo ni katantan ao te korakora n ara bootaki n te Ekaretia ae tamaroa: Moanrinan, Ataeinnaine, ao Bootaki n Aine. Ti tebo ma taabo n tei n te kawai, are ko kona ni kabooua iai am koaua ao am onimaki ibukin te mwananga are imwaim. Bon mweenga aika mano, ike ko kona n namakina iai ae bon ngkoe kaaina ao ni karekei kaunganano mairouia mwaanem ao raom n riki bwa ana reirei Iesu.

Bwaai aika ko reiakin n am Moanrinan e katauraoi ibukin koaua riki tabeua aika kona reiakin ngkana koa ataeinnaine. Te kawai n riki bwa Ana reirei ae ko nakonako iai n am kiraati n Ataeinnaine e kairiko nakon aia iraorao ao aia itaritari kaain te Bootaki n Aine. Ma inanon te kawai, ko anganaki am

tai riki ni kaota am tangira ibukiia tabeman rinanon te mwakuri n onimaki, n nanoanga, n tangira, ao n ibuobuoki.

Te kawai n riki bwa Ana reirei e na kairiko nakon te kukurei ao kakoroan nanon arona mairoun te Atua.

E na bon aki bebete. E na kainnanoa am kabanea n tamaroa—ni kabane wanawanam, am iango, onimaki, raoiroi, korakora, botumwaaka, ao n tangira. Ma n te bong teuana ko na tanrikaaki n tarai am mwakuri, ao ko na rangin ni kukurei bwa ko teimatoa ni korakora, bwa ko onimaki, ao ko aki kitana te kawai.

Waaki Nako

E kona n ae rangin n rawata bwaai ibukin te maiu ake a riaon am kona. Ma n tokina, iai mwakam n rinea tokin kawaim ao am taneiae aika a mwaiti inanon kawaim. Ti aki am konabwai ma am rinerine ae na karika te kaokoro ni maium.⁹

Ko aki kona ni kariai am kaangaanga bwa a na kananokawakiko.

Ko aki kona ni kariai bwa ana kauniko.

Ko kona ni kimwareirei bwa ngkoe natin te Atua te aine. Ko kona ni kunea te kimwareirei ao te kukurei n ana akoi te Atua ao n ana tangira Iesu Kristo.

Ko kona ni kukurei.

I kaumakiiko bwa ko na kaona nanom ma te kakaitau ibukin tamaroan te Atua ae mwaiti ao akea tiana. Mwaneu aika tangiraki, kam kona ni karaoa aei! I tataro ma tamneiu ni koaua bwa kam na karaoa te rinerine bwa kam na waaki nako nakon te kai ni kamaiu. I tataro bwa kam na rinea n tabekaarake bwanami ao ni karaoi maiumi bwa te bwai

ni katangitang ni kakaitau, ni kukurei n ana tangira te Atua, kamimiin Ana Ekaretia, ao ana euangkerio Iesu Kristo ae e kona ni uotia nakon te aonaaba.

Tabeman aomata a kona n iangoia bwa n riki bwa Ana reirei ni koaua e kona n aki kamwengaraoi ke ni kabatia riki te mwakuri. E a tia n riki man te tai are e moanaki iai.

Ma ioun Tamara are i Karawa, ao irouia naake a Tangiria ao a Karinea, bon te anene ae moan te kakawaki ao n tamaroa—kunan te tangira ni kabomwi ao te mwakuri n ibuobuoki nakon te Atua ao raona n aomata ae anai nano ao n iraorao.¹⁰

I katikui au kakabwaia ngkai ana Abotoro te Uea bwa kam na karekea te korakora ao te ninikoria ni kukurei bwa natin te Atua aine ngkai kam nakonako iai ni katoa bong iaon

te kawai ae kakimwareirei n riki bwa Ana reirei. N aran Iesu Kristo ae tabu, amen.

Bwaai aika a na taraaki

1. Tara [2 Nibwaai 2:14, 26](#)
2. Tara [Ruka 15:4–6](#)
3. Boston College, “Study Finds Intractable Conflicts Stem from Misunderstanding of Motivation,” *ScienceDaily*, Nobembwa 4, 2014, sciencedaily.com.
4. [Mataio 5:44–46](#).
5. [Mataio 5:44](#).
6. Tara [1 Nibwaai 8](#).
7. Taraa “Ngai Natin te Atua” *Aia Boki n Anene Ataei*, 2–3
8. [1 I-Korinto 2:9](#).
9. Tara “The Most Inspirational Book Quotes of All Time,” pegasuspublishers.com/blog.
10. Tara [Aramwa 5:26](#).

Tangiran te Mweenga

Iroun Beretitenti Dieter F. Uchtdorf

Kauoman ni Kauntira n te Moan Beretitentii

Raira nanom nakon te oota. Moana mwanangam ae kamiimi nakon mweengam. Ngkana ko karaoia, maium e na nakoraoi, kakukurei, ao n uaana riki.

N te tai ae nako, ngkai ti kaitibo ma Beretitenti Thomas S. Monson, e kabwarabwara, ma korakoran nanona ao moamoana ae kukurei, mwaitin tangiran te Uea irouna ao e ataia bwa e tangiria te Uea. Tariu ao mwaaneu aika tangiraki, I ataia ae Beretitenti Monson e rangin kakaitau ibukin ami tangira, ami tataro, ao ami anganano nakon te Uea.

Bobbie te Kamea ae Kamiimi

E kaniia tebubua te ririki n nako, te utu mai Oregon a motirawa i Indiana ae riaon 2,000 te maaire (3,200 te kiromiita) raroana—ngke e bua aia kamea ae tangiraki, ae Bobbie. Te utu ae raraoma aei a ukoukoria n taabo nako ma e aki reke. E aki kona n reke Bobbie.

Ma uruakin nanoia, a okira mweengaia, ni katoa maaire e a kararoaia riki mairoun aia man ae a mamatennanoia.

Onoua te namwakaina imwiina, a kubanako te utu ngke a kunea Bobbie i matan aia mataroa i Oregon. “Waena aika bareka, aika kairariiriki aika oti riia—[e] taraan ae e nakonako n te kawai ae ananau … n tii ngaia.”¹ Karakinan Bobbie e anai nanoia aomata ni kabuta te United States, ao e a kinaaki bwa Bobbie te Kamea ae Kamiimi.

Bobbie tiaki tii ngaia te man ae kananououaia taan rabakau ma te namakin ae kamiimi ni kawaina ao anuan rikina n ataa mweengana. Tabeua utuun te bwebwe ae Monarch a mwaing 3,000 te maaire (4,800 te kiromiita) ni katoa ririki n taabo aika raraoi ibukin kamanoaia. Taian on a mwananga rinanon Marawan te Betebike mai Indonesia nakon mataniwiin California. Utu ni kua ae Humpback a uua man raan aika mwaitorotoro n te Bora Meang ao Maiaki nakon te ekuetoa ao n oki. Tao ae kamiimi riki, mannikiba n te tabo ae mwaitorotoro a kiba man te Arctic Circle nako Antarctica ao ni manga oki ni katoa ririki, tabeua 60,000 te maaire (97,000 te kiromiita).

Ngke taan rabakau a kamatebwaia te anua ae kamimi aei, a tabeki aia titiraki n aron “A kanga n ataa te tabo ae a na nako iai?” ao “E kanga aroia roro nako aika nakoraoi n reiakina te anua aei?”

Ngke I wareka anuan rikiia maan ae korakora aei, akea te bae I kona ni buokia ma tii te miimi, “A kona aomata n titebo aroia n tangira—aron kairaia mai inanoia, ngkana ko kariaia n arana anne—are e na kairiia nakon *mweengaia are i karawa?*”

I kokoaua bwa mwaane, aine, ao ataei a tangira mweengaia are i karawa n taai tabetai inanon maiun teuanne ke neienne. Mai kabin nanora ti tangiria ni karokoira n te rabuna ao n ramwaneia ara Karo ake i Karawa ake ti kinaia ngkoa ao n tangiriia.

Tabeman a bae ni kauarerekea tangiran aei bwa a na aki namakina korakorana inanoia. Ma naake aki kauarerekea tangiran aei inanoia a kona ni waaki iaon kawaia ae kamiimi—te mwananga ae kamiimi nakon mweengaia i karawa.

E Weteiko te Atua

Ana rongorongo ae tamaroa Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukiia aika Itiaki ni Boong aika Kaitira bwa te Atua bon Tamara, bwa E tabeakiniira, ao iai te kawai n okiria.

E Weteiko te Atua.

Te Atua e atai nako am iango, rawawatam, ao am kantanninga ae korakora. Te Atua e atai mwaitin taai ake ko ukoukoria iai. Mwaitin taai ake ko namakinna bwa e karako iai kimwareireim. Mwaitin taai ake ko tang ni maroaa iai. Mwaitin taai ake ko namakina ae akea buokam, ko raraoma, ke ko un.

Ma, e aki kakawaki bwaai ake ko rinanona—ngkana ko a tia ni kairua, ni bwaka, n namakina te uruaki n nano, aki kukurei, kamwaneaki, ke ni batiboaki—ko riai n ataia bwa ko aki maroa. Te Atua e Teimatoa ni Weteiko.

E arora Bainā te Tia Kamaiu nakoim. Ao, n aron are E karaoia nakoia taan akawa akanne ake a tei n taai ake ngkoa n rabeen Naman Kariraia, ma te tangira ae akea tiana E taetae nakoimi: “Nako mai, ao irirai.”²

Ngkana ko ongo Irouna, E taetae nakoim n te bong naba aei.

Ngkana ko nakonako ni kawaia ana reirei—ngke ko waaki nakon te Tama are i Karawa—iai te bwai inanom are e na kamatoa bwa ko ongo ana wewete te Tia Kamaiu ao ni katokaa nanom nakon te oota.

N na tuangko bwa ko mena n te kawai ae eti ao ko a okira mweengam.

Man te moan tai, a tia ana burabeti te Atua ni kaumakia aomata ni boong akanne bwa a na “ongo b’anan Iehova ae Atuam, … ni kawakin ana taeka ma ana tua … , [ao] rairaki [Nakoina] n nanom ni kabanea, ao n tamneim ni kabanea.”³

Ti reireinaki ni booki aika tabu teuana tengaa bukina bwa e aera ti riai ni karaoa aei.

N te bong aei, N na anga bukina aika uoua ae ti riai iai n rairaki nakon te Uea.

Te moan, Maium e na tamaroa riki.

Te Kauoua, E na kamanenako te Atua ni kanakoraoi riki maiuia tabeman.

Maium E na Tamaroa Riki.

I kakoaua bwa ngkana ti toka iaona ke n reitanako mwanangara ae kamiimi are e kairiira nakon te Atua, e na tamaroa riki maiura.

Aio tiaki nanona bwa ti na aki rinanon te rawawata inanon maiura. Ti bane n ataiia taan iriira Kristo aika kakaonimaki ake a korakai ma te kaangaanga ao te aki motiraoi—Iesu Kristo n tii Ngaia e korakai riki nakon temanna. N aron te Atua ngkai e kaota “ana taai i aoia akana buakaka ma akana raoiroi,” E kariaia naba te kaaitara ni kataia aika raoiroi ao aika buakaka.⁴ Ni kouiana, n tabetai e taraa n ae maiura a kaangaanga riki *ibukina* bwa ti kataia ni maiuakina ara onimaki.

Tiaki, iriiran te Tia Kamaiu e na aki katoki ni kabane ara kaangaanga. Ma, e na katoki baika a tukiko imarenam ma ana buoka te Tama are i Karawa are e na anganiko. E na

mena irarikim. E na kaira kawaim. E na nakonako irarikim ao ni uouotiko naba ngkana e korakora kainnanom.

Ko na rinanon uaan te Tamnei ae tabu: “te tangira, te kimwareirei, te rau, te taotaonaki n nano, te atataiaomata, te raoiroi, [ao] te onimaki.”⁵

Uaan tamnei aikai tiaki te kabwaia ibukin te maiu n rabwata, te tokanikai, ke te kanangaraoi. A roko man iriiran te Tia Kamaiu, ao a kona n riki bwa buokara ribuakon kataakira aika korakora.

Ain ao kamangaongaon te maiu ae mamate a na bae n aki karauira ao ni kakamaakuira, ma naake a rairi nanoia nakon te Atua a ramwaneaki n Ana rau. Kimwareireia e na aki toki. A na aki kaakaki taekaia ke ni mwaniuokinaki.

“Ko na onimakina te Uea n nanom ni kabanea,” e taku booki aika tabu, “ao tai mwiokoa oin am ataibwai. Ko na ataia n nakonakom ni kabane, ao e na kaeti kawaim.”⁶

Naake a kakauongo n te wewete inanoia ao n ukoukora te Atua, naake a tataro, a kakoaua, ao n nakonako n te kawai are e katauraoia te Tia Kamaiu—e ngae ngkana a tia ni bwaka inanon kawai n tabetai—a karekea te kakoaua ae kaunganano bwa “bwai ni kabane a na mwakuri ibukin tamaroa[ia].”⁷

Bwa te Atua “e angangania akana nimamate te kona; ao E kabatiai korakoraia akana aki konamaki.”⁸

“Ba itiua b’akan te aomata ae raoiroi, ma e a manga tei rake.”⁹

Ao te Uea inanon tamaroana e titiraki:

Ko tangiria n namakina te kimwareirei ae teimatoa?

Ko tangiria n namakina te rau inanom are e karekea te atatai?¹⁰

Ngkanne raira nanom nakon te oota.

Moana mwanangam ae kamiimi nakon mweengam.

Ngkana ko karaoia, maium e na nakoraoi, kakukurei, ao n uaana riki.

E na Kamanenako te Atua

Ni mwanangam n okira te Tama are i Karawa ko na ataia n te tai ae waekoa bwa te mwananga aei tiaki tii ibukin kabanean am tai iaon maium. Tiaki, te kawai aei e na kairiko n riki bwa te kakabwaia ni maiuia natin te Atua ake tabeman—tarim ao mwaanem. Ao te bwai ae kakukurei ibukin te mwananga bwa ngkai ko beku ibukin te Atua, ao ngkai ko tabeakinia ao ni buokiia raoraom, ko na noora te rikirake inanon maium, ni kawai ake ko aki kantaningai.

Tao ko aki iangoiko ae iai bonganam; tao ko aki iangoiko ae te kakabwaia ngkoe ni maiuia tabeman. Angin te tai, ngkana ti taraira, ti bon tii noori kabwakara ao aki taura. Ti bae n iangoia bwa ti riai “ni bongana riki ibukin kamanenaakira iroun te Atua—n rabakau riki, ni kaubwai riki, n anainano riki, n taarena riki, ni kororaoi riki. Kakabwaia aki roko n ae mwaiti ibukin am konabwai ma ibukin am rinerine. Ao Atuan te aonaaba e na mwakuri inanon ao rinanom, ni kakorakora am konabwai ae nanorinano ibukin Ana kantninga.

Ana mwakuri e rikirake n taainako iaon te reirei ae kakawaki aei: “Man bwaai aika uarereke e kaoti te bwai ae korakora.”¹¹

Ngke e koroboki nakoia aika Itiaki i Korinto, e taraia te Abotoro ae Bauro bwa aki mwaiti kaain te aro ikekei ae aranaki bwa a wanawana man ana kainibaire te aonaaba. Ma e aki kakawaki anne, ibukina “Te Atua E rinei baika atongaki irouwia aomata ba a baba ba E na kamamaia aomata aika rabakau; ao E rinei b’ain aon te aba aika mamara te Atua ba E na kamamai baika korakora.”¹²

Rongorongan ana mwakuri te Atua e kaonaki ma aomata ake a araniia bwa aki tau. Ma a beku ma te nanorinano, a onimakina ana akoi te Atua, ao a karekea Ana berita: “Baia a na riki bwa baiu, ao N na riki bwa aia otanga . . . , ao a na un n aroio mwaane ibuki; ao . . . N [na] kawakinia iai.”¹³

N te tiamwa ae nako aei e reke aia tai au utu ni kawari tabeua ana tabo te Ekaretia n rongorongona ngkoa i maeaon te United States. N te kawai ae onoti, ti a manga kamaiua te rongorongo n te tai anne. Aomata ake I wareki rongorongoia ae mwaiti—aomata n aroia Martin Harris, Oliver Cowdery, ao Thomas B. Marsh—a bon koaua irou ngkai ti nakonako n te tabo are a nakonako iai ao n iangoi anga karea ake a karaoi ni katea uean te Atua.

A mwaiti kateia aika korakora ake a kariaia aia anganano ni Kaokan ana Ekaretia Iesu Kristo. Ma bon aomata naba, a aki konamaki, a aki kororaoi—n ai Arou ao ngkoe. Tabeman a kuneia bwa aki booraraoi ma te Burabeti Iotebwa Timiti ao ni bwaka man te Ekaretia. Imwiina, angina aomata naba akanne a bitaki nanoia, a kananorinanoia, ao ni manga moan ukeuke ao ni kunea aia iraorao ma Aomata aika Itiaki.

Ti kakatai ni motikitaekaia taari aikai ao tabeman riki n ai aroia. Ti na bae ni kangai,

“N na bae n aki kaaka taekan te Burabeti ae Iotebwa.”

Ngkai e bae ni koaua anne, ti aki ataia raoi bwa aekakira aron te maiu n te tai anne, inanon kaangaanga akanne. Tiaki, a bon aki tau, ma ai kaungananora ataakina bwa te Atua e konaa ni kamanenaia n aanga nako. E atai korakoraia ao mamaaraia, ao E anganiia aia atai ae kamiimi n anga te mwakoro ae uarereke ke te bwanaa ae kakukurei ibukin Kaokan te Euangkerio.

Ai kaungananora n ataia, e ngae ngke *ti* aki tau, ngkana nanora a rairaki nakon te Atua, E na rang tituaraoi ao n akoi ao ni kamanenaira ibukin Ana kantaninga.

Naake a tangira ao ni beku ibukin te Atua ao aomata, ao n nanorinano ao ni marurung n ira waakin Ana mwakuri a na noori bwaai aika kamiimi n riki inanon maiuia ao inanon maiuia naake a tangiriia.

Taai ake a taraa ni kaangaanga rekeia a na reke.

Anera a na rimoaia ao ni katauraoa te kawai.

E aki kakawaki nnem n am kaawa ke inanon te Ekaretia, te Atua e na kamanenako ngkana ko tauraoi. E na kakorakora nanom ae raoiroi ao ni biti am mwakuri n nanoanga ake ko ribanai n taia marin te raoiroi.

Ti aki Kona n Roko Ikekei ni Mwakuri I bon Iroura.

Ngaira, n tatabemaniira nako, “iruwa ao aika nang aki kamaniia”¹⁴ n te aonaaba aio. N aanga aika mwaiti ti raroa nako man mweengara. Ma anne ti aki nanona bwa ti a namakina te bua ke te maroa.

Tamara are i Karawa ae tangiraki e a tia n anganiira Ootan Kristo. Ao inanora ngaira n

tatabemaniira nako, ti kaumakaki n te wirikiriki mai karawa n rairi matara ao nanora Nakoina ngkai ti karaoi mwanangara n oki nakon mweengara ae te teretio.

Aio e kainnanoa te mwakuri. Ko aki kona n roko ikekei ngkana ko aki reirei Irouna, n atai Ana kaetieti, ni maiuakin, ao n toui mwaneka teuana imwiin teuana.

Tiaki, te maiu tiaki aron te kaa are e maiu i bon irouna. Tiaki te wanikiba ae maiu i bon irouna.

Ko aki tii kona ni beibeti n te ran ni kamaiuko ao n onimakina te nao bwa e na uotiko nakon te tabo are ko kantaningaia n te bong teuana bwa ko na mena iai. N riki bwa ana reirei e kainnanoa ara anganano ni uaua rake ngkana e kainnanoaki.

Akea temanna ae e na bukintaeka ibukin mwanangam. E na buokiko te Tia Kamaiu ao ni katauraoa te kawai imwaaim, ma te motinnano ni Iriiria ao ni kawakin Ana tua a riai n roko mairoum. Anne oin mwiokoam, oin am tai.

Aio mwanangam ae korakora.

Taiaoka kakauongo n ana wewete am Tia Kamaiu.

Mai Iriiria.

Te Uea e katea Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukiia aika Itiaki ni Boong aika Kaitira ni buokiko n te motinnano aei ni beku ibukin te Atua ao aomata. Oin te kantaninga iai e na kaungako, n reireiniko, ni boutokaiko, ao n anaa nanom. Te Ekaretia aei e katauraoi taai ibukim ni kamwakura te nanoanga, ni karoko irouia tabeman, ao ni manga kabouua ao ni kawakin berita aika tabu. E baireaki bwa e na kakabwaia maium ao ni

kanakoraoa mweengam, am kaawa, ao abam.

Nakomai, raoniira, ao onimakina te Uea. Anga am taarena nakon Ana mwakuri ae kamiimi. Buokiia, kaungaiia, kamarurungiia, ao boutokaiia ni kabane ake iai nanoia ni kakauongo ibukin tangiran mweengara are i karawa. Ti na uaaia n reitiira n te mwananga ae kamiimi aei nakon ara tabo i karawa.

Te euangkerio bon te rongorongo ae kamiimi n te kantaninga ao te kimwareirei. Bon te kawai are e kairiira nakon mweengara.

Ngkai ti mwanea te euangkerio inanon te onimaki ao te mwakuri, ni katoa bong ao ni katoa aoa, ti na kaniira riki nakon Atuara. A na nakoraoi maiura, ao te Uea e na kamanenaira ni kawai aika kamiimi ni kakabwaiaia naake irarikira ao ni kakoroa bukin Ana kantaninga ae akea tokina. N aei ao I kokoaua ao I katikui iroumi au kakabwaia n aran Iesu Kristo ae tabu, amen.

Bwaai aika a na taraaki

1. Taraa Susan Stelljes, “Bobbie the Wonder Dog,” *The Oregon Encyclopedia*, oregonencyclopedia.org.
2. Taraa [Mataio 4:19; Ruka 18:22](#)
3. [Te Tua Kaua 30:10](#)
4. [Mataio 5:45](#)
5. [I-Karatia 5:22](#)
6. [Taeka n Rabakau 3:5–6](#)
7. [Reirei ao Berita aika Tabu 90:24](#)
8. Itaia 40:29, New International Version.
9. Taeka n Rabakau 24:16, New International Version.
10. Taraa [I-Biribi 4:7](#).
11. [Reirei ao Berita aika Tabu 64:33](#).
12. [1 Korinto 1:27](#)

13. [Reirei ao Berita aika Tabu 35:14](#)
14. [Ebera 11:13; 1 Betero 2:11](#).
1. aika a boou n te mition, Tuun 25, 2014), 1–2.
2. Taraa [Mote 6:60](#)
3. [3 Nibwaai 27:19](#); taraa naba [Moronaai 10:32–33](#).
4. [Motiae 3:19](#)
5. [I-Ebeto 4:13](#).
6. Tara [Aramwa 22:18](#)
7. Ana reitaki temanna.
8. [Ioane 6:51](#)
9. [1 Betero 1:16](#)
10. [Mote 6:57](#)
11. Taraa [Ioane 6:56](#).
12. Taraa [I-Rom 12:1](#).
13. Tara [Itaia 58:13](#).
14. *Teachings of Thomas S. Monson*, comp. Lynne F. Cannegieter (2011), 267.
15. Taraa Joseph Smith Translation, Mataio 16:25–26 (in [Mataio 16:24](#), footnote e); [Ruka 9:23; 14:27–30](#); Joseph Smith Translation, Ruka 14:27–28 (in [Ruka 14:27](#), footnote b); Joseph Smith Translation, Ruka 14:31 (in [Ruka 14:30](#), footnote a).
16. Carol F. McConkie, “[The Beauty of Holiness](#),” *Ensign ke Riaona*, Meei 2017, 10.
17. [Motiae 2:17](#).
18. [Mareko 10:45](#); taraa naba [Aramwa 34:28](#).
19. Marion G. Romney, “[The Celestial Nature of Self-Reliance](#),” *Ensign*, Mar. 2009, 65; *Liahona*, Mar. 2009, 19.
20. [Takaria 14:20](#).
21. Baibara Rikitionare, “[Repentance](#).”
22. Taraa [Ita 12:27](#).
23. [Mataio 19:20](#).
24. William D. Longstaff, “Take Time to Be Holy,” *The United Methodist Hymnal* (1989), no. 395.
25. [Ioane 6:51](#).
26. [Ioane 6:54](#).

Ma Ngaia ae Kam na Moaniban te Raoiroi— N tokin te Tai

Iroun Unimwaane Jeffrey R. Holland

Man te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman

Ngkana ti teimotoa, ngkanne n te tabo
teuana ae akea tokina ti na kaitiakaki ao e na
bwanin ni bobonga raoi.

Booki aika tabu a koreaki bwa a na
kakabwaiaira ao ni kaungaira, ao n te koaua
a karaoa anne. Ti karabwa karawa ibukin
mwakoro ao kibu nako ake ti a tia ni kaman
anganaki. Ma ti a tia n ataia bwa ni katoa tai
te rongorongo e na kaoti bwa e na
kauringiira bwa *ti aki* karaoa ae raoiroi?
Ibukin te katooto, te Kabwarabwara iaon te
Maunga e waaki ma karekean te rau,
kakabwaia, ma ni kibu ake imwiina, ti
tuangaki—ibuakon bwaai tabeua—tiaki tii te
aki kamamate ma bon te aki unuun naba. Ti
tuangaki bwa ti na aki tii wenenibure ma ti
na aki iangoi iango aika aki itiaki. Ao naake
a taua am kabaraaki, ao ko na manga
anganna naba niniram. Ti na tangiriia ara
kairiribai, ao tataro ibukiia akana bainikirini
ngkami, ao karaoa ae raoiroi nakoia akana a
ribaira.¹

Ngkana tao aio am kamatebwai iaon booki
aika a tabu, ao imwiin warekan aei tia ataia
raoi bwa ti na aki kona n irii tuua ni kabane,
te koaua ti na bon aki kona n irii ni kabane
tua ake ti anganaki: “Ma ngaia ae kam na
moaniban te raoiroi, n ai aron Tamami ...
are i karawa ngkai moaniban te raoiroi.”²
Ma te kabanea n tua anne, ti tangiria ni
kabwarai nanora ao n aki irii reirei aikai. Ti
a bon taraa n aki kona ni kakoroi bukin
kouru akanne ibukin te tiretio. Ma te Uea e
na bon aki kona n anganiira te tua ae E ataia
bwa ti na bon aki kona ni kawakinna. Ti na

nooria bwa tera te kakai ae kaminonano are
e na kona ni karokoira iai.

Inanon nako te Ekaretia I ongo bwa a mwaiti
ake a ininimaki ma te itera aio: “I a bon aki
tau.” “I a bon aki kororaoi.” “I a bon aki
kona n tau.” I ongo aei mai irouia aika
tengaun tabun. I ongo irouia mitinare. I ongo
irouia aika boou aika rairaki. I ongo irouia
kain te aro aika a maan. Ngkai temanna te
Titita, Darla Isackson, e a tia n nooria bwa,
Tatan n ana anga e kona ni karaoa te berita
ao tuua bwa a na taraa ni katekebuaka ao ni
kamaraiia. Irouia tabeman e bita te
euangkerio ae rang kakaawaki man
kaunganano nakon te bwai ni kaunuun ao te
kamaraki nano.³

Are I taekinna ngkai e aki kakewea ke ni
kamaunaa ana tua te Atua are e a tia n
anganiira. I kakoaua Kororaoina, ao I ataia
bwa ngaira Natina mwaane ao aine n tamnei
n arora are ti kona n riki n ai Arona. I ataia
naba bwa, ngkai natin te Atua, ti riai n aki
uotia rikaaki ao ni kabuakakaia tabeman,
kaanga ni katuuaira ikai n te maiu ae
mamate ngkai temanna e na karaoira bwa
ana aomata te Atua bwa ti na karekea. Tiaki!
Ma te ingaingannano nakon te rairannano e
karikirakea te raoiroi inanora n tainako, I
kantaningaia bwa ti na karekea karikirakean
arora n te aro are e aki kaira aorakin te
maraki ni biroto, n namakina te bwarannano
ke ni kakerikaaka rikirakeim i bon iroum.
Anne *tiaki* ae tangiria te Uea ibukiia ataein
te Moanrinan ke temanna ae kokoaua n
anenea, “N na katotonga Iesu.”⁴

Ni korean aei n te koroboki, N na kauringiira ni kabane bwa ti maiu n te aonaaba ae bwaka ao ibukin ngkai ti a riki bwa aomata aika a bwaka. Ti mena n te abanuea ae *teretirio* tiberingiana ae t, tiaki c. N aron are e taekinna Beretitenti Russell M. Nelson, ikai te kororaoi n te maiu are e aki mamaate e teimatoa n “tiku.”⁵

Ngaia ae I kakoaua bwa Iesu e aki nanona Ana kabwarabwara aio bwa e na riki bwa te kainikataere ibukin kabwakara. Tiaki, I kakoaua bwa E nanonna bwa te kauring nakon are e tangiria Tamara ae akea tokina are ti kona ni karekeia ma Ngaia n te maiu ae akea tokina. N arona, I kakaitau n ataia bwa n aki taraan *au* kabwaka, ma te Atua e kororaoi—are ibukina ngkai E bon kororaoi, te katooto, E kona n tangiriia ana kairiribai, ibukina ae ririki, n te “aro ni mwaane”⁶ ao n aine inanora, ngkoe ao ngai n tabetai bon kairiribai akanne. Ai kukureira ngai ngkai bwa te Atua e kona ni kakabwaia naake a aki kabongana raoi ibukina bwa, a aki tangiria ke ti bon aki nanonna ni kan karaoria, ngaira *ni kabane* ti aki naba rang ni kabongana n tabetai. I kakaitau bwa te Atua e nanoanga ao te tia raoi ibukina I kainnanoa te nanoanga ao te aonaaba e kainnanoa te rau. Bon anne, ni kabane n tamaroan te Tama ti taekinna naba iroun Natina Ana Riki Temanna, are e maiu ao e mate n te kororaoi naba anne.

I kawaekoa n taekinna bwa karekean ana kantaninga te Tama ao te Nati nakon kabwakara e aki anganiira te aonti ni motikitaeka ibukin aki nakoraoi maiura ke ni karinanoan ara kainibaire. Tiaki, mai moana te euangkerio e a tia n riki bwa ,“kakororaoia aika itiaki, ... ni karokoa ... n riki bwa te aomata ae ikawai, ao tiara bon onraken Kristo.”⁷ I bon tii iangoia bwa n tabetai te koroboki ae tabu ke te tua ke te kantaninga n reirein te tua e kona ni kauringiira mimitongin aron Kristo ae

bwanin”⁸ ni kaungai nanora n te tangira ae korakora ao nanora nakoina ao nanora ae korakora n riki n ai Arona.

“Eng, nako mai nakon Kristo, ma ni kakororaoaki irouna ... ,” e bubuti Moronaai. “Tangira te Atua ma korakorami, ami iango ao marurungimi, ao ngkanne ... *ao man ana akoi ao kam kona ni kororaoi iroun Kristo.*”⁹ Ara kantaninga teuana ibukin karekean te kororaoi are ana bwaintangira mai karawa—ti aki kona ni “karekeia”. Ao, ana akoi Kristo e anganiira tiaki tii te kamaiuaki man rawawata ao bure ao te mate ma te kamaiuaki man kabuakakakira i bon iroura ae teimatoa.

N na kabongana teuana ana kaikonaki te Tia Kamaiu n taekina aio n te kawai ae kaokoro. Te toro e taarau iroun ana toka n te mwaiti ae 10,000 te tarena. N ongoraeana ana bubuti te toro ibukin te tataonakinnano ao te nanoanga, “ana Uea te toro anne e nanoangaia, ao ... e kabwarai ... taarau.” Ma imwiina te toro naba anne e aki kabwara ana bure raona n toro ae taarau irouna 100 te bene. N ongoraeana aei, te uea e un nakon teuane e a tia ni kabwara ana bure, “tiaki bwa kona nanoangaea raom n toro n ai arou ngke I nanoangaiko?”¹⁰

Iai tabeua kaokoro n iango imarenaia taan rabakau ni kaineti ma kakaawakin te mwane are e taekinaki ikai,—ma ni kabwara U.S. n taekan te mwane—ma ni kabebetea numerana, ngkana e uarereke riki, kabwaraan 100 te bene te tia taarau e na kangai, \$100 n te mwane kamwaitia, ngkanne te 10,000-tarau n te taarena e kabwaraaki n akea boona e kona ni kaeka te mwaiti ae \$1 birion—ke e raka riki!

N aron ae bon ara taarau, te ware ae rang mwaiti anne—a bane n riaon ara kantininga. (Akea ae kona ni bobwai n te mwaiti anne!) Eng, ibukin te kantininga n te kaikonaki aei,

e kantaningaaki bwa e aki kona n iangoaki; e kantiningaaki bwa e riaon ara konabwai n taua, n taekinna bwa akea ara konaa ni kabwaraa. Anne bukina bwa aio tiaki karakinaia toro ake a kauntaeka n te Nu Tetemanti. Bon rongorongora, te botanaomata ae bwaka—taarau n rabwata, bure, ao taan kabureaki ni kabane. Ngaira ni kabane ti bane n taarau, ao te moti bwa te kabureaki ngaira ni kabane. Ikekei ti na tiku n te tabo are akea ana nanoanga iai ara Uea are e kainaomataira ti ibukina bwa E tangiriira ao e “ nanoangaira.”¹¹

Iesu e kabongana te bwai n tauabwaki ae kaangaanga iangoana ibukin Ana Mwakuri ni Kamaiu bwa e anga n te boo ae aki konaaki ni kabooaki mwiina. Anne, taraana irou, bon mwakoron nanona iakuun ana tiati Iesu n riki ni kororaoi. Ti na kona n aki kona ni karaoi tarena ake 10,000 ni kororaoin te Tama ao te Nati ake a tia ni karekei, ma e aki rang kairoro irouia ni butiira bwa ti na riki teutana n aroia atua ni bwaai aika uarereke, bwa ti na taetae ao ni mwakuri, n tangira ao ni kabwarabure, n rairi nanora ao ni katamaroai moa 100 bene ni kakororaoi, ake a matata n ara kona ni karaoi.

Tariu ao mwaaneu, ma tii Iesu, akea te mwakuri ae kairua n te mwananga n te aonaaba are ti mwananga iai, ngaia are au kantaninga ikai n te maiu ae mamate ti na kataia n teimatoa n rikirake ma n aki bwaina te anua are a aranna taan rabakau bwa “te kan kororaoi ae boitin.”¹² Ti riai n totokoi kantaninga aika raka n taai aikai iroura, ao irouia tabeman, ao I kona n raonna, mai irouia naake ti weteaki bwa ti na beku ibukiia n te Ekaretia—irovia Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira ibukiia *aomata nako*, bwa ti bane ni weteaki bwa ti na beku n tabo nako.

Ibukin anne, Leo Tolstoy e korea teuana taekan te ibonga are e kabuakakaki iroun

temanna kain te taromauri ibukin aki maiuakinan are e riai ni maiuakinna, te kabuakaka n ikotaki ma te euangkerio are angareirei iai te tia kabwarabwara e rang kairua naba ao e riai n aki kakoauaki.

Ni kaakaan te kabuakaka anne, e taku te ibonga: “Taraa maiu n te tai aei ao kabotaua ma maiu rimoa. Ko na noora te bwai are I kataia ni maiuakinna n te koaua are I tataekinna.” E aki kona ni maiuakina te maiu ae rietata are e reirei iaona, te ibonga e kaotia ae e a tia ni kabwaka. Ma e tang:

“Buakanai, [ngkana ko taku,] I karaoa aei n tii ngai, ma [tai] buakanai … nakon te kawai ae I iria. … Ngkana I ata te kawai nakon mweengau [ma] I nakonako iaona ni mangding, e karako nakon te kawai ae eti ma tii ibukina bwa I bebe man iterana nakon iterana?

“… Tai takaka ni kukurei, ‘Taraia! … Ao arei e a [kawakawa] inanon te aomwaimwai!’ Tiaki, tai kakanonga n ana kabwaka temanna … ma am ibuobuoki [n rianna n te kawai n oki nakon te Atua .]”¹³

Tariu ao mwaneu, ngaira ni kabane ti kan katotonga maiun Kristo nakon karekean te maiuraoi. Ngkana ti butimwaea te kokoaua anne ni katamaroa, ti bon aki bwaretaio; ngaira aomata. Ti na aki butimwaea kabwakara n te maiu n rabwata, ao aki kororaoira aika otara n te tamaraa riki n nanora are ti tangiria ake a katobibira, ake a karikiira bwa ti na aki kakoaua ni koauan te euangkerio ke kantanningaan taai aika a na roko n riki n atua. Ngkana ti teimatoa n akea tokina, kaitiakara e na katabwaninaki ni katiaaki—are e nanonaki n te Nu Tetemanti n te *kororaoi*.¹⁴

I kakoaua bwa tokin kawaira ae korakora, ake a tauraoi nakoira man ana Mwakuri ni Kamaiu te Uea Iesu Kristo, are Ngaia ae

reitinako “man te akoi nakon te akoi”¹⁵ ni karokoa te Aki mamate¹⁶ E a tia ni karekea kororaoin mimitongin te teretio ae bwanin.¹⁷ I kakoaua bwa n aei ao ni katoa aoa E bon, ma baina aika tangaina, e anganiira te akoi naba anne, n tautauira ao ni kaungaira n rawa ni kakiira ni karokoa ti okira mweengara n raamwaneaki ni baia ara Karo ake i Karawa. Ibukin te tai ae kororaoi, I reitinako ni kataia, ma te kabwaka. Ibukin te bwaintangira ae kororaoi, I reitinako ni kakaitau, e ngae ngke I aki tau. I karaoia n aran teuare Moan te Tamaroa, mai irouna are e aki kona ni kabwaka ke ni karaurau ma e tangiriira ni kabane, riki Iesu Kristo, amen.

Bwaai aika a na taraaki

1. Taraa [Mataio 5:1–47](#)
2. [Mataio 5:48](#)
3. Taraa Darla Isackson, “Satan’s Counterfeit Gospel of Perfectionism,” *Meridian Magazine*, Tuun 1, 2016, ldsmag.com.
4. “N Na Katotonga Iesu,” *Aia Boki n Anene Ataei*, 78–79.

5. Taraa Russell M. Nelson, “[Perfection Pending](#),” *Ensign*, Nobembwa. 1995, 86–88.
6. [Motiaeaa 3:19](#).
7. [I-Ebeto 4:12–13](#).
8. [I-Ebeto 4:13](#).
9. [Moronaai 10:32](#); e kairaki katuruturuana.
10. Taraa [Mataio 18:24–33](#)
11. [Reirei ao Berita aika Tabu 121:4](#).
12. Taraa Joanna Benson ao Lara Jackson, “Nobody’s Perfect: A Look at Toxic Perfectionism and Depression,” *Millennial Star*, Maati. 21, 2013, millennialstar.org.
13. “The New Way,” *Leo Tolstoy: Spiritual Writings*, sel. Charles E. Moore (2006), 81–82.
14. Ibukin kakukurein ukeran nanon te taeka n Erene ae e kabonganaaki n te Nu Tetemanti ibukin *perfect* (“teleios”), taraa Beretitenti Russell M. Nelson Okitobwa 1995 maroro n te maungatabu ni kabuta “[Perfection Pending](#)” (*Ensign*, Nobembwa 1995, 86–87).
15. [Reirei ao Berita aika Tabu 93:13](#).
16. Taraa [Ruka 13:32](#)
17. Taraa [Reirei ao Berita aika Tabu 93:13](#).

Taan Bwaibwai n te Oota mai Karawa

Iroun Beretitenti Dieter F. Uchtdorf

Kauoman ni Kauntira n te Moan Beretitentii

Ngkai te tia uouota ana nakoanibonga te Atua ao ngkai ana reirei Iesu Kristo ngkoe, ngkoe ko uouota te oota.

Temanna te unimwaane ae tei n te bouti aobiti bwa e na kaboo titambwa n te tabo n ibuobuoki n te kaunta. Te ataeinnaine aei e nooria bwa e nakonako ma te kainnano ao e buokia ni kaotia nakoina bwa e na kanga ni kabooa te titambwa man te mitiin e aonga n aki bane tai. E taku te unimwaane anne, “Ko

rabwa, ma I kukurei riki n tataninga. E bae n aki titirakinai te mitiin ibukin marakin riuu.”

N tabetai e ibuobuoki te taetae ma temanna are e tabe ma ara kaangaanga.

Te maraki, te nanokawaki, ao te aoraki bon taneiai aika ti na ibuokanibwai iai ni kabane—taai ni kabuanibwai, n rawawata, ao te tekebuaka a kona ni kaonrakei ara iango.

Ngkana e kaoti nakon mweeraoin rabwatara, ti butimwaea te ririki ni kara bwa mwakoron mwanangara n te maiu n rabwata. Ti ukoukora aia reirei aomata ake a mwaatai ake a oota n te maiu n rabwata. Ngkana ti rootaki n aorakin te iango, ti ukoukora aia ibuobuoki naake a rabakau ake a katoki aekakin aoraki aikai.

N aron naba anne ti kaitara ma kakatai n te rabwata ao n te namakin, ti kaitara naba ma kakaewenako n te tamnei. Angina ibuakora a tia n rinanon taai inanon maiura ngke a rang korakora ara koaua. Ti a tia naba n rinanon taai ngke e taraa n raroa Tamara are i Karawa. Iai taai are ngke ti mateakin ni kawakin bwain te Tamnei ma nanora ni kabane. Iai naba taai ngke a taraa n aki batni kakawaki ke ni karako kakawakiia.

N te bong aei I kan taetae ibukin te mweeraoi n te tamnei—ti na kanga ni kunea te kamaiuaki man karakon te rikirake ao n nakonako n te kawai ae maiu ni marurungin te tamnei.

Te Aoraki n te Tamnei

N tabetai te aoraki n te tamnei e roko imwiin te bure ke namakinan te korakai. N tabetai kabwaka n te tamnei a roko ni karaurau are ti kona n ataia bwa tera ae e riki. N aron atibiu aika kiriutao man matoa, te maraki n tamnei ao te nanokawaki a kona ni kamaoaki n te tai ae okioki, a karawawatai tamneira ni karokoa ae ti a kuri n aki konai n uoti. N aron te katooto, aei e kona n riki ngkana katabeara n te mwakuri, n te mweenga, ao n te aro a taraa ni karawawata are ti a kabuua kimwareireira n te euangkerio. Ti na namakina naba ae kanga akea riki baika ti na anga ke maiuakinan ana tua te Atua e riaon korakorara.

Ma ibukina ngkai a koaua kakatai n te tamnei tiaki nanona bwa aikoa kona ni katokaki.

Ti kona ni kamarurungaki n te tamnei.

E ngae ngke e korakora ikoakin te tamnei—eng, e ngae ngke baike a taraa n aki kona ni katokaki—a kona ni kamaoaki.

Raoraou aika tangiraki, mwaakan Iesu Kristo ni kamaiu e aki bua inanon ara bong.

Ana ririing ni kamaiu te Tia Kamaiu e kona ni bitii maiu n ara bong n aron are e karaoaki n Ana bong. Ngkana iai ara onimaki, E kona n anai baira, ni kaon tamneira ma ootan karawa ao te kamaiuaki, ao n taetae ni kakabwaia nakoiria, “Teirake, tabeka kiem, ao nakonako.”¹

Te Roo ao te Oota

Baikara bwaai ake a karika aorakin tamneira, a bane n iai inanona teuana te bawai ae ataaki: buan ootan karawa.

Te roo e kauarerekea ara konabwai n noora ae mataata riki. E karooa ara taratara n te tai teuana are e oota man itiaki. Ngkana ti mena inanon te roo, ti taraa n ae ti karaoi rinerine aika aki raraoi, ibukina bwa ti aki kona n noori kabuanibwai inanon kawaira. Ngkana ti mena inanon te roo, ti taraa n ae e bua ara kantaninga, ibukina bwa ti aki kona n noora te rau ao te kimwareirei are ti kantaningaia ngkana ti tii teimatoa ni waaki nako.

Te oota, n te anga teuana, e kariaira bwa ti na kona n noori bwaai n aroia raoi. E kariaira bwa ti na ataia imarenan te koaua ao te bure, imarenan ae kakawaki ao ae aki rangin ni kakawaki. Ngkana ti mena inanon te oota, ti kona ni karaoi rinerine aika raoiroi aika boboto iaon reirei aika koaua. Ngkana ti mena inanon te oota, ti karekea “te

kaantaninga ae tamaroa,”² ibukina bwa ti kona n noori kataakira n te rabwata man te taratara ae akea tokina.

Ti na kunea te kamaiuaki n tamnei ngkana ti kararoaira man nuun te aonaaba nakon Ootan Kristo ae akea tokina.

Ngkana ti kakorakora riki ara atatai ao ni maiuakina tuan te oota, e na korakora riki kawakinara ni kaitara aorakin te tamnei are e rootira ke ni karawawataira man kawai ni kabane; ti na karekea riki te korakora ni beku, n ninikoria, ni mwamwannano, ao n riki bwa taan bwaibwai aika nanorinano n te nakoanibonga ae tabu—tooro aika koaua ao ana reirei ara Uea aika tangiraki aika akea tokia.

Ootan te Aonaaba

E taetae Iesu Kristo, “Otan te aba Ngai: ane irai ao e na bon aki nakonako n te roo, ma e na karekea te oota ni kamaiu.”³

Tera nanon aei”?

Ni kabebetea aei: Ane e nanorinano n iriira Iesu Kristo e na rinanon ao n ibuokanibwai n Ootana. Ao te oota anne e na rikirake ni karokoa e maenako inanon te roo.

Nanona bwa iai te mwaaka, te anainano ae korakora, are e roko mairoun te Tia Kamaiu. E waaki nako mai imatan te Atua ni kaona annang ae akea tokina.”⁴ Ibuken te mwaaka aio e kaotaira, e boutokaira, ao e kaotamwaakai maiura, booki aika tabu e aranna bwa te oota, ma e kaineti naba nakon te tamnei ao te koaua.

N Reirei ao Berita aika Tabu ti warekia, “Ana taeka te Uea bon te koaua, ao bwaai ni kabane ake a koaua bon te oota, ao bwaai ni kabane ake a oota bon te Tamnei, are Tamnein Iesu Kristo.”⁵

Te atatai aei—te oota anne bon te tamnei, are te koaua, ao bwa te oota anne e otamwaaka iaoia aomata ni kabane ake a roko nakon te aonaaba—e kakawaki n aron ae kantanningaaki. Ootan Kristo e kaotaia ao ni kaon tamneia ni kabane ake a ongo nakon bwanaan te Tamnei.⁶

Ootan Kristo e kaona te aonaaba.

E kaona aon te aba.

E kona ni kaon naano nako.

“E aki nanonano te Atua.”⁷ Ootana e tauraoi nakoia ni kabane—akana a kakannato ke a mangori, a kaubwai ke aki kaubwai, a kabwaia ke a aki kabwaia.

Ngkana ko kauka am iango ao nanom ni karekea Ootan Kristo ao n nanorinano n iriira te Tia Kamaiu, ko na karekea riki te oota. Te reirei iaon te reirei, teutana ikai ao teutana ikanne, ko na karekea riki te oota ao te koaua nakon tamneim, ni karokoa e bua te roo man maium.⁸

Te Atua e na kaurei matam.

Te Atua e na anganiko te nano ae boou.

Ana tangira te Atua, ootana, ao ana koaua e na karaoi bwaai aika aki mwakuri ni kamwakuri inanon maium, ao ko na manga bungiaki ni kabouaki maium iroun Iesu Kristo.⁹

E berita te Uea bwa ngkana matara a kaineta mimitongina, rabwatara ni kabane a na kaonaki n te oota, ao a na akea te roo inanora; ao te rabwata ane e kaonaki n te oota e na atai bwaai ni kabane.”¹⁰

Aio bainaorakian aorakin te tamnei. Te roo e bua n rokon te oota.

Te Kabotau ibukin te Roo n Tamnei.

E ngae n anne, te Atua e aki kairoroira bwa ti na mwanea Ootana.

Ngkana ti mweengaraoi ma te roo, e taraa n ae a na aki bitaki nanora.

Ibukin te bitaki bwa e na riki, ti riai ni kakamwakuri ni karina te oota.

N au tai ni kiba n aron ae te kaaben n taabo ni kiba ni katobibia ara aonaaba, e korakora nanou n taainako man tamaroan ao kororaoi ana karikibwai te Atua. I kunea ai moarara riki n reken nanou n te reitaki imarenan aon te aba ao taai. I iangoia bwa te reirei ae rabwata bwa e kanga n iai te roo ao te oota.

Ngkai ti bane n ataia, ni katoa 24 te aoa te bong e bitaki nakon te ngaina ao te ngaina e bitaki nakon te bong.

Ngaia, ngkanne, tera te bong?

Te bong akea rakana riki nakon te nuu.

E ngae inanon roon te bong, taai e aki kona n toki ootana. E reitinako n ootamwaaka n raneanea n aron te tai teuana ma teuana. Ma iteran te aonaaba e roo.

Akean te oota e karika te roo.

Ngkana e kaoti te roo n te tairiki, ti aki nanokawaki ke n raraoma bwa taai e nang toki. Ti aki iangoia bwa taai akea ikekei ke e a mate. Ti oota bwa ti mena inanon te nuu, bwa te aonaaba e na reitinako n raaun ao n te kabane ootan taai e na manga karoko iroura.

Te roo tiaki kanikinaean ae ai akea te oota. N angiin te tai, nanona ae bebete ti aki mena n te tabo ae eti ni karekea te oota. N tain maten taai angiina a tokanikai n aia kekeiaki

ni karokoia n te tabo ae nuu ae irariki are e riki man namwakaina i nuukan te bong ae raneanea man riringa.

N te aro naba anne, ootan te tamnei e reitinako n ootamwaaka iaon ni kabane ana karikibwai te Atua. Tatan e na karaoi nako ana aanga ni kairiira nako nuun baike ti karaoi. E kairoroira bwa ti na aki kona ni karekea te oota.

Te roo n tamnei e kona ni karika te rabuna ni mwamwananga ni katobibia naake a tia ngkao n nakonako n te oota ao ni kimwareirei inanon te Uea. E ngae n anne, inanon korakoran tain te roo, te Atua e ongo ara bubuti n nanorinano, ngkai ti tataro “te Uea, I onimakiniko; ko na kakorakora riki au onimaki ae karako.”¹¹

N ana bong Aramwa a mwaiti ake a ikakorakora ni butimwaai bwain te tamnei, ao “ibukin aia aki kakoaua,” ootan te Atua ao ana koaua aki kona n rin inanon tamneia “ao a matoatoa nanoia.”¹²

Ngaira Taan Bwaibwai n te Oota

Taari, e a bon nakoiria menara inanon te tabo ae eti n noora ootan ao koauan ana euangkerio Iesu Kristo. E ngae ngkana e kaoti te bong ao e taraa n roo te aonaaba, ti kona n rineia n nakonako n ootan Kristo, kawakin Ana tua, ao n ninikoria ni kaota koauan Rikina ao Kakannatona.

Ngkai ngaira taan ni bwaibwai n ana nakoanibonga te Atua ao ana reirei Iesu Kristo, ngkoe te tia uota te oota. Kateimatoako ni karaoi bwaai ake ko atai bwa a na ribanaa Ootana. “Kam na kaoti ami oota”¹³ ao “kao[tia] imataia aomata”—tiaki bwa a na nooria ao n tangiriko, bwa “a na noori ami mwakuri aika raraoi, ao a na neboa Tamami are i Karawa iai.”¹⁴

Tariu aika tangiraki, ngkami bwaai ni mwakuri ni bain te Uea ma te kantaninga ni uota te oota ao te kamaiuaki nakon tamneia natin te Tama are i Karawa. Tao ko namakina ae ko aki tau ni kamaiuia naake a aoraki tamneia—ni koauana tiaki n ae riaon riki te tia mwakuri n te bouti aobiti ae tau ni buoka te maraki n rii. Ko na bae ni kaitara ma kataakin te tamnei i bon iroum. E ngae n anne, e a tia ni weteiko te Uea. E a tia n anganiko te kariaia ao te mwiokoaki ni karoko irouia naake a kainnanao buokaia. E a tia ni bwaintangiraiko ma mwaakan Ana nakoanibonga ae tabu ni uota te oota nakon te roo ao ni boutokaia natin te Atua. Te Atua e a tia ni kaoka Ana Ekaretia ao Ana euangkerio ae onoti, “ae e na kamaiua te aomata ae e ikoaki.”¹⁵ E a tia ni katauraoa te kawai ibukin kamarurungan te tamnei; ni karekea te kamaiuaki man karakon te rikirake ao ni waaki nakon te kawai ae maiu, marurungin te tamnei.

Ni katoa tai are kam raira iai nanomi nakon te Atua inanon te tataro n nanorinano, kam na rinanon Ootana. Ni katoa tai are kam ukoukora Ana taeka ao Ana kantininga ni booki aika tabu, te oota e na rikirake n ootamwaaka. Ni katoa tai are kam noora temanna ni kainnanona ao n anga mweengaraoim n ibuobuoki inanon te tangira, e na rababa te oota ao n rikirake. Ni katoa tai are ko kaitara te kariiri ao n rinea te itiaki, ni katoa tai are ko ukoukora ke ni karababa am kabwarabure, ni katoa tai are ko ninikoria ni kaotiota te koaua, te oota e na kamaunaa te roo ao n anai nanoia tabeman ake a ukoukora te oota ao te koaua.

Iangoa oin am taneiai, am tai ni beku ibukin te Atua ao tabeman ngke e oti te oota inanon maium—inanon te tembora ae tabu, n tibwauakin ao kanakin te toa, iangoan raoi te tai ae rau n tataro, n am bobotaki n am utu, ke n am tai ni ibuobuoki n te nakoanibonga. Tibwauai taai akanne ma am utu, raoraom,

ao ai moarara riki ma ara roronrikirake ake a ukoukora te oota. A tangiria n ongora mairoum bwa man te oota anne e roko te kantininga ao te kamaiuaki, inanon te aonaaba ae kaonaki n te rootongitong.

Ootan Kristo e uota te kantininga, te kukurei, ao kamaiuan ikoakin te tamnei ke te aoraki.¹⁶ Naake a rinanon te anainano n te kabouaki aei a riki bwa bwaai ni mwakuri n Ootan te Aonaaba n anga te oota nakoia tabeman.¹⁷ A na namakina are e namakinna te Uea ae Ramonaai: “Te oota aio e kaota nako kimwareirein tamneina, nangin te roo e a tia ni bua, ao ... ootan te maiu are aki totoki e ura inanon tamneina.”¹⁸

Tariu aika tangiraki, ti na kataia n ukoukora te Uea ni karokoa Ootan te maiu ae aki totoki e uramwaaka inanora ao ara koaua a matoa ao ni korakora e ngae ngke e mena ribuakon te roo.

Bon au tataro ao au kakabwaia bwa kam na tokanikai ni kakoroa bukin tokin kawai mi bwa taan bwaibwai n ana nakoanibonga te Atua ae Moan te Mwaaka ao n riki bwa taan bwaibwai n Ootana mai i Karawa. N aran Iesu Kristo ae tabu, ara Mwaatita, amen.

Bwaai aika a na taraaki

1. [Ioane 5:8](#)
2. [2 Nibwaai 31:20](#)
3. [Ioane 8:12](#)
4. [Reirei ao Berita aika Tabu 88:12](#); taraa naba [Reirei ao Berita aika Tabu 88:6–7](#).
5. [Reirei ao Berita aika Tabu 84:45](#)
6. Taraa [Reirei ao Berita aika Tabu 84:46](#)
7. [Mwakuri 10:34](#)
8. [Reirei ao Berita aika Tabu 88:40](#) e reireia bwa “te oota e reitaki ma te oota.” N taekana teuana, ngkana e mwaiti te oota, te koaua, ao te tamaroa are ti karekea, e na mwaiti riki ae ti na katikia nakon maiura. Ane e karekea te oota, ao n reitinako i nanon te Atua, e na karekea riki te oota; ao te oota anne e rikirake ootana man oota riki ni karokoa te bong ae kororaoi” ([Reirei ao Berita aika Tabu 50:24](#)).

9. Aio teuana te berita ibukin te bwabetito—bwa ngkai ti taumi maiura n rabwata, ae mamate, ti otirake man te ran ni bwabetito ni maiu inanon Kristo. Ti otirake kanga aomata aika boou ake a nakonako inanon te maiu ae boou (taraa [I-Rom 6:4; 2 I-Korinto 5:17](#)).
10. [Reirei ao Berita aika Tabu 88:67](#); taraa naba [Mataio 6:22](#).
11. [Mareko 9:24](#).
12. [Motiaeae 26:3](#).
13. [3 Nibwaai 18:24](#)
14. [Mataio 5:16](#)
15. [Iakobwa 2:8](#)
16. Taraa [1 Ioane 1:7; Aramwa 7:11–13](#).
17. Taraa [Mataio 5:14](#)
18. [Aramwa 19:6](#)

E kaira Ana Ekaretia Te Uea

Iroun Beretitenti Henry B. Eyring

Moan Kauntira n te Moan Beretitentii

Ana kairiiri te Uea n Ana Ekaretia e tangira te onimaki ae matoa man korakora mai irouia ni kabane ake a beku Ibukina i aon te aba.

Tariu aika tangiraki ake iai irouia ana nakoanibonga te Atua, n te tairiki aio I kan taetae ibukin te kawai ae tamaroa n te kawai are kaira iai Abanueana te Uea i aonaaba. Kam a tia n atai aan taian reirei. I tataro bwa te Tamnei ae Tabu e na kamatoai nakoimi.

Te moan, Iesu Kristo bon atuun te Ekaretia i aonaaba ni kabuta.

Kauoua, E kaira Ana Ekaretia n te bong aei man te taetae nakoia mwane ake a weteaki bwa burabeti rinanon te kaotioti.

Kateniua, E anga te kaotioti nakoia Ana burabeti n taai aka ngkoa, ao na e teimatoa n anganiia te kaotioti.

Kaaua, E anga te kaotioti ni kamatoa nakoia ake a mwakuri iaan aia kairiiri Ana burabeti.

Man bukina aikai, ti ataia bwa Ana kairiiri te Uea n Ana Ekaretia e tangira ae korakora ao ni matoa n te onimaki mai irouia ake a beku Ibukina i aon te aonaaba.

Te katoto e tangira te onimaki ni kakoauaa bwa te Uea ae e a tia n uti e bon tararuai bwaai ni ibukin Abanueana ni katoa bong. E tangira te onimaki ni kakoauaa bwa E weteia aomata aika aki kororaoi nakon nakoia aika onimakinaki. E tangira te onimaki ni kakoauaa bwa E kinaia aomata ake E weteia, ni korakoraia ao aia ataibwai, ao e aki kona ni karaoa ae kairua n Ana wewete.

Anne are e na uota te moangare ke ioioan atuia tabeman taan ongora—nakoia naake a taku bwa weteakia ni mwakuri e kairua ao ai aroia naba naake a katumneia tabeman aika a ataia ake a taraa n aki tau n aia tabo n abanuean te Uea. Au reirei nakon kurubu aika uoua aikai ana kabaenikaia te motikitaeka anne ni karokoa ae kam kona n noora are nooria te Uea. Te motikitaeka are ko riai ni karaoia, n onea mwiina, bwa iai *iroumi* te konabwai ni karekea te kaotioti ao ni mwakuria n aki maaku.

E bon riai te onimaki ni karaoana. E kainnanoa te onimaki riki ae korakora ni kakoaua bwa te Uea e a tia ni weteia aomata aika tooro aika aki kororaoi bwa a na kairiko. Au kantaninga n te tairiki aio bwa N na katea ami onimaki bwa te Atua E kairi ngkami n ami beku ibukina. Ao ae kakaawaki riki, au kantaninga bwa e na kamatoa ami onimaki bwa te Uea e kaungai nanoia aomata ake aki kororaoi ake e weteia bwa ami tia kairiiri.

Ko kona ni iangoia, n te moan tai, bwa te onimaki anne e aki kakawaki nakon waakinan Ana Ekaretia te Uea ao abanueana. E ngae n anne, ko na kunea—n aki tabe bwa tera nakoam n te nakoanibonga, mairoun ana burabeti te Uea nakon te tia taua te nakoanibonga ae te Aaron ae boou—bwa te onimaki e kakaawaki.

Ti na waaki ma nanon te onimaki ibukin te tia reirei ke te riikan ae te beretitenti n te kooram. E kakaawaki irouna bwa e na karekea te onimaki bwa te Uea e weteia, n ataakin mamaaran te tia reirei anne ao korakorana. E na iai ana onimaki bwa te mwane are karaoa te wewete e a tia ni karekea te kaotioti iroun te Tamnei are Raoiroi. Ana Kauntira ao kaain ana kooram a kainnanoa te aekaki n onimaki anne n rimwiina ma te mweengaraoi n aki maaku.

I a tia n noora te onimaki anne ngke e tekateka te ataeinimwaane n te beretitentii n aia kooram riikan n te ingabong n Taabati teuana. Bon aia tia koroboki ae boou ae e a tibwa weteaki. Te beretitenti ae ataei a uaia n reirei. A taekin tabeua kawai are a na kona ni kakoroa nanon ana bubuti te bitiobi ni kairia ataeinimwaane aika a kai batu ni kakaonimaki n oki nakon te ekaretia. Mwiin te tataro ao te marooro, a rinea te tia koroboki n nakon mweengan te

ataeinimwaane are e tuai roko n te bowi ao ni kaoa.

Te tia koroboki e aki kinaa te ataeinimwaane, ma e ataia bwa a na karo temanna te ataeinimwaane e aki kakaonimaki ao are temanna tiaki te membwa. E raraoma te tia koroboki ma e aki maaku. E ataia bwa ana burabeti te Atua e a tia ni bubutia taan taua te nakoanibonga ni uota ni kaoka te tibu ae bua. Ao E a tia n ongo aia tataro ana beretitentii. E ongo irouia aran te ataeinimwaane are a tia ni boraraoiakinna ao iaon arana.

I matakauakina te tia koroboki ngke e nakonako n te kawai nakon ana auti te ataeinimwaane are e aki kakaonimaki. E karaurau n nakonako ae kanga e nang riki n te kaangaanga ae korakora. Ma inanon te itera n aoa e oki rikaki n te kawai ma te ataeinimwaane, ni matangare ma te kukurei. I aki koaua bwa e ataa ngkanne, ma a tia n nako ma te onimaki bwa e mwananga ni kawain te Uea. Te onimaki anne e tiku irouna ao n tia n rikirake inanon ririki ngke e mitinare, te karo, te tia kairiiri ibukiia ataeinimwaane, ao te bitiobi.

Ti na taekinna bwa tera nanon te onimaki iroun te bitiobi. E weteaki te bitiobi n taai tabetai ni mwakuri ibukiia aomata ake a kinaa raoi. Membwa n te uuote a ataa teutana mamaarana n aomata, ao korakorana n tamnei, ao a ataia tabeman bwa a kona ni weteaki—tabeman ake a taraa n raoiroi riki aia reirei, a mwaatai riki, e kakukurei riki, ke a tara raoi riki.

Membwa aikai a na ataa te wewete nakon te mwakuri bwa te bitiobi e roko mairoun te Uea, n te kaotioti. N akean aia onimaki, te bitiobi are weteaki iroun te Atua e na matoatoa ni karekea te kaotioti are kainnanoia ibukin buokaia. E na aki

tokanikai n akean aia onimaki membwa are a na kamatoa.

Ae kakukurei, kaitaraana e bon koaua naba. Iangoa ana toro te Uea are Beniamina, are kairiia ana aomata nakon te rairannano. A kamarauaki nanoia aomata man aia onimaki bwa e weteaki iroun te Atua, n aki taraa mamaarana n aomata, ao ana taeka a roko mairoun te Atua. Kam uring bwaai ake a taekin aomata: “Eng, ti kakoauai taeka ni kabane ake ko a tia n taekin nakoiria; ao riki tonutonua ma koauaia, mairoun Tamnein te Uea ae Moan te Mwaaka, are e a tia ni karika te bitaki ae moan te korakora iroura, ke inanora, n te aro are akea te nano ni kan karaoa ae buakaka, ma n teimatoa ni karaoa ae raoiroi” ([Motiaeae 5:2](#)).

Ibukin te tia kairiiri bwa e na tokanikai n Ana mwakuri te Uea, a kakoaua aomata bwa e weteaki iroun te Atua e riai ni korakora aia taratara n ana aki kororaoi ao mamaaran te rabwata. Kam uringa aron te Uea Beniamina ni kabwarabwara karaohan aron tabena n te aro ni kairiiri:

“I aki tuatua bwa kam na nakomai bwa kam aonga ni maakai, ke n taku inanomi bwa I korakora riki nakon te aomata ae e maamate.

“Ma bon ti te arona arou ma ngkami, ae N na kabaeki ni mamaaran te rabwata ma te kaantninga; bwa I a tia n rineaki irouia te botanaomata aio, ma ni katabuaki iroun tamau, ao ni kariaiakaki mairoun te Uea bwa N na riki bwa te tia tautaeka ao te uea irouia te botanaomata aio; ao I a tia ni kawakinaki ma ni kateimatoaaki ni mwaakana ae akea kabotauana, bwa N na beku ibukimi n au kona, au kantninga ma korakorau ni kabane ake e a tia n anganai te Uea.” ([Motiaeae 2:10–11](#)).

Ami tia kairiiri n Ana Ekaretia te Uea e na taraa ni mamaara ao n iroumi ke e na taraa

ni korakora ao ni kairaki mai ieta. Te koaua e kangai bwa taan kairiiri ni kabane iai mai buakoia aika raraoi ke a buakaka kateia ao e mwaiti riki. Tera ae buokia ana toro te Uea ake a weteaki bwa a na kairiirira boni ngke ti kona n noriia n aron are karaoria te Uea ngke E weteiiia.

E nooria raoi Ana toro te Uea. E noori aia konabwai ao aia tai aika a na roko. Ao E ataia bwa a na kanga ni kona ni bitaki kateia. E ataia naba bwa a na kanga ni kona ni bitaki man aia taneiai ma aomata aika a na kairiia.

Ko bae n tia n rinanon te kakorakoraaki irouia aomata ake ko weteaki irouia bwa ko na beku. I weteaki n tetaina bwa te bitiobi ibukiia kairake ikawai aika a tuai iein. I aki koaua bwa ana mwakuri te Uea e mwaiti ibukin bitaki ake I kona ni buokia iai ni karaoa te bitaki inanoia ke bitaki ake E ataia bwa a na karaoaki irou.

N te aekaki are I aki oota iai, angjia kairake n aomata inanon te uoote a mwakuri ngkana Ngai ae kanga I weteaki iroun te Atua tii ibukiia. A noora mamaarau ma e aki roota taraaki irouia.

I uringa te ataeinimwaane temanna are e bubuti te reirei ibukin ana rinerine n te reirei. E ira te moan koraki n te iuniwetiri ae tamaroa. Teuana te wiiki imwiin are I anga te reirei, e kabaea ana tai bwa e na kawarai.

Ngke e roko inanon te aobiti, e kakubanakoai man titirakinai, “Bitiobi, ti kona n tataro imwain ara taetae? Ao ti kona ni katorobubua? Ao I kona n tataro?”

I kubanako n ana bubuti. Ma ana tataro e kakubanakoai riki. Ngke e tataro n aekakin aio: “Tamara are i Karawa, Ko ataia e anganai te reirei Bitiobi Eyring n te wiki ae

nako, ao e aki mwakuri. Taiaoka kaira ana iango bwa e na ataa ae I karaoia ngkai.”

Tao kam na ngare ngkai n anne, ma I aki. E a tia n ataa are tangiria te Uea bwa e na karaoia. Ma e karinea nakoan te bitiobi n Ana Ekaretia te Uea ao tao e tangirai bwa e na reke au tai ni karekea te mwiokoaki ae korakora riki ni karekei kaotioti n te weteaki anne.

E mwakuri. Ngke ti waetata n teirake ao ni manga tekateka, e roko irou te kaotioti. I tuanga are I namakinna are e tuangnga te Uea bwa e na karaoia. Ai tibwa 18 ana ririki ngkanne, ma e a korakora n te aro n tamnei.

E a tia n ataia bwa e na aki manga nakon te bitiobi n te aekaki ni kaangaanga anne. Ma e a tia n reiakinna bwa e na kamatoa ana toro te Uea riki ni mamaarana n te maiu ae mamate. E riki bwa te titeiki beretitenti. E uotii reirei ake ti uaia n reiakin: ngkana iai ami onimaki are E kaira iai Ana Ekaretia rinanon te kaotioti nakoia tooro ake a aki kororaoi ake E weteia, E na kauki mataroan karawa nakoina, n aron are E na karaoia nakoim.

Man te taneiai anne, I reiakina te reirei are aia onimaki aomata ake ti beku ibukiia, n taai tabetai e raka riki nakon ara onimaki, e karokoi kaotioti nakoira n ana mwakuri te Uea.

Iai ngkoa teuana te reirei ibukiu. Ngke arona bwa te ataeinimwaane arei e motika taekau ibukin kabwakau n anganna te reirei ae tamaroa n te moan tai, e na bon aki manga bubuti riki. Ao man rineakina bwa e na aki baireia, e karekea kamatoakina are tangiria.

Teuana riki te reirei man te taneiai arei e a tia ni mwakuri ibukiu. N aron ae I ataia, e aki tuanga temanna n te uuote are I aki anga te reirei ae raoiroi n te moa n tai. E a tia ni

karaoa anne, e kona ni kamemeerea aia onimaki tabeman n te uuote ni kakoaua kairan te bitiobi iroun te tamnei.

I kataia n aki motikitaekaia ana toro te Atua ke n taekina mamaaraia. Ao I kataia n reirei te katoto anne nakoia natiu. Beretitenti James E. Faust e taekina rongorongan te kakoaua are I kataia ni karaoia ni maiu. I tibwa nakoimi:

Ti ... tangiraki ni boutokaia ao ni kamatoaia ara taan kairiiri n te tabo, ibukina bwa... a tia ni ‘weteaki ao n rineaki.’ Membwa n tatabemaniia nako n te Ekaretia aio a na karekei reirei mairoun te bitiobi ke te beretitenti n te mwaanga, te titeiki ke te mition beretitenti, ao te Beretitenti n te Ekaretia ao raona. Akea temanna ae bubuti weteakina. Akea ae kororaoi. Ma bon ana toro te Uea, aika weteaki Irouna rinanoia aika katauaki. Ake a weteaki, a kamatoaki ao a katabuaki n ara boutoka ni kamatoa.

“... Te aki karinerine nakoia taan kairiiri n te aro e karika mamaaran maiun tamneia ao bwakaia. Ti na kabwarai aia bure aika aki kororaoi ke aia mwakuri aomata aika weteaki n babaire iaora, ao ni kamatoai nakoia ake a mena iai.” (“[Called and Chosen](#),” *Ensign* ke Riaona, Nobembwa 2005, 54–55).

Te reirei arei e kakabwaiaia ana toro te Atua n aro ni kabane.

N ana bong Ana Ekaretia te Uea ngkoa, taan kairiiri ake a kaan ma te burabeti Iotebwa Timiti a moana taekin ana kairua. N aitara ma ake a tia n noori ao n tia n ataa teina ma te Uea, aia katei n tiribure ao ni bakantang e buta nako ni waetata kanga te aoraki. Temanna mai buakoia Tengaun ma Uoman are e karaoi ibukira taian katei n onimaki ao ni karietaata are e na riai n reke iroura ngkana ti na mwakuri n abanuean te Uea.

Aio te Ribooti: “Tabeman unimwaane a karaoa te bootaki n te tembora ibukiia aika a taku n aia iango bwa Iotebwa Timiti bon te Burabeti ae buakaka. A iangoa rinean David Whitmer bwa te Tia Kaira te Ekaretia ae Boou. ... Imwiin ongoraeakinan kauntaeka ibukin te Burabeti, Brigham [Young] e teirake ao n taekina, ‘Iotebwa bwa te Burabeti, ao I ataia, ao a kona ni kamatoa ao ni kamangoria n ae batu n aron are a tangiria; a aki kona n urua rinean ana Burabeti te Atua, a ti kona ni urua oin aia kariaia, ni korea te toma are a kabaeaki nakon te Burabeti ao nakon te Atua ao n nako ngaia nako moone” (*Church History in the Fulness of Times Student Manual* [Church Educational System manual, 2003], 2nd ed., 174; taraa naba [Teachings of Presidents of the Church: Brigham Young](#) [1997], 79).

Iai te karai are tomaira nakon te Uea n ara mwakuri. E moa man are ti weteaki iai ni beku inanon te abanuea, rinanoia ake a weteaki bwa ana kairiira inanon te nakoanibonga, ao nakon te burabeti, are kabaeaki nakon te Uea. E na karekea te onimaki ao te nanorinano ni beku n te tabo are ti weteaki nako iai, ni kakoaua bwa te

Uea e weteira ao te koraki ake a tararuaira, ao ni kamatoaia ma te onimaki ae korakora.

A na iai taai, ae n aekakin boong ake i Kirtland, ngkana ti na kainnanoa te onimaki ao ana kokoaua Brigham Young n tei n te tabo are e weteira iai ara Uea, ni kakaonimaki nakoia ana burabeti ao taan kairiiri ake E kateia n aia tabo.

I kaota nakoimi au koaua ae kakukurei bwa te Uea Iesu Kristo e tararua. E kaira ana Ekaretia ao Ana toro. E kaira ana Ekaretia ao Ana toro. I kakoaua Thomas S. Monson bwa tii ngaia ae taua ao ni kamwakuri kiingin ni kabane te nakoanibonga are manga kaokaki nakon te aonaaba n te tai aei. Ao I tataroi kakabwaia ni kabane iaoia tooro aika nanorinano ake a mwakuri ma nanoia ni koaua ao ni marurung n Ana euangkerio Kristo. I kakoaua bwa Iotebwa Timiti e noora te Tama ao Iesu Kristo. A taetae nakoina. Kiingin te nakoanibonga a kaokaki ibukin kakabwaiakia ni kabane natin te Atua. Bon ara mwakuri ao ara koaua ni mwakuri n ara tabo n ana mwakuri te Uea. N aran Iesu Kristo, amen.

Taeka n Akoi Ake a Kakawaki Ma Ni Moa ni Kakanato

Iroun Unimwaane David A. Bednar

Man te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman

Ana babaire ni kakukurei te Tama are i Karawa iai inanona te reirei, otenanti, berita aika tabu, ao taeka n akoi aika a kakawaki

ma ni moa ni kakanato bwa kam aonga ni buokanibwai n te aro n Atua.

Teuana te bwai ae kaangaanga ae ti kaitara ma ngaia ni katoabong bwa ti na aki raraomaeakin bwain aon te aba bwa n ana ara tai ao korakorara ae mwaiti are ti na aki kaaki taekan bwaai aika akea tokia ake a kakawaki riki.¹ Ti kona ni kai bitaki man uringakin ao kabaneakin ara iango iaon bwaai n tamnei aika kakaawaki ibukin tabera aika mwaiti ao katabeara. N tabetai ti kataia ni kakoroi bukin bwaai aika mwaiti aika ti na kona ni mwaninga iai ara kouru ao bukin tera ti kataia ni kakoroa bukina.

Te Abotoro Betero e kauringiira bwa ibukiia ana abotoro Iesu Kristo, “E a tia mwakan Karawa n anganiira bwaai ni kabane ake a kaineti ma te maiu ao te aro n Atua, rinanon te atatai mai irouna are e a tia ni weteira nakon te mimitong ao te tamaroa:

“Ake E anganira iai *taeka n akoi aika a kakawaki ma ni moa ni kakanato*; ba kam aonga ni *buokanibwai n te aro n atua ni baikai*, ngkai kam birinako man te buakaka ae mena i aon te aba n te kaibabaru.”²

Au rongorongo e kamataitai kakaawakin berita n akoi ake a moa ni kakanato ae kabwarabwaraaki iroun Betero bwa kauring ni koaua bwa ti na nakea ni mwanangara n te maiu aei ao bukin tera. N na maroroakin naba kaantaninga ibukin te bong ae te Tabati, te tembora ae tabu, ao mweengara ni buokiira n uring berita n tamnei aika kakawaki aikai.

I kakorakoraai n tataro bwa e na reireiniira te Tamnei ae Raoiroi ngkana ti bane ni iangoi koaua aikai a kakaawaki aikai.

Kinaakira Iroun te Atua

Ana babaire ni kukurei Tamara are i Karawa iai inanova te reirei, otenanti, berita aika tabu, ao taeka n akoi aika a kakawaki ma ni moa ni kakanato bwa kam aonga ni

buokanibwai n te aro n Atua. Ana babaire e kabwarabwara arora ae akea tokina ao te kawai ae ti riai n iria n reiakini, bitaki, rikirake, ao kabaneana, ni maeka ma Ngaia n aki toki.

N aron are e kabwarabwaraaki n “Te Utu: Te Katanoata nakon te Aonaaba”:

“Ni kabane aomata—mwaane ao aine—a karikaki ni katotongan te Atua. Ngaiia bon naati mwaane ao aine aika tamnei aika a tangiraki, ao, n aron anne, iai rikiia mai karawa ao tokin kawaia mairoun te Atua. ...

“N te maiu n tamnei, naati mwaane ao aine aika tamnei a ataia ao a taromauria te Atua bwa Tamaia ae Akea Tokina ao a butimwaai Ana babaire n te aro are a kona iai Natina ni karekea te rabwata ao te atatai n aonaaba n waaki nakon te kororaoi ao n tokina a na ataa aroia n te anua n Atua bwa ngaiia taan bwaibwai n te maiu ae akea tokina.”³

E berita te Atua nakoia Natina bwa ngkana a ira reirein Ana babaire ao ana katooto Natina ae Tangiraki, ni kawakin tuua, ao ni kekeiaki n onimaki ni uaa te toki, ngkanne ibukin tamaroan ana mwakuri ni Kamaiu te Tia Kamaiu, a na “karekea te maiu are akea tokina, are te bwai n tituaraoi ae moan te korakora mai i buakon ana bwai n tituaraoi nako te Atua.”⁴ Te maiu ae akea tokina bon te berita ae te kabanea n rietata ao ni kakawaki.

Te Manga Bungiaki n te Tamnei

Ti atai riki taeka n akoi ake a kakawaki ma ni moa ni kakanato ao ni moanna n taua arona mairoun te Atua man kaekaan te wewete mairoun te Uea nakon neboakina ma tamaroana. N aron are e kabwarabwaraaki iroun Betero, e kakoroaki nanon te wewete aei man ara kekeiaki ni birinako man te buakaka are mena i aon te aba.

Ngkai ti waaki nako n tauraoi n tibwaia ma te onimaki iroun te Tia Kamaiu, ao ibukin Ana Mwakuri ni Kamaiu man mwaakan te Tamnei ae Raoiroi, “te bitaki ae moan te korakora [e na riki] iroura, ke inanora, n te aro are akea te nano ni kan karaoa ae buakaka, ma n teimatoa ni karaoa ae raoiroi.”⁵ Ti na bane ni manga bungiaki; eng, manga bungiaki inanon te Atua, ni ibitaki man [ara] bwai n rabwata ma aroia ni bwaka, nakon te aro n raoiroi, ao ni kabooaki iroun te Atua.”⁶ “Ma ngaia aei ngkana e mena te aomata i nanoni Kristo, ao bon te aomata ae tibwa karikaki nabangkai: a bwaka nako bwaai nikawai; noria, a riki ba te bwai naba ngkai.”⁷

Te bitaki ae bwanin anne n arora e aki waekoa n riki ke n te tai ae ti teuana. N aron te Tia Kamaiu, ti karekea naba “aki bwanininna n te moan, ma e [karekea] te akoi ibukin te akoi.”⁸ “Bwa taraia, e kangai ana taeka te Uea ae te Atua: Nna anganii natia aomata teutana i mwiin teutana; ao a na kakabwaiaki akana a ongotaeka nakon au reirei, ao ni kauki taningaia nakon au taeka n reirei, bwa e na reke irouia te wanawana.”⁹

Otenanti n te nakoanibonga ao berita aika tabu a kakaawaki n te waaki ae reitinako aei ni mangabungiakin tamnei; boni ngaia naba ake e a tia te Atua n rineia ngaia are ti karekea iai Ana taeka n akoi aika a kakawaki ma ni moa ni kakanato. Otenanti ake a tau ni karekeaki ao n teimatoa n uringaki e kauki kawai mairoun te Atua are e a kona iai mwaakan te aro n Atua n roko inanon maiura. Berita aika a teimatoa ni karineaki ao ake a uringaki n tainako a katauraoa te kaantaninga ao te koaua n tainako are ti na karekei kakabwaiia iaon te aba ao ibukin te maiu ae akea tokina.

Te katooto, e berita te Atua nakoira, ni kaineti ma ara kakaonimaki, ti na teimatoa ni karekea aia iraorao taian Atua ni

kateniman, are bon te Tamnei ae Raoiroi,¹⁰ bwa rinanon Ana Mwakuri ni Kamiu Iesu Kristo ti kona ni karekea ao n teimatoa ni kawakina kabwaraan ara bure,¹¹ ti na kona ni karekea te rau n te aonaaba aio,¹² bwa e a tia te Uea n urui ana kabaebae te mate bwa e aonga n ae akea ana tokanikai te ruanimate,¹³ ao a kona utu ni kabaeaki ibukin te tai aei ao ae akea tokina.

N aron ae ataaki, taeka n akoi ake a kakawaki ma ni moa ni kakanato aika mwaiti are e anganii Natina te Tama are i Karawa e aki kona ni warekaki ke ni kabwarabwaraaki. E ngae n anne, riki mwakoron berita n akoi aika I a tibwa kaoti e riai ni karikiira ngaira n tatabemaniira nako n “tei ni miimi”¹⁴ ao “ni bwaka ni bobaraki n neboa te Tama”¹⁵ n aran Iesu Kristo.

Uringakin Taian Berita

E kauringiira Bereitenti Lorenzo Snow, “Ti na bae ni kona ni mwaninga te kantninga n te maiu aei, are ngaia bukina Tamara are i Karawa e kanakomaira ikai (nakon te aki mamate), ao ni karekea naba te wewete ae moan te raoiroi are ti a tia ni weteaki nako iai, ngaia ae irarikin are te tokanikai iaon bwaai aika aki ao n aki teimaan . . . , ti teimatoa naba ni kariaira ni kabanei ara iango iaon bwain te aonaaba aei n aki karekea te ibuobuoki mai ieta are e a tia te Atua ni kateia, are ti te bwai ae kona ni kariaira bwa ti na tokanikai iaon [bwaaai aika aki teimaan].”¹⁶

Te bong ae te Tabati ao te tembora ae tabu boni ngaii reken bwaai n ibuobuoki mai i karawa aika karoaki iroun te Atua ni buokiira ni karietaira riaon kamangaongao ao mwakuri buaka n te aonaaba. Ti taku n ara iango bwa te kantninga raoi ibukin kawakinan te bong ae te Tabati bwa e na tabu ao te nakon te tembora a irekereke, ma

a bon kaokoro. I kakoaua, e ngae n anne, bwa kaantninga aikana uoua aikanne bon ti tebo ao a uaia ni mwakuri ni kakorakoraira n tamneira n tatabemaniira nako ao inanon mweengara.

Te Tabati

Imwiin are e kariki bwaai ni kabane te Atua, E motirawa n te kaiti bong ao n tua bwa te bong are teuana anne ni katoa wiiki e na riki bwa te tai ni motirawa ni buokiia aomata bwa a na Uringnga.¹⁷ Te Tabati bon ana tai te Atua, te **tai ae tabu** are e a tia ni kaokoroaki ibukin Neboakina ao ibukin butimwaean ao uringakin korakoran Ana berita man kakaawaki.

E a tia te Uea n anga te kaetieti n te bong aei:

“Ao bwa kam aonga n kawakiningkami raoi man baarekan te aonaaba, ko na nakon te auti n tataro ao ni karaoi mwakuri aika tabu n au bong ae e tabu;

“Bwa e koaua ae aio te bong ae I a tia n rineia ibukim bwa ko na motirawa man am mwakuri nako, ao ko na anga am nebo nakon are Moan te Rietata.”¹⁸

Ngai ae, n te Tabati ti taromauria te Tama n aran te Nati man irakin otenanti ao n reiakin taekana, karekei, uringngi, ao ni kaboouan berita. N Ana bong ae tabu, ara iango, ara mwakuri, ao kateira bon kanikiina aika ti angan te Atua ao kaotan ara tangira Nakoina.¹⁹

Teuana riki te kantaninga ibukin te Tabati bwa e na karikirakei ara taratara man bwain te aonaaba nakon kakabwaia aika akea tokiiia. Ngke ti kamaenakoira man te tai ae tabu aei man mwakuri aika mwaiti n tabetaben maiura, ti kona n “taraa te Atua ma ni maiu”²⁰ man karekean ao uringakin

berita aika korakora ma ni kakawaki ike ti a riki iai bwa taan buokanibwai n te aro n atua.

Te Tembora ae Tabu

E aki toki te Uea n tuangia Ana aomata bwa a na katei tembora, taabo aika tabu aika a kona iai aomata Aika Itiaki ni karaoi nebenebo n te euangkerio ao otenanti ibukiia ao ibukiia maate. Tembora bon taabo aika moan te tabu man tabo n nebenebo ni kabane. Te tembora bon ana auti te Uea, te **tabo ae tabu** are e a tia ni katabuaki ibukin neboakin te Atua ao ibukin karekean ao uringakin Ana berita aika tamaroa ao ni kakawaki.

E a tia te Uea n anga te kaetieti n te bong aei, “Barongaingkami; katauraoi bwaai nako aika kainnanoaki; ao katea te auti, ae te auti n tataro, te auti n aki mamamatam, te auti n onimaki, te auti n reirei, te auti ae mimitong, te auti ae baireaki raoi, ana auti te Atua.”²¹ Boton raoi te kaantninga ibukin te taromauri n te tembora bon karaoan otenanti ao n reirei aron, karekean, ao uringakin, berita aika tabu. Ti iango, mwakuri, ao ni kunnikaira n ae kaokoro n te tembora nakon taabo tabeua aika ti na nako iai.

Te kantaninga raoi ibukin te tembora bwa ti na karikirakei ara taratara man bwain te aonaaba nakon kakabwaia aika akea tokiiia. Ngkana ti kamaenakoira man te tai ae uarereke man bwain te aonaaba aika ti taneiai ma ngaai, ti kona n “taraa te Atua ma ni maiu”²² man karekean ao uringakin berita aika korakora ma ni kakawaki ike ti a riki iai bwa taan buokanibwai n te aro n atua.

Taiaoka n taraia bwa te bong ae te Tabati ao te tembora, bon *taai aika tabu* ao *taabo aika tabu* ae kamatoaaki ibukin taromauriakin te Atua ao ibukin karekean ao uringakin Ana taeka n akoi ake a kakawaki ma ni moa ni

kakanato nakoia Natina. N aron are e kabwarabwara te Atua, boton te kantaninga ni bwaai n ibuobuoki mai ieta aika uoua aikai bon ti tebo: ni kamwaakai ao ni kaokioki ara taratara iroun Tamara are i Karawa, Ana Rikitemanna, te Tamnei ae Raoiroi, ao berita aika a irekereke ma otenanti ao berita aika tabu n ana euangkerio te Tia Kamaiu ae kaokaki.

Mweengara

Ae kakawaki riki, e riai te mweenga n riki bwa te *tai ao te tabo* ike aomata ao utu nako a uring iai ana berita te Atua aika a kakawaki ma ni moa ni kakanato. Kitanakin mweengara ni kabanea te tai ni bootaki n te Tabati ao n rin n ana tabo ae tabu te tembora e kakawaki ma e aki tau. Ti ngkana ti uota te tamnei ao te korakora aika a reke man waaki ni kakukurei aika tabu ma ngaira rikaaki nakon mweengara ae ti kona iai n reitanako ara taratara iaon te kantninga ae tamaroa n te maiu ae mamate ao n tokanikai iaon mwakuri buaka n te aonaaba. A riai ara Tabati ao ara taneiai n te tembora n riki bwa ana bwai te tamnei are e kaoni aomata nako ao utu ao mweengara ma kauring aika teimatoa n reirei aika ti a tia n reiakin, n raonaki ma mwaakan te Tamnei ae Raoiroi, ma te rairaki nakon te Uea Iesu Kristo ae teimatoa ao ni kakorakoraaki, ao ma “te kantninga ae tamaroa ma ni kororaoi”²³ n ana berita te Atua aika akea tokiiia.

Te Tabati ao te tembora e kona ni buokiira ni katei inanon mweengara “te kawai ae kororaoi riki”²⁴ ngkana ti “boti bwaai ni kabane, aika bwaini karawa, ao bwaini aonaba; i nanoni Kristo.”²⁵ Tera ae ti karoaia ni mweengara ma Ana *tai ae tabu* ao ma ae ti a tia n reiakinna n Ana *tabo ae tabu* bon te bwai ae riai n riki bwa taan karekea arona n Atua.

Te Berita ao Te Kakoaua

Ti kai kona ni kaitarai man bwaai aika teimatoa ao n tataneiai te aba iai ni kaineti ma te maiu ae mamate. Te matu, te amwarake, kunnikai, te mwakuri, takakaro, kataneiai, ao waaki ni kakukurei aika a riai ao ni kakawaki aika mwaiti. Ma n tokina, tera ae ti tau nako iai bon mwiin wanawanara ao nanora n reirei mairoun te Tama, te Nati, ao te Tamnei ae Raoiroi; tiaki ti ikotan mwaitin ara mwakuri ni katoabong inanon ara tai ni maiu.

Te euangkerio e raka riki nakon tauan mwiin mwakuri aika onoti aika a na karoaaki, ni bon arona, bon kabotauan koaua aika korakora aika reitaki ma te euangkerio ma te kunnikai ae korakora ae a na ituaki ao n ikotaki bwa a na kareka te kunnikai ae tamaroa “a bane ni kaboraoaki”²⁶ ao ni waeaki ni kabane, e katikiraoaki ni buokiira n riki n ai aron Tamara are i Karawa ao te Uea Iesu Kristo, riki taan karoaia n arona mai iroun te Atua. Ni koauana, ti kamatakiiaki man kabanean ara iango iaon bwaai aika bwain te tamnei man kabanean am iango iaon bwaai aika aki kakawaki”²⁷ ngke te kabanea n rietata ni koaua n tamnei are e kamatataaki n te tiententi are mai imwaina e taonaki nako man ana tararu, tabeaiangan, ao kaangaangan te aonaaba.

Ngkai ti wanawana ao ni kaoa te Tamnei ae Raoiroi bwa te tia kairiira,²⁸ I berita E na reireiniira te bwai ae koaua. “E na kakoaua iroun Kristo, [ao] ni kaungaira ma te taratara are mai irouna”²⁹ ngkai ti kekeiaki ni kakoroi nanon kawaira nakon te maiu are akea tokina ao n riki bwa taan karoaia n arona mai iroun te Atua.

I kaota au kakoaua bwa taeka n akoi ake a kakawaki ma ni moa ni kakanato n raonaki ma ara otenanti ao ara berita aika kakawaki a bon koaua. E a tia ni katanoata te Uea:

“I anga ni ngkami taian kaetieti bwa kam na kanga ni mwakuri i matau, bwa e aonga n riki aei bwa kamaiuakimi.

“Ngai, te Uea, I bae ngkana kam karaoa ae I taku, ma ngkana kam aki karaoa ae I taku, akea te berita nakoimi.”³⁰

I kakoaua bwa Tamara are i Karawa e maiu ao bon te tia karika te babaire ni kamaiu. Iesu Kristo bon Ngaia Ana Rikitemanna, te Tia Kamaiu ao te Tia Kabooi Maiura. E maiu. Ao I kakoaua ae ana babaire ao ana berita te Tama, Ana Mwakuri ni Kamaiu te Tia Kamaiu, ao ana iraorao te Tamnei ae Raoiroi a karekea “te rau n te aonaaba aio, ao te maiu ae akea tokina n te aonaaba ae e na roko.”³¹ Man bwaai aikai I kakoauai n aran Iesu Kristo ae tabu, amen

Bwaai aika a na taraaki

1. Taraa [Reirei ao Berita aika Tabu 25:10](#)
2. [2 Betero 1:3–4](#); e kairaki ma katuruturuana
3. [Te Utu: Te Katanoata nakon te Aonaaba](#), ”Ensign ke Riaona, Nobembwa 2010, 129.
4. [Reirei ao Berita aika Tabu 14:7](#).
5. [Motiae 5:2](#).
6. [Motiae 27:25](#).

7. [2 I-Korinto 5:17](#)
8. [Reirei ao Berita aika Tabu 93:12](#)
9. [2 Nibwaai 28:30](#).
10. Taraa [Moronaai 2:2](#); Guide to the Scriptures, ”[Te Tamnei ae Raoiroi](#),” scriptures.lds.org.
11. Taraa [Motiae 4:10–12](#).
12. Taraa [Reirei ao Berita aika Tabu 59:23](#).
13. Taraa [Motiae 16:7–8](#).
14. “I Mimi n Ana Tangira,” *Anene*, nambwa. 193.
15. [Reirei ao Berita aika Tabu 18:40](#)
16. [Teachings of Presidents of the Church: Lorenzo Snow](#) (2012), 101–2.
17. Taraa [Te Otinako 20:8–11](#).
18. [Reirei ao Berita aika Tabu 59:9–10](#).
19. Taraa Russell M. Nelson, “[Te Tabati Te bong ni Kakukurei](#),” *Ensign ke Riaona*, Meei 2015, 130.
20. [Aramwa 37:47](#); taraa naba [Aramwa 37:46](#).
21. [Reirei ao Berita aika Tabu 88:119](#).
22. [Aramwa 37:47](#).
23. [2 Nibwaai 31:20](#)
24. [1 I-Korinto 12:31; Ita 12:11](#)
25. [I-Ebeto 1:10](#)
26. [I-Ebeto 2:21](#).
27. [Iakobwa 4:14](#)
28. Taraa [Reirei ao Berita aika Tabu 45:57](#).
29. “Let the Holy Spirit Guide,” *Anene*, namba 143.
30. [Reirei ao Berita aika Tabu 82:9–10](#).
31. [Reirei ao Berita aika Tabu 59:23](#)

Te Mwananga ae Kaangaanga e Reitinako!

Iroun Unimwaane M. Russell Ballard

Man te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman

Te mwananga ae kaangaanga n okirikaaki nakon Tamara are i Karawa bon te mwananga ae moan te kakawaki ni maiura.

Tebubua itibwi te ririki n nako, Brigham Young e taraa te Salt Lake Valley n te moan tai ao ni katanoata, “Aio raoi ara tabo!”¹ E

ataa te tabo bukina bwa e a tia te Uea ni kaotia nakoina.

N te 1869, e raka iaon 70,000 Aika Itiaki a tia ni karaoa naba te aeka ni mwananga anne. N aki tabe ma kakaokoroia aika mwaiti n aia taetae, kateia, ao abaia, a reitaki

ni kakoaua iroun te Tama, te Nati, ao te Tamnei ae Raoiroi, Ana euangkerio ae Kaokaki Iesu Kristo, ao te nano ni katea Tion—te tabo ae rau, kakukurei, man tamara n te katauraoi ibukin Kauaokin te Tia Kamaiu.

Jane Manning James

Ibuakoia Aika Itiaki ake a moan roko i Utah bon Jane Manning James—natin te toro te aine ae kainaomataaki, ae rairaki nakon te Ekaretia ae kaokaki, ao ana reirei Iesu ae moan te kamiimi ae e rinanoi kaangaanga aika matoatoa. Titita James e teimatoa n raonii aika Itiaki ni Boong aika Kaitira ae kakaonimaki ni karokoa matena n te 1908 n ana ririki ae 87.

E koroia: “I tangiria n taekinna n te tai aei, bwa au onimaki n ana euangkerio Iesu Kristo n aron are e reiakinaki n Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukiia Aika Itiaki ni Boong Aika Kaitira, e bon korakora ni karokoa te bong aei, ni bon, etina, e a korakora riki nakon te bong are I moan bwabetitoaki iai. I kabwaka au kabwianibwai ao au angabwai n aki mamatam, I kawakina tuan te mauri, ao I moantaa ni matu, ao ni moantaa ni uti, I kataia n arou ae mamaara ni katea te banna ae raoiroi nakoia ni bane.”²

Titita James, n aroia Aika Itiaki ni Boong Aika Kaitira aika mwaiti, aki ti katea Tion n te rara, te maono, ao rannimata ma e ukoukora naba ana kakabwaia te Uea rinanon maiuakinan reirein te euangkerio n ana kabanea ni kona ngkai e teimatoa n onimakina Iesu Kristo—te kamaiu ae korakora nakoia naake a ukoukoria ma nanoia ni koaua.

Aika Itiaki ngkoa aki kororaoi, ma a katea aaia are ti katei iai utu ao te bootaki ae tangira ao a kawakin berita aika tabu, are e taekinaki n rongorongo ni karaki aika

kakaokoro n te aonaaba ibukin ara motinnano nakon Iesu Kristo ao aia mwakuri taan anganano ni buokiia aika a kaan ao ake a raroanako.³

Beretitenti Eyring, N na reita te taeka ni kakaitau nakoia tebwina tengaa anera aika a babobo aia karinano aika ibuobuoki i Texas, Mexico, ao taabo riki tabeua n ami anganano.

Iai au koaua ae nene bwa ngkana e bua ara reitaki ma naake a tia n rimoara, n raonaki ma ara bakatibu ao tinara aika bwaeonii, ti na kabua te kaubwai ae moan te kakawaki. I a tia n taekina taekan “te Onimaki ni Mwaneka Nako” n taai aika nako ao e na reitinako n tai aika ana roko ngkai I ataia bwa e riai te roro ae rikirake n iai te aekaki n onimaki anne irouia n aron are iai irouia Aika Itiaki ngkoa iroun te Uea Iesu Kristo ao Ana euangkerio ae kaokaki.⁴

Au bakatibu aika bwaeonii a mena ibuakoia bwaeonii aika rangin n onimaki aika a katikii aenikaa, kabutii waekon, ao a rianna n nako Utah. Ngaiia, n aron Titita Jane Manning James, a korakora aia onimaki irouia ni mwanekaia nako ngkai a karaoa oin mwanangaia ae kaangaanga.

A on aia tieno ma kabwarabwarakin kaangaanga, te baki, ao aoraki ao aia koaua n aia onimaki iroun te Atua ao ana euangkerio Iesu Kristo ae kaokaki.

E rangi n uarereke mwaitin aia bwai ni bwain aon te aba ma a kimwareirei ni korakoran mwaitin kakabwaia man te itangitangiri imarenaia mwaane ao aine are a kunea n Ana Ekaretia Iesu Kristo. Ngkana a kona, a kaungaia aika bwarannano ao a kakabwaiaia aoraki ni kaai n ibuobuoki imarenaia ao n ana nakoanibonga te Atua.

Tenaan titita i Cache Valley, Utah, a ibuobuoki nakoia Aika Itiaki man tamnein te Bootaki n Aine ni “katiteuanaaki ni mwakuri ni buokia aika a kainnano.”⁵ Tibutoruu Margaret McNeil Ballard e mwakuri ma buuna, Henry, ngke te bitiobi ngaia n te Kauoua ni Uoote i Logan inanon 40 te ririki. Margaret bon te beretitenti n te Bootaki n Aine inanon te 30 n ririki anne. E uotia nakon mweengaia kainnano, aoraki, aine aika akea buia ao ataei aika akea aia karo, ao ni kunnikaia naake a maate (imwain taunakia) n aia kunnikai aika itiaki aika bwain te tembora.

E ngae ngke e riai ao e kakawaki bwa ti na uringa rongorongan te mwananga ae kaangaanga n te ka 19 n tienture irouia bwaeoniiia n te Moomon, ti riai n uringa bwa “te mwananga ae kaangaanga rinanon te maiu e reitinako!” ibukira n tatabemaniira nako ngkai ti kakoaua oin ara “Onimaki ni Mwaneka Nako.”

A ikotaki kaain te Ekaretia n aia tabo n taromauri

Aki manga botaki aika tibwa rairaki n aia maeka bwaeoniiia i maeaon te United States. Irarikina, a ikotaki aika tibwa rairaki nakon aia tabo, te tabo are a neboa iai Tamara are i Karawa aomata Aika Itiaki n aran Iesu Kristo. Ma e raka iaon 30,000 kaain te taromauri ni kabuta te aonaaba, a bane n ikotaki nakon oin aia Tion. N aron are e koreaki ni booki aika tabu, “Bwa aio Tion—ake a itiaki nanoia.”⁶

Ngkai ti nakonako ni kawain te maiu, ngkai ti kataaki n nooraki ngkana ti na “teimatoa ni karaoi bwaai ni kabane ake e a tia [te Uea n] tuangira.”⁷

A mwaiti mai ibuakora aika a mwananga ni kawaia aika a kamiimi—ni kaineti nakon koron bukin aia kaantaninga ao kamataata n

te maiu n tamnei. Tabeman mai ibuakora, a mena iaon te mwananga ae kaangaanga are e kairiia nakon te nanokawaki, te bure, te korakai, ao te bwarannano.

N te bwai aei, taiaoka n titirakiniko i bon iroum. Tera tokin kawaim? E na uotiko nakea mwanekam? Ao mwanangam e kairiko nakon “kabatiaan kakabwaia” are e a tia ni berita iai te Tia Kamai?⁸

Ao te mwananga ae kaangaanga n oki rikaaki nakon Tamara are i Karawa bon te mwananga ae moan te kakawaki ni maiura, ae reitinako ni katoabong, ni katoa wiiki, ni katoa namwakaina, ao ni katoa ririki ngkai ti karikirakea ara onimaki Irouna ao iroun Ana Rikitemanna ae tangiraki, Iesu Kristo.

Ti riai n taratara raoi bwa te tabo raa ae e na uotira nako iai mwanekara n te maiu aei. Ti riai n taratara raoi ao n ongo n ana reirei Iesu nakoia Ana reirei ngke e kaekai titiraki aikai: “Ko na tuangira, ba a na roko n ningai baikanne? ao tera kanikinaean rokom, ao ma tokin aonaaba?

“Ao Iesu e kaekaia ni kangai, Kam na tarataraingkami bwa a na akea te mwaane [ao te aine] ae na burebureingkami.”⁹

N te bong aei I kaoka te reirei are mai imwaina mairouia taan kairiiri n te Ekaretia.

1. Tariu ao mwaneu, kawakina ana reirei Kristo bwa e na itiaki ao n aki mwamwanaaki irouia naake a bita te reirei (nakon ae buakaka). Ana euangkerio te tama ao Natina e kaokaki rinanon Iotebwa Timiti, te burabeti ibukin boong aikai.
2. Tai ongora irouia naake a *tuai* ni katabuaki ao/ke ni kamatoaaki nakon nakoia n te Ekaretia ao n tuai kinaaki man te boutoka ae tabangaki irouia kain te Ekaretia.¹⁰

3. Ko na atai bootaki, kurubu, ke aomata nako aika a taku bwa iai kaeka irouia nakon titiraki man reirei ake a taekinna bwa akea irouia abotoro ao burabeti ke ae a ota iai.
4. Tai ongo irouia naake a na anaa nanom ma te waaki ibukin karekean te kaubwai. A tia ara membwa ni kabua aia mwane aika mwaiti, ngaia are taratara raoi.

N taabo tabeua, a mwaiti ara aomata aika aki tarai bwaai aika bebete ma a tarai bwaai riki aika kaangaanga ao n ukoukori atatai aika raba ni kawai aika a bobuaka ao ni kautitiraki ni karekea te kamaiu ao te boutoka.

Te rongorongo man te Ekaretia, ae kanakoaki teuana te ririki n nako, e taku: “Ti kaumakiia kaain te Ekaretia bwa a na taratara raoi ni kainakin kurubu ake a berita—n rairimwane—mwakuri ni kamaiu aika kamiimi ke naake a taku bwa iai aia kawai ae onoti ni karaoi mwaaka ni kamaiu itinanikun te nakoanibonga ake a tia ni katabuaki.”¹¹

Reirei man ana *Aeniboki* te Ekaretia: “Membwa a riai n aki kabonganai kataneiai ibukin kuakua ao te mauri ake iai rekerekeia ma te aro ni itiaki ke ana kaekaki n te tua. Taan kairiiri n te tabo a riai n anga taeka ni ibuobuoki nakoia membwa ake iai aia kaangaanga ni marurungia ni marooro ma aomata ake a konabwai ao ni bane aroia ake a raitienti n aba ake a mwakuri iai.”¹²

Tariu ao mwaneu, bwaina te wanawana ao n ataia bwa mwakuri aikanne a kona n taraa ni kakukurei ma n tokina a kona n urubwai nakon te tamnei ao te rabwata.

Ibukiia ara bakatiku aika bwaeonii, te inaomata ao te toronibwai a kakaawaki, ma nanoia ni bobotaki e boni kakawaki naba. A

uaia ni mwakuri ao a uaia ni buokiia i bon irouia n tokanikai iaon kakaewenako n rabwata ao n te namakin n aia tai. Ibukiia mwaane, iai aia kooram te nakoanibonga, ao aine a buokaki man te Bootaki n Aine. Bootaki aikai aki bitaki n ara bong.

Te Bootaki n Aine ao te kooram n te nakoanibonga a ibuobuoki ibukin aroia ara membwa n tamnei ao n rabwata.

Teimatoa ni kawain te euangkerio man karekean te “Onimaki ni Mwaneka Nako” bwa ko aonga ni mano n oki nako matan Tamara are i Karawa ao te Uea Iesu Kristo. Te Uea ara Tia Kamaiu ae kakaawaki. Boni Ngaia te Tia Kamaiua te aonaaba. Ti riai ni karinea Arana ae tabu ao n aki manrereia n te kawai teuana ma teuana, kekeiaki ni kawakin Ana tua n tainako. Ngkana ti karaoia, E na kakabwaiaira ao ni kairiira ni kamanoira nakon mweengara.

I kaoia ni kabane aika ongo bwanaau ao ni butimwaea ao ni kamoamoia teuanne ke neienne ni karaoan mwanangana ae kaangaanga n te bong aei, n aki taraia bwa a karaoa iaa mwanangaia.

Taiaoka n uringnga bwa akea te kakabwaia ae kona temanna n tibwauaia nakon rongorongan Kaokan Bwai, are, ngke e karekea ao ni maiuakinna, berita n te kimwareirei ao te rau aika akea tokiaa—riki te maiu ae akea tokina. Ti a kabonganai marurungira, korakorara, ao ara kakoaua ni buokiia ara mitinare ni kakae, n reirei, ao ni bwabetitoia natin te Atua bwa a aonga ni karekea mwaakan reirein te euangkerio ni kairi maiuia ni katoabong.

Ti riai ni kamoamoia natin te Atua ma te nano n tangira ao ni kanakoi iango ni kairiribai, n raonaki ma te kakaokoroaki, te aro ni mwaane ao n aine, ao te nano n aba. Kariaia bwa e na taekinaki ae ti kakoauai

raoi kakabwaia n ana euangkerio Iesu Kristo bwa bon ibukiia natin te Atua n tatabemaniaia nako.

I kokoaua bwa “te mwananga inanon te kaangaanga e reitinako,” ao I kaoko n tiku ni kawain te euangkerio ngkana ko reitinako ni kawariia natin te Atua n te tangira ao n te nanoanga bwa ti aonga ni katiteuanaaki ni kaitiaki nanora ao baira ni karekei “kakabwaia aika a mwai” are taningaia ni kabane ake a tangira Tamara are i Karawa ao Natina ae Tangiraki, are I tataro iai ma te nanorinano n aran Iesu Kristo ae tabu, amen.

Bwaai aika a na taraaki

1. Brigham Young, n aron ae uringaki iroun Wilford Woodruff, in *The Utah Pioneers* (1880), 23.
2. Jane Manning James autobiography, ca. 1902, Church History Library, Salt Lake City; taraa naba James Goldberg, “[The](#)

- [Autobiography of Jane Manning James](#),” Ritembwa. 11, 2013, history.lds.org.
3. Taraia, ibukin te katooto, Jill DiSanto, “Penn Research Shows That Mormons Are Generous and Active in Helping Others,” *Penn News*, Eberi. 17, 2012.
  4. Taraa M. Russell Ballard, “[Faith in Every Footstep](#),” *Ensign*, Nobembwa. 1996, 23–25.
  5. “The Purpose of Relief Society,” [lds.org/callings/relief-society/purposes](#); taraa naba Aeniboki 2: *Babairean Aron Kairan te Ekaretia* (2010), 9.1.1.
  6. [Reirei ao Berita aika Tabu 97:21](#).
  7. [Reirei ao Berita aika Tabu 97:25](#).
  8. [Reirei ao Berita aika Tabu 93:28](#)
  9. [Mataio 24:3–4](#)
  10. Taraa [Reirei ao Berita aika Tabu 26:2; 28:13; 43:6–7](#).
  11. Ana tia taetae te Ekaretia Eric Hawkins, in Daniel Woodruff, “The Business behind Christ-Centered Energy Healing,” Tebetembwa 28, 2016, kutv.com.
  12. *Aeniboki 2*, 21.3.6.